

ЗАТВЕРДЖЕНО

розпорядження голови обласної
держадміністрації – керівника обласної
військово-цивільної адміністрації

20 грудня 2018 р. № 1036

**ПРОГРАМА ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО
РОЗВИТКУ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА 2019 РІК**

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ЗА 2018 РІК	5
1.1. Загальна характеристика економічного, виробничого та трудоного потенціалу	5
1.2. Динаміка економічного і соціального розвитку	45
1.3. Головні проблеми розвитку економіки і соціальної сфери	70
2. ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ	78
2.1. Джерела формування	78
2.2. Фінансування заходів	79
3. ЦІЛІ І ПРІОРИТЕТИ ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ У 2019 РОЦІ ТА ШЛЯХИ ДОСЯГНЕННЯ ПОСТАВЛЕНИХ ЦІЛЕЙ	80
3.1. ВІДНОВЛЕННЯ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ПОСЛУГ	80
3.1.1. Паливно-енергетичний комплекс	80
3.1.2. Житлово-комунальне господарство	83
3.1.3. Транспорт і зв'язок	86
3.1.4. Розробка та оновлення містобудівної документації	88
3.1.5. Розвиток медицини третинного рівня	89
3.1.6. Створення умов соціалізації сім'ї та молоді	90
3.1.7. Функціонування архівної системи	91
3.1.8. Розвиток гуманітарної сфери (медичні, освітні, соціальні послуги)	92
3.1.9. Фізична культура і спорт	95
3.2. ПІДВИЩЕННЯ СПРОМОЖНОСТІ МІСЦЕВОЇ ВЛАДИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ТА ІНФОРМАТИЗАЦІЇ	96
3.2.1. Реформування відносин власності	96
3.2.2. Створення та сприяння посиленню спроможності об'єднаних територіальних громад	96
3.2.3. Управління об'єктами комунальної власності	98
3.3. ЕКОНОМІЧНЕ ВІДНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕХІД ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ	99
3.3.1. Промисловий комплекс	99
3.3.2. Науково-технічна сфера	102
3.3.3. Агропромисловий комплекс	102
3.3.4. Розвиток переробної галузі в сільському господарстві	104
3.3.5. Розвиток підприємництва	105
3.3.6. Розвиток внутрішньої торгівлі та сфери послуг. Захист прав споживачів	106
3.3.7. Природокористування та безпека життєдіяльності людини	108
3.3.8. Зовнішньоекономічна діяльність	112
3.3.9. Інвестиційна діяльність	115

3.3.10. Туристично-рекреаційна галузь	119
3.4. СТВОРЕННЯ СПРИЯТЛИВИХ УМОВ ДЛЯ ЖИТТЯ ТА ПОБУДОВА МИРУ	121
3.4.1. Зайнятість населення та ринок праці	121
3.4.2. Грошові доходи населення та заробітна плата	123
3.4.3. Соціальне забезпечення	123
3.4.4. Пенсійне забезпечення	126
3.4.5. Культура	127

- Додаток 1. Основні показники економічного і соціального розвитку Луганської області**
- Додаток 2. Заходи щодо забезпечення виконання завдань Програми економічного і соціального розвитку Луганської області на 2019 рік**
- Додаток 3. Перелік регіональних (цільових) програм, які передбачається фінансувати у 2019 році**
- Додаток 4. Перелік заходів, які фінансуються у 2019 році за рахунок обласного бюджету**
- Додаток 5. Перелік інвестиційних проектів за пріоритетними напрямками соціально-економічного розвитку, які передбачається фінансувати у 2019 році за рахунок бюджетних коштів**

ВСТУП

Програма економічного і соціального розвитку Луганської області на 2019 рік (далі – Програма) розроблена Департаментом економічного розвитку, торгівлі та туризму облдержадміністрації за участю структурних підрозділів облдержадміністрації, територіальних органів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади.

Законодавчою основою для розроблення Програми є закони України «Про військово-цивільні адміністрації», «Про місцеві державні адміністрації», «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», «Про засади державної регіональної політики», постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2003 № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету» (зі змінами та доповненнями), постанова Кабінету Міністрів України від 11.07.2018 № 546 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2019-2021 роки», розпорядження Кабінету Міністрів України від 07.11.2014 № 1085-р «Про затвердження переліку населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, та переліку населених пунктів, що розташовані на лінії зіткнення».

З метою забезпечення цілісності системи планування регіонального розвитку Програма враховує положення **програмних документів, які діють на державному та регіональному рівнях, а саме:**

Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 385;

Стратегії розвитку Луганської області до 2020 року, затвердженої розпорядженням керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 26.06.2015 № 272 (в редакції від 28.10.2016 № 624);

Плану заходів на 2019-2020 роки з реалізації Стратегії розвитку Луганської області до 2020 року, затвердженого розпорядженням голови обласної державної адміністрації – керівника обласної військово-цивільної адміністрації (далі – голова) від 15.01.2018 № 30.

Програма визначає мету та пріоритетні напрями дій на 2019 рік щодо забезпечення розвитку реального сектору економіки і на цій основі поліпшення якості життя населення, максимально можливого зменшення негативних соціально-економічних наслідків, які виникли в Луганській області.

Прогнозні розрахунки і заходи Програми розроблені на основі аналізу поточної соціально-економічної ситуації у господарському комплексі області, з урахуванням тенденцій останніх місяців, показників провідних підприємств базових галузей економіки, пропозицій структурних підрозділів облдержадміністрації, територіальних органів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади.

Фінансування передбачених Програмою заходів буде здійснюватися за рахунок коштів суб'єктів господарювання, місцевих бюджетів, інвесторів, міжнародної технічної допомоги, а також коштів державного бюджету, що спрямовуються на вирішення нагальних проблем області.

1. АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ЗА 2018 РІК

1.1. Загальна характеристика економічного, виробничого та трудового потенціалу

Паливно-енергетичний комплекс.

На підконтрольній українській владі території області працюють лише 4 шахти ПАТ «Лисичанськвугілля» та 4 із 7 шахт ДП «Первомайськвугілля». Відсутність бюджетного фінансування на капітальне будівництво та технічне переоснащення призвело до скорочення обсягів видобутку вугілля.

Електроенергетичну галузь економіки Луганської області представляють:

1) енергогенеруючі підприємства: ВП «Луганська ТЕС» ТОВ ДТЕК «Східенерго», ДП «Северодонецька ТЕЦ»;

2) енерготранспортуюче підприємство – «Бахмутський ремонтно-експлуатаційний центр» ВП «Північна електроенергетична система» ДП «НЕК «Укренерго»;

3) енергорозподільчі: ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» та Луганська філія ДП «Регіональні електричні мережі».

Свою діяльність підприємства галузі регіону здійснюють у рамках оптового ринку електроенергії України.

Крім цього, на деяких промислових підприємствах (ПрАТ «ЛИНІК», ПрАТ «Рубіжанський картонно-тарний комбінат», ТОВ «НВП «Зоря») є блокстанції, які виробляють електроенергію для власних потреб.

Значно ускладнює ситуацію у промисловому комплексі нестабільна робота енергетичної системи області, яка ізольована від Об'єднаної енергосистеми України. Єдиним джерелом енергозабезпечення регіону є відокремлений підрозділ «Луганська ТЕС» ТОВ ДТЕК «Східенерго».

Для з'єднання регіону з ОЕС прийнято рішення про будівництво ПС 500 кВ «Кремінська» із заходами ПЛ 500 кВ «Донбаська-Донська» та ПЛ 220 кВ «Кремінська-Ювілейна». Замовник будівництва – ДП «НЕК «Укренерго». Визначено генерального підрядника, розроблено ТЕО проекту, виготовлено землепорядна документація, проведено тендерні процедури із закупівлі обладнання та матеріалів.

Газова промисловість області представлена:

4) ТОВ «Куб-газ» – розвідка запасів та видобуток природного газу і газового конденсату;

5) Северодонецький цех з видобутку нафти, газу та конденсату філії «Газопромислове управління «Шебелинкагазвидобування» ПАТ «Укргазвидобування»;

6) Северодонецьке лінійне виробниче управління магістральних газопроводів філії Управління магістральних газопроводів «Харківтрансгаз» ПАТ «Укртрансгаз» – транспортування природного газу магістральними газопроводами (не користуються правами юридичної особи);

7) ПАТ «Луганськгаз» – транспортування та постачання природного газу розподільними газовими мережами області за регульованим тарифом. Товариство є суб'єктом природної монополії на ринку транспортування природного газу розподільчими трубопроводами в межах області, забезпечує закупівлю й поставку газу населенню, бюджетним установам, промисловим споживачам, громадським організаціям, експлуатацію розподільчих газових мереж області, виконує роботи з газифікації об'єктів і населених пунктів регіону.

Енергоефективність та енергозбереження.

Однією з найважливіших умов сталого та динамічного розвитку Луганської області є вирішення проблем традиційно значної енергоемності виробництва та енергозалежності регіональної економіки.

Першочерговим завданням залишається впровадження енергоефективних та ресурсозберігаючих технологій у промисловості, реалізація заходів енергоефективності на підприємствах житлово-комунального господарства, у бюджетній сфері.

З метою забезпечення участі населення, власників квартир, об'єднань співвласників багатоквартирних будинків у впровадженні заходів з енергозбереження діє Державна цільова економічна програма енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010-2020 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 01.03.2010 № 243 (зі змінами), якою передбачається відшкодування частини суми кредиту з державного бюджету позичальникам за кредитами, залученими на енергозберігаюче обладнання, матеріали та котли на альтернативних джерелах енергії.

Розпорядженням голови від 09.11.2015 № 540 затверджена Програма з енергозбереження для населення Луганської області на 2015-2018 роки. Програмою передбачається відшкодування частини суми кредиту на енергозберігаюче обладнання та/або матеріали з обласного бюджету (далі – Програма).

З початку дії обласної Програми в 2016 році з обласного бюджету відшкодовано 0,45 млн грн за 349 кредитними договорами (фізичні особи). У 2017 році до банків-партнерів АТ «Ощадбанк», АТ «Укресімбанк» та АТ «Укргазбанк» долучився АТ «Приватбанк».

Згідно з заходами Програми, у 2017 році з обласного бюджету відшкодовано 1,7 млн грн за 1005 кредитними договорами (фізичні особи), кількість позичальників у порівнянні з 2016 роком збільшилась на 34,8 %.

Середньомісячна сума виданих кредитів в Луганській області у 2017 році склала 4,1 млн грн, що на 27 % більше, ніж у 2016 році. Середня сума кредиту становила 17,1 тис. грн.

Кредитування здійснювалося за такими напрямками:

8) світлопрозорі конструкції з енергозберігаючим склом (крім однокамерних), у тому числі вікна і балконні двері та відповідне додаткове обладнання і матеріали до них – 864 кредити (75 %);

9) обладнання і матеріали для проведення робіт з теплоізоляції (термомодернізації) зовнішніх стін, підвальних приміщень, горищ, покрівель та фундаментів – 227 кредитів (20 %);

10) радіатори водяної системи опалення, регулятори температури повітря

(в тому числі автоматичні), та відповідне додаткове обладнання і матеріали до них – 57 кредитів (5 %);

11) вузли обліку води (гарячої, холодної) та теплової енергії, зокрема засоби вимірювальної техніки (прилади обліку, лічильники) та відповідне додаткове обладнання і матеріали до них – 1 кредит (0,01 %).

У 2018 році Програмою передбачено фінансування в сумі 2,0 млн грн.

У 2017 році на виконання Закону України «Про запровадження нових інвестиційних можливостей, гарантування прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності для проведення масштабної енергомодернізації» Луганською облдержадміністрацією підписано Меморандуми з Держенергоефективністю України щодо співпраці та реалізації заходів з енергозбереження на території Луганської області – це Меморандуми про запровадження енергосервісу та про запровадження систем енергетичного менеджменту.

З березня 2018 року бюджетними установами, що фінансуються з обласного бюджету, у тестовому режимі використовується комп'ютерна програма моніторингу споживання енергоресурсів, як складова системи енергетичного менеджменту.

У бюджетній сфері одним із засобів забезпечення системного підходу до вирішення питань з енергозбереження, проведення регіональної політики економії паливно-енергетичних ресурсів є затвердження розпорядженням голови від 27.04.2016 № 238 довгострокова Регіональна цільова Програма енергозбереження в бюджетній сфері Луганської області на 2016-2020 роки (далі – Програма), яка базується на основних положеннях Закону України «Про енергозбереження» та спрямована на виконання завдань щодо ефективного використання енергетичних ресурсів.

Відповідно до Програми безперервно ведеться робота по аналізу інформації стосовно об'єктів бюджетної сфери, що вкрай потребують впровадження енергоефективних заходів.

Згідно з опрацьованими показниками енерго- та тепловитрат, 105 об'єктів бюджетної сфери потребували невідкладних заходів з розроблення проектної документації та термомодернізації будівель. Для виконання робіт з розробки проектно-кошторисної документації (виготовлення проектів) по реконструкції (термомодернізації) будівель бюджетних закладів у 2017 році з обласного бюджету було використано коштів у сумі 12341,3 тис. грн. Протягом 2018 року в рамках виконання заходів Програми підготовлено 12 проектів по термомодернізації загальноосвітніх шкіл області, які затверджені розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11.07.2018 № 479-р (зміни) на умовах співфінансування за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку. Загальна вартість робіт складає 81734,150 тис. грн,

у тому числі кошти державного фонду регіонального розвитку – 73560,693 тис. грн, кошти обласного бюджету – 941,839 тис. грн, кошти місцевих бюджетів – 7231,618 тис. грн.

Житлово-комунальне господарство.

Загальна площа житлового фонду у 2018 році складає 18,8 млн кв. м. Під час проведення антитерористичної операції та операції Об'єднаних сил кількість зруйнованих і пошкоджених об'єктів житлового фонду на 01.10.2018 складає 7368 одиниць з орієнтованим розміром грошової компенсації за опосередкованою вартістю спорудження житла – 933,7 млн грн, у тому числі: 463 зруйнованих об'єктів – 511,7 млн грн; 6905 пошкоджених об'єктів – 422,0 млн грн. Вирішення питання можливе через розроблення механізму виконання вимог статті 86 Кодексу цивільного захисту України або прийняття законопроектів: від 09.11.2015 № 3434 про внесення змін до Закону України «Про боротьбу з тероризмом» (щодо компенсації за пошкоджене житло внаслідок проведення антитерористичної операції), від 18.02.2015 № 2167 «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» (щодо компенсації вартості пошкодженого майна), від 09.06.2016 № 4794 «Про статус і соціальний захист мирних (цивільних) громадян, які постраждали внаслідок проведення антитерористичної операції».

Водопостачання населених пунктів області здійснюють 9 підприємств, з них 1 не комунальної власності (ТОВ «Таун-Сервіс»):

ЛКСП «Лисичанськводоканал»;
 КП «Рубіжанське ВУВКГ»;
 КП «Кремінське ВУВКГ»;
 КП «Жилбудсервіс» м Щастя;
 КП «Попаснянський районний водоканал»;
 МКП «Сватівський водоканал»;
 РКП «Старобільськвода»;
 КП «Біловодське ремонтно-експлуатаційне підприємство»;
 ТОВ «Таун-Сервіс» м. Северодонецьк.

Всього за рік усіма підприємствами видобувається близько 51,5 млн м³ води.

Водопостачання здійснюється за рахунок видобутку вод з наземних джерел (52 %) та вод підземних джерел (48 %).

Станом на 01.01.2018 року протяжність водопровідних мереж складає 2303,9 км, каналізаційних мереж – 880,1 км.

Теплопостачання населених пунктів області здійснюють 8 комунальних підприємств та 1 державне, а саме:

КП «Северодонецьктеплокомуненерго»,
 КП «Лисичанськтепломережа»,
 КСТП «Рубіжнєтеплокомуненерго»,
 КП «Креміннєтеплокомуненерго»,
 КП «Первомайськтеплокомуненерго»,
 КП «Сватове тепло»,
 КП «Теплосервіс Станично-Луганського району»,
 ДП «Северодонецька теплоелектроцентрально»,

КП «Щастинська теплова енергетична компанія».

Спеціалізованими теплопостачальними підприємствами експлуатується 93 котелень (80 котелень працюють на природному газі, 12 – комбінованого типу). Станом на 01.01.2018 на балансі теплопостачальних підприємств знаходиться 372,3 км теплових мереж у двотрубному обчисленні.

З метою вирішення проблемних питань в галузі теплоенергетики розпорядженням голови від 04.10.2017 № 716 затверджена Регіональна програма модернізації систем теплопостачання Луганської області на 2017-2020 роки.

Реконструкція мереж вуличного освітлення з оптимізацією точок освітлення та використанням інноваційних світлодіодних світильників дозволяє мінімізувати витрати на оплату спожитої електроенергії та позитивно впливає на рівень безпеки та комфортності життя громадян. У 2017 році загальна вартість зазначених робіт, виконаних за рахунок коштів обласного бюджету, склала 29,6 млн грн. Загальна протяжність реконструйованої мережі склала 189,773 км.

Для завершення робіт з реконструкції мереж вуличного освітлення на об'єктах, проекти за якими були виготовлені наприкінці 2017 року, з обласного бюджету в 2018 році виділено кошти у загальній сумі 9498,635 тис. грн.

До кінця 2018 року очікується затвердження в обласному бюджеті фінансування робіт з виготовлення проектної документації на реконструкцію мереж вуличного освітлення в населених пунктах області, за пропозиціями від районних адміністрацій.

Благоустрій територій включає санітарну очистку, озеленення та зовнішнє освітлення територій населених пунктів.

У 2018 році, за результатами проведення щорічної всеукраїнської акції «За чисте довкілля», ліквідовано несанкціонованих сміттєзвалищ 745 шт. на яких зібрано 8,163 тис. м³ твердих побутових відходів. Приведено в належний стан: 179 парків, 121 скверів, 794 дитячих майданчиків, 444 спортивних майданчиків, 224 господарських майданчиків, 5 місць вигулу домашніх тварин (собак), 781 кладовищ, 338 братських могил, 64 меморіальних комплексів, 85 місць почесних поховань. Також висаджено зелених насаджень загального користування, а саме: дерев – 4,051 тис. шт., кущів – 1,665 тис. шт., газонів – 1,251 тис. м², квітників – 3,159 тис. м².

Послуги зі збирання, вивезення та захоронення ТПВ надають 21 підприємства різних форм власності. Для забезпечення повного збирання, перевезення, утилізації та захоронення ТПВ, запобігання їх шкідливій дії на навколишнє середовище та здоров'я населення розроблена Регіональна програма поводження з твердими побутовими відходами у Луганській області, яка затверджена розпорядженням голови від 31.03.2017 № 195 (зі змінами).

У рамках реформування **дорожньої галузі** на баланс управління розвитку та утримання мережі автомобільних доріг області облдержадміністрації передано автодороги: 146 обласних та 470 районних протяжністю 1731,9 км та 2216,1 км відповідно. Загальна протяжність автодоріг загального користування місцевого значення становить 3948,0 км.

Відновлення дорожньої інфраструктури та покращення транспортного сполучення здійснюється відповідно до Регіональної цільової програми дорожнього будівництва в Луганській області на 2016-2019 роки, затвердженої розпорядження голови від 06.04.2016 № 189.

Завданням розвитку дорожньої інфраструктури на 2018 рік залишається напрямок «Відновлення автодоріг, що зруйновані в результаті бойових дій, за маршрутом «Кільце життя», реалізація якого розпочалася у 2016 році.

У I півріччі 2018 року:

- відновлено вирівнюючи шар покриття автомобільної дороги С131020 об'їзд смт Новопсков на ділянці км 0+000 – км 2+400;
- відновлено асфальтобетонне покриття п'яти ділянок автодороги Н-26 Чугуїв – Мілове (через м. Старобільськ);
- введено в експлуатацію міст через р. Лугань на км 37+062 автомобільної дороги О131201 (КПП «Танюшівка»-Старобільськ-Бахмут)-Комишуваха-Попасна-МиронГРЕС.

По інших запланованих заходах Програми розпочаті роботи, розробляється проектна документація, оголошено торги, проводяться закупівлі.

Транспорт – специфічна комунікаційна інфраструктурна галузь матеріального виробництва і сфери обслуговування, яка забезпечує потреби господарства і населення з усіх видів перевезень. Важливе значення транспорт має і у вирішенні соціально-економічних проблем. Забезпеченість території транспортною системою – важливий критерій високого рівня її освоєння, фактор залучення населення і виробництва та розвитку інтеграційних процесів.

Луганська область має розвинуту транспорту мережу, яка включає залізничний, автомобільний та міський електротранспорт.

Залізничний транспорт є найважливішою складовою частиною економічного комплексу області, забезпечує життєдіяльність і технологічні процеси практично у всіх базових галузях виробництва, логістики, має соціальну значимість.

На цей час на підконтрольній території залишилися та діють 36 структурних підрозділів регіональної філії «Донецька залізниця» ПАТ «Укрзалізниця». Луганська область налічує 27 залізничних станцій. Обсяги розгорнутої довжини залізничних колій складають 533,2 км.

Приміські залізничні пасажирські перевезення виконуються у напрямках Попасна – Сватове, Попасна – Сіверськ, Куп'янськ – Сватове з подальшим рухом до Попасної, Кіндрашівська-Нова – Лантратівка. У дальньому сполученні курсують потяги сполученням Лисичанськ – Київ, Лисичанськ – Дніпро, Лисичанськ – Ужгород та Лисичанськ – Хмельницький.

У 2017 році оптимізовано автобусну маршрутну мережу області, яка налічує 170 приміських та 131 міжміських (внутрішньообласних) автобусних маршрутів загального користування. Регулярні перевезення пасажирів здійснюються 23 пасажирськими перевізниками, з них 9 юридичних та 14 фізичних осіб-підприємців. Щодня на лінію виходять 251 транспортний засіб середньої та великої місткості.

Міський електротранспорт працює в двох містах області: в

м. Лисичанську – КП ЛМР «Електроавтотранс» перевезення пасажирів здійснюється по одному маршруту 6 одиницями тролейбусів, м. Северодонецьку – КП «Северодонецьке тролейбусне управління» по 4 маршрутах 36 тролейбусами.

Кількість абонентів фіксованого телефонного зв'язку міської мережі 60,4 тис, у тому числі домашні – 36,2 тис., сільської – 10,6 тис., у тому числі домашні – 9,0 тис.

В області функціонує 287 відділень поштового зв'язку Луганської дирекції ПАТ «Укрпошта», із них 280 – стаціонарних та 7 – пересувних. З 280 стаціонарних: 46 – міських, 45 – смт, 189 – сільських. Послуги населенню надаються у повному обсязі.

Головними напрямками **містобудівної діяльності** є розробка і реалізація містобудівної документації та інвестиційних програм розвитку населених пунктів і територій.

У поточному році продовжено створення містобудівного кадастру Луганської області, основним інформаційним елементом бази даних якого є містобудівна документація. Понад 70 % містобудівної документації розроблено у період 1960-1990 років, що не відповідає сучасній стратегії економічного розвитку територій Луганської області.

За період з 1991-2018 розроблено (оновлено) близько 30 % містобудівної документації, що вкрай недостатньо. Згідно із чинним законодавством всі території області мають бути забезпечені сучасною містобудівною документацією. Але за недостатністю коштів органи місцевого самоврядування не в змозі провести швидке оновлення своєї містобудівної документації.

Забезпечення житлом мешканців області є однією з найгостріших соціально-економічних проблем. Впровадження ринкових реформ залишило у минулому механізм надання квартир безкоштовно за рахунок житлового фонду держави та підприємств. Спостерігається низький рівень забезпеченості населення області житлом. Недостатньо високий рівень доходів населення призводить до відсутності платоспроможного попиту на житло.

З метою підвищення рівня забезпечення громадян житлом, що потребують поліпшення житлових умов, в області діють програми пільгового житлового кредитування:

Регіональна цільова програма забезпечення молоді житлом на 2018-2020 роки (розпорядження голови від 03.04.2018 № 275);

Регіональна цільова програма житлового кредитування учасників антитерористичної операції та членів їх сімей у Луганській області на 2017-2021 роки (розпорядження голови від 19.05.2017 № 312);

Регіональна комплексна програма підтримки індивідуального житлового будівництва на селі та покращання умов життєзабезпечення сільського населення «Власний дім» на 2017-2022 роки (завдання – поліпшення житлових умов мешканців сільських населених пунктів області шляхом забезпечення сільського населення благоустроєним житлом, створення комфортних умов для його проживання та ефективного розвитку особистих селянських господарств).

Розвиток медицини третинного рівня. У 2014-2015 роках з тимчасово окупованої території області переміщено 14 обласних закладів охорони здоров'я.

Сьогодні, на підконтрольній українській владі території, повністю або частково функціонують:

5 обласних лікарень, у тому числі 1 для дорослих і 1 для дітей (у яких розгорнутий ліжковий фонд складає 360 ліжок), 2 психіатричні з загальним ліжковим фондом у 905 ліжок та 1 фізіотерапевтична на 50 ліжок;

6 обласних диспансерів, у тому числі 2 протитуберкульозні на 130 ліжок і 1 дерматовенерологічний на 50 ліжок; 1 кардіологічний на 30 ліжок; 1 онкологічний, ліжковий фонд якого складає 150 ліжок; 1 наркологічний на 30 ліжок.

Створення умов соціалізації сім'ї та молоді.

До початку конфлікту, у Слов'яносербському районі діяв Луганський обласний центр соціально-психологічної допомоги, який залишився на тимчасово окупованій території області. У березні 2015 року його офіційно перереєстровано у місті Северодонецьку.

Відповідно до типового положення, центр покликаний надавати допомогу в умовах цілодобового стаціонару особам, які опинилися у складних життєвих обставинах. Разом із тим, через відсутність приміщення наразі центр працює в денному форматі та надає психологічні, інформаційні, консультаційні та інші послуги особам та сім'ям, які опинилися у складних життєвих обставинах. Фахівцями проводяться виїзні консультації громадян та групові заняття.

Луганський обласний центр роботи з жінками та обласний соціальний центр матері та дитини не перереєстровано на підконтрольній українській владі території через відсутність оптимального приміщення.

Жінкам, які опинилися у складній життєвій обставині, у межах компетенції допомога надається медичними закладами та установами соціальної сфери.

Одним із пріоритетних напрямків роботи обласної державної адміністрації є реалізація права кожної дитини на вихованні в сім'ї, створення сприятливих умов для її повноцінного розвитку.

За даними Головного управління статистики в Луганській області, станом на 01.01.2018 на території, підконтрольній Україні, проживає 105 990 дітей, на первинному обліку дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в службах у справах дітей підконтрольних територій перебуває 1451 дитина.

В регіоні проводиться робота щодо розвитку сімейних форм виховання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.

З метою популяризації сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування в області продовжується телевізійний проект «Кожне життя – надія, кожній дитині – родину». В рамках проекту службою у справах дітей облдержадміністрації надається інформація щодо порядку усиновлення дитини, влаштування під опіку, у прийомну сім'ю, дитячий будинок сімейного типу, патронатну сім'ю.

Також ведеться співробітництво з неурядовими організаціями. Службою у справах дітей укладено Договори про співпрацю з Благодійними фондами

«Розвиток України» і «Зміни одне життя – Україна».

Завдяки вжитим заходам в області збільшується кількість дітей, влаштованих до сімейних форм виховання.

На зберіганні в **архівних установах** Луганської області знаходиться понад 500 тис. одиниць зберігання документів Національного архівного фонду (НАФ) та з особового складу, які відображають соціально-економічне, політичне та культурне життя регіону і є культурною цінністю, що належать державі.

Понад 1,6 млн документів НАФ залишились на тимчасово окупованій території області. У зв'язку із цим, значна кількість громадян та юридичних осіб втратили можливість реалізувати свої конституційні права: отримувати архівні документи соціально-правового характеру та проводити наукові, історичні та генеалогічні дослідження.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 617-р затверджено План заходів з реалізації Концепції розвитку електронного урядування в Україні, в якому передбачено запровадження архівних електронних послуг за принципом єдиного вікна («one-stop-shop») шляхом:

забезпечення архівних установ обладнанням для здійснення приймання та зберігання документів в електронному вигляді, оцифрування документів Національного архівного фонду, які в паперовому вигляді знаходяться на зберіганні в архівах;

створення інформаційно-телекомунікаційної системи для організації роботи централізованого електронного фонду користування документами Національного архівного фонду;

створення сприятливих умов для забезпечення гарантованого довічного зберігання документів НАФ місцевого значення як чинника соціального розвитку українського суспільства, відповідних умов для примноження, зберігання та використання архівних документів, забезпечення інформаційних потреб суспільства.

На сьогодні на підконтрольній території області працює 24 телерадіоорганізації, з них: 5 мовників (Державна організація Луганська обласна державна телерадіокомпанія, ТОВ Незалежна телерадіокомпанія «ІРТА», ТОВ «Телекомпанія «СТВ», ТОВ «Телерадіокомпанія «Акцент», ТОВ «Телерадіокомпанія «Енергія»), 11 провайдерів програмної послуги, 10 регіональних редакцій дрогового мовлення, 3 FM-радіомовлення, 2 цифрового кабельного телебачення, 3 компанії в мережі цифрового ефірного телебачення Т2. Проте, у Міловському, Марківському, Троїцькому, Новоайдарському та Станично-Луганському районах, де теле-, радіосигнал українських засобів масової інформації блокується або поступається у потужності сигналу з Російської Федерації та тимчасово окупованої території області є проблеми з прийомом сигналу ефірного телебачення. Таким чином, необхідно вжити заходів щодо розвитку матеріально-технічної бази проукраїнських мовників, які працюють на підконтрольній українській владі території, для забезпечення стабільного прийому сигналу національних та регіональних телерадіокомпаній на всій території області. А також створити в області систему малопотужного ФМ – радіомовлення, яка одночасно може

використовуватись як система оповіщення про надзвичайні ситуації.

Важливим чинником поширення об'єктивної інформації на території області є місцеві друковані засоби масової інформації. На підконтрольній Україні території залишилось 34, з них регулярно виходять 17 газет – обласна «Вісті Луганщини» та 16 місцевих газет. У зв'язку з фактичною відсутністю ринку комерційної реклами, є реальна загроза банкрутства таких видань. Тож перед департаментом стоїть завдання організації укладання угод на висвітлення діяльності між місцевими органами влади та місцевими ЗМІ.

Медичну допомогу населенню області надають:

- 27 лікарняних закладів з загальним ліжковим фондом 6050 ліжок;
- 4 міські лікарні з загальним ліжковим фондом 1640 ліжок, та 1 міська дитяча лікарня без ліжок (м. Лисичанськ, на майновій базі цієї лікарні на правах оренди розгорнуто ліжковий фонд обласної дитячої клінічної лікарні);
- 12 центральних районних лікарень, з загальним ліжковим фондом 1955 ліжок;
- 7 диспансерів, в тому числі 2 обласні протитуберкульозні на 130 ліжок і 1 обласний шкірно-венерологічний на 50 ліжок, 1 обласний кардіологічний на 30 ліжок, 1 обласний онкологічний на 60 ліжок, 1 обласний наркологічний на 30 ліжок, 1 районний шкірно-венерологічний без ліжкового фонду;
- 16 Центрів ПМСД (4 Центри у містах, та 12 Центрів – у районах);
- 2 стоматологічні поліклініки (у мм Лисичанськ, Северодонецьк);
- 226 ФАП/ФП (226 у складі ЦПМСД).

У 2018 році особливу увагу було приділено запровадженню державної медичної реформи в **закладах первинної медико-санітарної ланки**.

Вжиті заходи дозволили укріпити матеріально-технічну базу закладів первинної ланки, а саме: питома вага лікарських амбулаторій повністю оснащених апаратами електрокардіографії (ЕКГ) 85 %; медичним обладнанням, інструментами та інвентарем відповідно до табелю – 40 %, спеціалізованим автотранспортом – 85 %, а питома вага робочих місць лікарів оснащених комп'ютерною технікою становить 67 %.

Всі лікарі (321 чол.), які ведуть амбулаторний прийом мають електронний цифровий підпис та укладають декларації з мешканцями області (станом на сьогодні 43 % населення області уклало декларації).

Протягом 2018-2019 років в області планується збудувати 11 нових лікарських амбулаторій (загальна вартість будівництва зазначених об'єктів 74,4 млн грн).

Дислокацію нових об'єктів будівництва у сільських районах області погоджено з Міністерством охорони здоров'я України та затверджено наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. Станом на сьогодні отримано кадастрові номери на всі 11 об'єктів будівництва.

Спеціалізована медична допомога надається у:

- 4 міських лікарнях (мм Лисичанськ, Северодонецьк, Рубіжне, Щастя);
- 12 центральних районних лікарнях (по одній лікарні у кожному із 12 районів області),

– 2 районних лікарнях (сmt Білолуцьк Новопсковського району та в сmt Петропавлівка Станично-Луганського району).

На проведення ремонтних робіт в закладах вторинного рівня у I півріччі 2018 року освоєно 7,5 млн грн, на придбання 180 одиниць медичного обладнання 8,8 млн грн, на придбання 2 одиниць автотранспорту 1,5 млн грн.

Екстрена медична допомога (далі – ЕМД) в Луганській області надається КЗ «Луганський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» та трьома станціями екстреної (швидкої) медичної допомоги, які не підпорядковані Центру та є самостійними юридичними особами.

На території області цілодобово працюють 64 бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги (827 штатних працівників. Парк санітарних автомобілів складає 101 одиницю.

За I півріччя 2018 року кількість госпіталізованих хворих та постраждалих склала 13756 осіб.

У 2018 році очікуються такі показники захворювань за основними видами:

- усі захворювання – 45878,4 випадків на 100 тис. населення;
- хвороби системи кровообігу – 3040,5 випадків на 100 тис. населення;
- злоякісні новоутворення – 314,9 випадків на 100 тис. населення;
- активний туберкульоз – 55 випадків на 100 тис. населення;
- хвороби органів дихання – 21755,4 випадків на 100 тис. населення;
- хвороби органів травлення – 1218,6 випадків на 100 тис. населення.

Обсяги фінансування закладів охорони здоров'я за 9 місяців 2018 року складають:

- затверджено кошторисом на рік – 1852749,3 тис. грн;
- використано коштів за звітний період – 1315428,2 тис. грн (71,0 %).

Госпітальні округи. Відповідно до вимог розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.03.2017 № 195-р «Про затвердження переліку та складу госпітальних округів Луганської області» облдержадміністрацією вживаються заходи щодо створення госпітальних округів (Північний, Лисичанський, Северодонецький).

На цей час відповідно до наказу МОЗ від 20.02.2017 № 165 «Про затвердження Примірного положення про госпітальний округ» (у редакції від 18.12.2017 № 1621) в госпітальних округах створено госпітальні ради, які разом з органами влади на місцях та органами місцевого самоврядування працюють над формуванням Планів розвитку своїх госпітальних округів, реалізація яких дозволить організувати надання спеціалізованої медичної допомоги (по основному переліку медичних спеціальностей) населенню безпосередньо за місцем мешкання.

У Лисичанському та Північному госпітальних округах створено госпітальні ради в яких обрано голову ради, заступника голови ради та секретаря.

Високоспеціалізована медична допомога. У 2018 році освоєно коштів на:

- проведення ремонтних робіт 1,6 млн грн;
- придбання 30 одиниць медичного обладнання 11,4 млн грн;
- придбання 2 одиниць автотранспорту 1,5 млн грн.

Відкрито:

- відділення променевої діагностики (в тому числі апарати МРТ, КТ) обласної дитячої клінічної лікарні (освоєно на придбання медичного обладнання 77,7 млн грн, на проведення ремонтних робіт 3,9 млн грн);

- на орендних площах у м. Рубіжне стаціонарне відділення обласного наркологічного диспансеру з ліжками для реабілітації учасників бойових дій, (освоєно на проведення ремонтних робіт та придбання медичного обладнання 8,1 млн грн);

- на орендних площах у м. Лисичанську урологічне відділення обласної клінічної лікарні (освоєно на проведення ремонтних робіт 4,0 млн грн, на придбання медичного обладнання 4,3 млн грн).

Освітні послуги. Галузь освіти Луганської області працює у режимі сталого функціонування та реалізації Закону України «Про освіту» та Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р.

У 2018 році у 266 закладах дошкільної освіти виховується 15,8 тис. дітей (у тому числі 979 дітей-внутрішньо переміщених осіб). З метою створення умов для забезпечення доступності дошкільної освіти у 2018 році створено 155 додаткових місць для дітей дошкільного віку. 2 групи на 20 місць переведено з короткотривалого на повний режим у Біловодському районі, відкрито у пристосованому приміщенні комунальний заклад дошкільної освіти «Центр розвитку дитини» на 75 місць у Сватівському районі, створено додаткові місця у закладах дошкільної освіти м. Лисичанська (15), Станично-Луганського (25), Кремінського (20) районів.

У непростих демографічних і соціально-економічних умовах здійснюється модернізація мережі навчальних закладів з метою більш ефективного використання їх матеріально-технічних, кадрових, фінансових, управлінських ресурсів для забезпечення доступності та якості освіти.

На території, підконтрольній українській владі, функціонує 280 закладів загальної середньої освіти, в яких навчається 54,1 тис. учнів. На лінії розмежування розташовані 66 навчальних закладів, у яких здобувають освіту 7962 осіб (ДНЗ – 23 (1394 дитини); ЗНЗ – 37 (5602 учнів); ПТНЗ – 4 (677 учнів); школа-інтернат – 2 (289 учнів).

Базову загальну середню освіту в 2017 році отримали 4667 осіб, повну загальну середню освіту – 2837 осіб. На початок 2018-2019 навчального року призупинено діяльність 1 закладу загальної середньої освіти у Попаснянському районі, відновлено роботу 1 закладу у Троїцькому районі, 13 закладів загальної середньої освіти втратили статус юридичної особи, оскільки стали філіями опорних шкіл.

З метою створення умов для рівного доступу до якісної освіти дітей, які навчаються з загальноосвітніх навчальних закладах сільської місцевості, у 2018 році створено чотири опорних заклади загальної середньої освіти у Кремінському (1), Станично-Луганському (2) та Міловському (1) районах. Всього мережа опорних закладів загальної середньої освіти складається з

13 шкіл:

- Кременської загальноосвітньої школи I-III ступенів №1 Кременської ради Луганської області;
- опорного навчального закладу «Красноріченський заклад загальної середньої освіти I-III ступенів» Кременської районної ради Луганської області;
- опорного навчального закладу «Міловська гімназія Міловської районної ради Луганської області»;
- опорного навчального закладу «Попаснянська загальноосвітня школа I-III ступенів № 1 Попаснянської районної ради Луганської області»;
- опорного навчального закладу «Білогорівська загальноосвітня школа I-III ступенів Попаснянської районної ради Луганської області»;
- опорного навчального закладу «Гірська багатoproфільна гімназія Попаснянської районної ради Луганської області»
- опорного навчального закладу «Золотівська загальноосвітня школа I-III ступенів № 5 Попаснянської районної ради Луганської області»
- комунального опорного закладу «Теплівський навчально-виховний комплекс Станично-Луганського району Луганської області»
- комунального опорного закладу «Нижньовільхівський заклад дошкільної освіти-заклад загальної середньої освіти Станично-Луганського району Луганської області»;
- комунального опорного закладу «Великочернігівська спеціалізована школа Станично-Луганського району Луганської області»
- опорного навчального закладу «Половинкинська загальноосвітня школа I-III ступенів Старобільської районної ради Луганської області»;
- Біловодського опорного закладу загальної середньої освіти;
- опорного закладу освіти «Троїцький ліцей Троїцької селищної ради Троїцького району Луганської області».

У опорних закладах загальної середньої освіти навчаються 3993 учні, в тому числі у 18 філіях – 603 учні.

Здійснюється підвезення до місць навчання 5785 учнів 137 шкільними автобусами. У 2018 році за кошти державного бюджету на умовах співфінансування з місцевих бюджетів закуплено 2 шкільні автобуси для закладів загальної середньої освіти Новоайдарського та Станично-Луганського районів.

У школах області функціонують 153 кабінети інформатики, 412 навчально-комп'ютерних комплексів, 5026 комп'ютерів, з яких 3774 використовується в навчально-виховному процесі, 1252 – в обслуговуючому. У середньому по області на 1 комп'ютеризоване місце приходиться 14 учнів. Строк експлуатації 105 НКК (близько 25% від загальної кількості наявних) складає більше за 10 років. Загальна потреба в придбанні по Луганській області складає 213 НКК.

Мережа інтернатних закладів обласного підпорядкування на території області, яка підконтрольна українській владі, на початок 2018-2019 навчального року становить 11 установ. Загальна кількість вихованців в інтернатних закладах складає 1,7 тис. осіб.

Станом на 05.09.2018 чисельність дітей з інвалідністю по області в закладах загальної середньої освіти становить 834, у дошкільних навчальних закладах 140, у закладах загальної середньої освіти обласної комунальної власності 224 особи.

З метою створення умов для рівного доступу до якісної освіти дітей з особливими освітніми потребами в 2018 році створено окремий підрозділ Луганського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти – обласний ресурсний центр підтримки інклюзивної освіти та 6 інклюзивно-ресурсних центрів у містах Лисичанську, Рубіжному, Сєвєродонецьку та Попаснянському, Старобільському, Станично-Луганському районах.

Мережа закладів професійної (професійно-технічної) освіти області, які провадять підготовку кваліфікованих робітників, у 2018 році складається з 22 одиниць, серед них: 3 вищих професійних училища, 16 професійних ліцеїв, 1 структурний підрозділ Луганського національного університету імені Т. Шевченка та 2 заклади фахової передвищої освіти.

Загальний контингент учнів, слухачів закладів професійної (професійно-технічної) освіти на початок 2018 року складав 5553 осіб, з яких за рахунок регіонального та державного бюджету навчалися 5252 осіб, що становить 95 % від загального контингенту. Разом з професією здобувають повну загальну середню освіту 68,6 % учнів.

У 2018 затверджені обсяги державного/регіонального замовлення на підготовку фахівців та робітничих кадрів у кількості 2041 осіб, які станом на 01 жовтня 2018 року виконані на 90%.

Система вищої освіти області у 2018 році складається з 22 закладів вищої освіти. Кількість закладів зменшилася через приєднання Донбаського державного технічного університету до Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.

Загальна кількість студентів у закладах вищої освіти області складає 21733 осіб, у тому числі у закладах державної форми власності – 20805 тис. осіб.

Мережа закладів позашкільної освіти є стабільною та складається із 21 закладів, підпорядкованого органам місцевим органам самоврядування, Луганського обласного центру дитячо-юнацького туризму та краєзнавства та КЗ «Луганська обласна мала академія наук учнівської молоді», де працюють 1055 гуртків, гру та інших творчих об'єднань. Відсоток охоплення дітей та молоді позашкільною освітою по області становить 36%.

Для надання **соціальних послуг** непрацездатним громадянам похилого віку, особам з інвалідністю та особам, які опинились в складних життєвих обставинах в області функціонує 15 територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг) (далі – терцентри), в тому числі 1 – в об'єднаній територіальній громаді. Також в ОТГ із січня п. р. функціонують 3 Центри надання соціальних послуг, де надаються інтегровані соціальні послуги. Станом на 01.10.2018 виявлено 29,6 тис. осіб, які потребували соціального обслуговування. Фактично обслуговано понад 26,1 тис., або 88,7 % осіб, з них: понад 22,5 тис. людей похилого віку; понад

4,5 тис. осіб з інвалідністю.

З 01.09.2017 відновив діяльність КУ «Луганський обласний Центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів «Відродження» (далі – Центр «Відродження»), який є реабілітаційною установою органів соціального захисту населення регіонального рівня, цільовим призначенням якої є здійснення комплексу реабілітаційних заходів для дітей з інвалідністю до 18 років, а також дітей, які мають ризик отримати інвалідність, спрямованих на попередження (запобігання), зменшення або подолання фізичних, психічних розладів, коригування порушень розвитку, навчання основним соціальним та побутовим навичкам, розвиток здібностей, проведення медичного супроводу дітей з інвалідністю, створення передумов для їх максимальної інтеграції у суспільство та забезпечення підготовки батьків, що виховують дітей з інвалідністю, до продовження реабілітаційного процесу цих дітей поза межами Центру (соціально-педагогічний патронат таких сімей). На цей час Центр «Відродження» розміщується в орендованих приміщеннях Кремінської районної лікарні. Тому у Центра існує нагальна потреба у власному приміщенні для організації більш якісного та розширеного спектру надання реабілітаційних послуг дітям з інвалідністю області.

В області в органах соціального захисту перебувають на обліку понад 26,5 тис. осіб з інвалідністю, з них 2 тис. дітей.

Діють 5 центрів соціальної реабілітації дітей з інвалідністю (ЦСРДІ), які підпорядковані міським радам та райдержадміністраціям та 1 обласний центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів «Відродження» (всього 6 ЦСРДІ), а саме:

- КУ «Центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів Рубіжанської міської ради»;
- КУ «Центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів Северодонецької міської ради»;
- КЗ «Станично-Луганський районний центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів»;
- КУ «Кремінський районний центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів»;
- Попаснянський районний центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів «Лелека»;
- Луганський обласний центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів «Відродження» (м. Кремінна).

Крім того, при 2 територіальних центрах соціального обслуговування (Новопськовському та Старобільському) та Центрі надання соціальних послуг Білокуракинської ОТГ працюють по 1 відділенню ранньої соціальної реабілітації дітей інвалідів та дітей групи ризику (всього 3 відділення).

Усі реабілітаційні послуги, які надаються в зазначених установах та закладах, оздоровчого направлення та спрямовані на поліпшення фізичного, психологічного, морального стану дитини та батьків, що поліпшує соціальну адаптацію дитини до потреб суспільства. Дорослі особи з інвалідністю позбавлені права на отримання послуг з реабілітації в зв'язку з вузькопрофільною направленістю діючих Центрів.

Протягом 2017 року 488 дітей отримали реабілітаційні послуги в ЦСРДІ, з них 391 дітей з інвалідністю (до 18 років) та 97 дітей групи ризику щодо отримання інвалідності. За 9 місяців 2018 року такою послугою скористались понад 500 дітей.

У відділеннях ранньої соціальної реабілітації при Новописьковському та Старобільському територіальних центрах соціального обслуговування (надання соціальних послуг) отримали послуги понад 468 дітей, у т.ч. 362 дитини з інвалідністю.

З 01.09.2017 відновив діяльність КУ «Луганський обласний Центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів «Відродження» (далі – Центр «Відродження»), який є реабілітаційною установою органів соціального захисту населення регіонального рівня, цільовим призначенням якої є здійснення комплексу реабілітаційних заходів для дітей з інвалідністю до 18 років, а також дітей, які мають ризик отримати інвалідність, спрямованих на попередження (запобігання), зменшення або подолання фізичних, психічних розладів, коригування порушень розвитку, навчання основним соціальним та побутовим навичкам, розвиток здібностей, проведення медичного супроводу дітей з інвалідністю, створення передумов для їх максимальної інтеграції у суспільство та забезпечення підготовки батьків, що виховують дітей з інвалідністю, до продовження реабілітаційного процесу цих дітей поза межами Центру (соціально-педагогічний патронат таких сімей).

На цей час Центр «Відродження» розміщується в орендованих приміщеннях Кремінської районної лікарні. Тому у Центра існує загальна потреба у власному приміщенні, для організації більш якісного та розширеного спектру надання реабілітаційних послуг дітям з інвалідністю області.

Питання відсутності власних приміщень актуальна і для Центрів соціальної реабілітації (відділень соціальної реабілітації) Северодонецької міської ради, Станично-Луганської райдержадміністрації та Білокуракинської ОТГ.

З метою дотримання прав різних категорій осіб (дітей) з інвалідністю на реабілітацію та на виконання наказу Міністерства соціальної політики України від 14.03.2018 № 355 в області розпочата робота з реформування системи реабілітаційних установ та розвитку системи комплексної реабілітації (абілітації) осіб (дітей) з інвалідністю та дітей групи ризику щодо отримання інвалідності.

Впровадження моделі комплексної реабілітації (абілітації) та попередження інвалідності (раннього втручання) розширяє вікову категорію дітей, які належать до групи ризику щодо отримання інвалідності з 2-х до 3-х років, дає можливість для існуючих реабілітаційних центрів розширити спектр реабілітаційних послуг та розширити категорію осіб (дітей) з інвалідністю, яким надаються такі послуги.

Всі ці зміни та питання належної організації комплексної реабілітації в Луганській області ще більш актуалізує питання щодо належної організації роботи з розширення функцій реабілітаційних установ.

У сфері фізичної культури та спорту станом на кінець 2018 року в області функціонують 6 комунальних закладів сфери фізичної культури і спорту, серед яких: Луганська обласна школа вищої спортивної майстерності, Луганський обласний фізкультурний центр «Олімп», Луганський регіональний центр з фізичної культури та спорту інвалідів «Інваспорт», Луганська обласна спеціалізована дитячо-юнацька спортивна школа олімпійського резерву «Олімпійська надія», Луганська обласна спеціалізована дитячо-юнацька спортивна школа олімпійського резерву, Луганська обласна дитячо-юнацька спортивна школа для інвалідів та 20 ДЮСШ у містах, районах та ОТГ.

Вагому роботу із залучення широких верст населення до систематичних занять фізичною культурою та спортом проводять обласні організації всеукраїнських фізкультурно-спортивних товариств «Спартак», «Україна», «Колос», обласне відділення комітету фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України.

В області культивується 55 видів спорту, з яких 22 олімпійських. Пріоритетними для регіону визнані 8 олімпійських видів спорту.

У 2018 році до основного складу збірної команди України з олімпійських видів спорту від Луганщини потрапило 35 спортсменів, вважається кандидатами в збірну команду – 15 осіб, резерв – 18 спортсменів. З неолімпійських – 57 спортсменів, вважаються кандидатами в збірну команду – 24 особи, резерв – 21 спортсмен.

Фізичною культурою та спортом у спортивних школах області займаються 7601 спортсмен, заняття з якими проводять 301 тренер.

Для занять фізичною культурою і спортом область має 23 стадіони, 1117 площинних спортивних споруд, 20 з яких зі штучним покриттям, 8 плавальних басейнів, 363 спортивних залів, 310 приміщень для фізкультурно-оздоровчих занять, з них 111 з тренажерним обладнанням тощо.

Відносини у сфері створення та поступового посилення спроможності об'єднаних територіальних громад регулюються Законом України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», іншими законами які прийняті в межах виконання Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 № 333-р, які передбачають реалізацію права територіальних громад на добровільне об'єднання, надання державної підтримки об'єднаним громадам для поліпшення інфраструктури надання послуг та доступності.

В області протягом 2015-2018 років утворено 22 об'єднаних територіальних громади, зокрема по районах:

Район	2015	2016	2017	2018	Сільські	Селищні	Міські
Біловодський	-	-	1	-	-	1	-
Білокуракинський	1	-	-	1	-	2	-
Кремінський	-	-	1	-	-	1	-
Марківський	-	-	-	1	-	1	-
Міловський	-	-	-	-	-	-	-
Новоайдарський	2	-	-	-	-	1	1
Новопсковський	1	-	-	-	-	1	-

Попаснянський	-	-	1	-	-	-	1
Сватівський	-	-	1	1	1	1	-
Станично-Луганський	-	-	-	4	4	-	-
Старобільський	-	1	-	4	5	-	-
Троїцький	-	-	2	-	1	1	-
Усього:	4	1	6	11	11	9	2

На законодавчому рівні вже частково передані повноваження органам місцевого самоврядування з питань державної реєстрації, архітектурно-будівельного контролю, розпорядження природними ресурсами тощо.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 31.01.2018 № 60-р передбачено передачу земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності у комунальну власність відповідних об'єднаних територіальних громад згідно із статтею 117 Земельного кодексу України. У червні 2018 року після проведеної органами Держгеокадастру інвентаризації земель передані землі державної власності сільськогосподарського призначення Красноріченській, Нижньодуванській селищним ОТГ, Чмирівській сільській ОТГ. До кінця 2018 року планується передача зазначених земель Біловодській, Білокуракинській, Новопсковській, Троїцькій селищним, Привільській сільській ОТГ.

Управління об'єктами комунальної власності

У загальному переліку підприємств, установ, організацій, які належать до спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Луганської області, на території, підконтрольній органам державної влади, станом на 01.10.2018 перебувають 85 юридичних осіб, з яких 17 закладів соціального захисту населення, 8 закладів культури, 15 закладів освіти, 27 закладів охорони здоров'я, 8 установ та організацій у сфері спорту та молодіжної політики, 10 комунальних підприємств та установ різного напрямку діяльності.

Площа об'єктів нерухомого майна, які перебувають у спільній комунальній власності громад області і знаходяться на підконтрольній органам державної влади території становить 240 тис. кв. м.

Значний обсяг в управлінні об'єктами комунальної власності, займає передача об'єктів нерухомого майна в оренду. У 2018 році продовжувалось укладання договорів оренди на нерухоме майно, яке перебуває у спільній власності територіальних громад сіл, селищ, міст Луганської області. На підставі 48 договорів оренди, укладених терміном на 1 рік за 9 місяців 2018 року до обласного бюджету надійшло 268,904 тис. грн. За 2018 рік очікується отримати надходження від орендної плати за користування нерухомим майном загальною площею 11608,20 кв. м, що перебуває у спільній власності територіальних громад сіл, селищ, міст Луганської області у сумі 358,538 тис. грн.

Важливим напрямом в управлінні об'єктами спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Луганської області, є координація, контроль і аналіз фінансово-господарської діяльності комунальних підприємств: КП «Луганська обласна «Фармація», КП «Луганська обласна «Фармація Північ», КП «Луганській обласний фонд підтримки індивідуального

житлового будівництва на селі», КП «Міжнародний аеропорт «Сєвєродонецьк», «Білолуцьке державне комунальне підприємство по виробництву м'ясокісткового борошна», КП «Інноваційно-інформаційний центр», Обласне комунальне підприємство «Луганськ Еко Баланс» та Обласне комунальне підприємство «Регіональне агентство сприяння інвестиціям».

На цей час КП «Луганська обласна «Фармація» не здійснює виробничо-господарську діяльність, тому що більша частина активів (близько 70 %) та місць провадження діяльності підприємства, як і весь товар, залишилися на тимчасово окупованій території області.

Єдине комунальне підприємство спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області, яке в структурі обсягів виробництва займає понад 90% та є прибутковим – це КП «Луганська обласна «Фармація Північ». Підприємство створено шляхом виділу з підприємства-боржника КП «Луганська обласна «Фармація» і розпочинало свою фінансово-господарську діяльність з мінімальним обсягом обігових коштів та значною сумою кредиторської заборгованості. Згідно з розподільчим балансом кредиторська заборгованість підприємства становила 26,9 млн грн.

У зв'язку з погашенням поточних зобов'язань за кредитними договорами у сумі 9,6 млн грн у I півріччі 2018 року, підприємство за 2018 рік очікує отримати фінансовий результат від звичайної діяльності у сумі 2,5 млн грн, що дозволить отримати чистий прибуток підприємства 2,1 млн грн, який зменшився на 32 % у порівнянні з 2017 роком (3,1 млн грн).

КП «Луганський обласний фонд підтримки індивідуального житлового будівництва на селі» є некомерційним спеціалізованим підприємством, небанківською фінансовою установою, яке внесено до Реєстру неприбуткових установ та організацій.

Три комунальні підприємства: КП «Луганський обласний центр інформатизації та електронного урядування», КП «Луганськавтодор» та КП «Спецавтотранс» після створення не почали господарську діяльність. Формування їх статутного капіталу не здійснювалось. У зв'язку з цим були прийняті розпорядження голови обласної державної адміністрації – керівника обласної військово-цивільної адміністрації про припинення юридичних осіб шляхом ліквідації та у 2018 році проведено процедури ліквідації.

У зв'язку з розташуванням КП «Міжнародний аеропорт «Сєвєродонецьк» в районі проведення операції Об'єднаних сил, зважаючи на абсолютну безперспективність та недоцільність на цей час фінансування діяльності підприємства, також прийняте рішення про його припинення шляхом ліквідації. Підприємство припинило свою діяльність у 2017 році, термін ліквідації продовжено.

У стані припинення з 2010 року перебуває «Білолуцьке державне комунальне підприємство по виробництву м'ясокісткового борошна».

Здійснює господарську діяльність КП «Інноваційно-інформаційний центр», яке є оператором телекомунікацій та експлуатує Радіотелевізійну станцію (далі – РТС) в Новоайдарському районі Луганської області з січня 2018 року. Станом на 1 вересня 2018 року з вежі РТС мовлять 7 українських

радіостанцій, 14 телеканалів в цифровому форматі DVB-T2 та один в аналоговому. Підприємством у 2017 році розроблено бізнес проект будівництва Радіотелевізійної передаючої станції (далі – РТПС) в Попаснянському районі Луганської області загальною вартістю 23,7 млн грн, який буде реалізовуватись за рахунок коштів державного бюджету, отриманих від Європейського Союзу у рамках виконання Угоди про фінансування Програми підтримки секторальної політики – Підтримка регіональної політики України. У 2018 році планується завершити робочий проект будівництва РТПС та подати його до державної експертизи.

Обласне комунальне підприємство «Луганськ Еко Баланс» та Обласне комунальне підприємство «Регіональне агентство сприяння інвестиціям» не почали здійснювати виробничо-господарську діяльність.

За результатами фінансово-господарської діяльності комунальних підприємств спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Луганської області у 2018 році очікується отримати фінансовий результат від звичайної діяльності у сумі 2,4 млн грн, що дозволить отримати чистий прибуток 2,0 млн грн, який зменшився на 32 % у порівнянні з 2017 роком (3,1 млн грн).

За 2018 рік очікуються надходження до обласного бюджету: податок на прибуток у розмірі 1313 тис. грн та частини чистого прибутку – 914 тис. грн.

Луганська область до початку проведення антитерористичної операції мала значний економічний потенціал і входила до п'ятірки найбільш міцних **промислово-економічних регіонів України**.

Виробничу діяльність у промисловому комплексі здійснюють 493 промислових підприємств, з них 4 – великих, 79 – середніх та 410 – малих. Основні підприємства зосереджені у містах Сєвєродонецьку, Рубіжному, Лисичанську.

У зв'язку проведенням на території області Операції об'єднаних сил та знаходженням значної частини підприємств, що формують статистичні показники діяльності промислового комплексу, на окупованій території, практично втрачено такі галузі, як **«Виробництво коксу та продуктів нафтопереробки» та «Металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин та устаткування»**.

Протягом останніх років у промисловому комплексі області відбулися значні структурні зміни. Скорочено частку продукції добувної промисловості на 4,9 в. п., металургійного виробництва – на 7,7 в. п., виробництво хімічних речовин і хімічної продукції – на 0,9 в. п., текстильне виробництво, виробництво одягу – на 0,2 в. п. Разом з тим, зросла частка продукції машинобудування – на 7,1 в. п., виробництва виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність на 4,7 в. п., виробництва харчових продуктів – на 0,6 в. п. Підвищилася питома вага галузі постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – на 1,1 в. п., водопостачання; каналізація, поводження з відходами – на 0,3 в. п.

Переробна промисловість.

До підприємств з *виробництва коксу та продуктів нафтоперероблення* відносяться ПрАТ «ЛИНІК» та ПАТ «Алчевський металургійний комбінат», до складу якого входить виробник коксу – «Алчевський коксохімічний завод».

ПрАТ «ЛИНІК» припинило виробничу діяльність з 2012 року. Продукція підприємства є неконкурентоспроможною через імпорт до України нафтопродуктів із Болгарії, Румунії, Білорусії. Разом з тим, ПрАТ «ЛИНІК» підготовлено до запуску виробництва поліпропілену (проведено ремонт технічного обладнання, апаратів, трубопроводів тощо). Запуск виробництва поліпропілену заплановано після встановлення сталого енергозабезпечення в області.

Внаслідок тимчасового припинення переміщення вантажів через лінію зіткнення, що унеможливорює отримувати сировину та реалізовувати готову продукцію, з березня 2017 року зупинив виробничу діяльність ПАТ «Алчевський металургійний комбінат».

Хімічна промисловість є одною з пріоритетних у господарському комплексі Луганської області. Фактично усі підприємства галузі розташовані на території, підконтрольній українській владі. Питома вага галузі у структурі реалізації промислової продукції регіону за 2017 рік склала 14,8 %.

Провідними підприємствами, які виготовляють понад 80 % обсягів промислової продукції галузі є: ПрАТ «Севєродонецьке об'єднання «Азот», ТОВ НВП «Зоря», ТОВ «НВО «Склопластик». Всього у галузі працюють понад 44 підприємства (1 – велике, 9 – середні та 34 – малі).

Виробнича діяльність основного підприємства галузі – ПрАТ «Севєродонецьке об'єднання Азот» є нестабільною через відсутність надійного енергозабезпечення, неконкурентоспроможність продукції та відсутність своєчасних антидемпінгових заходів на ввезення дешевих замінників.

ТОВ НВП «Зоря» розроблена довгострокова програма розвитку, яка передбачає реалізацію низки проектів для забезпечення сталого економічного розвитку і збереження лідируючих позицій на вітчизняному і світовому ринках. Це дозволить розширити ринки збуту продукції та збільшити обсяги виробництва.

Основне підприємство галузі *металургійного виробництва* ПАТ «Алчевський металургійний комбінат» зупинило виробничу діяльність.

Основні підприємства галузі *машинобудування*, що працюють на території, підконтрольній українській владі: ТДВ «Попаснянський вагоноремонтний завод», ПрАТ «СНВО «Імпульс», ТОВ НВП «Мікротерм», ТДВ «Севєродонецький завод хімічного нестандартизованого обладнання».

Виробництво продукції галузі зросло у зв'язку зі збільшенням обсягу робіт на ПрАТ «СНВО «Імпульс» та зростанням випуску продукції ТДВ «Попаснянський вагоноремонтний завод».

ПрАТ «Рубіжанський картонно-тарний комбінат» є провідним підприємством галузі *виробництво виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність* та відомим виробником високоякісної тари і упаковки з гофрованого картону не тільки в Україні, але і за її межами, питома

вага в структурі галузі – більше 95 %.

Галузь *текстильне виробництво* представлена ТОВ ВТФ «Шарм» м. Лисичанськ, ФОП «Смалій» м. Рубіжне, ТОВ «Рубіжанська панчішна мануфактура», ТОВ «Старобільська швейна фабрика» та інші малі підприємства, які мають незначний вплив на обсяги виробництва.

Діяльність з *виробництва харчових продуктів* на підконтрольній українській владі території Луганської області здійснюють 118 підприємств малого та середнього бізнесу у 8 підгалузях: хлібопекарська, борошномельно-круп'яна, олійно-жирова, м'ясна, молочна, пиво-безалкогольна, комбікормова, кондитерська.

Для забезпечення потреб населення області виробляються майже всі види продовольства, окрім цукру, спирту, лікєро-горілочаних виробів, консервів, риби та продуктів дитячого харчування.

Область характеризується недостатнім рівнем *інноваційних процесів*, що проявляється у малій кількості підприємств, які ініціюють активну інноваційну діяльність та незначній частці інноваційної продукції в загальному обсязі виробленої продукції.

В промисловому комплексі Луганської області інноваційною діяльністю займається невелика кількість підприємств, а саме:

- ПрАТ «СНВО «Імпульс»;
- ТОВ НВП «Зоря»;
- ТОВ НВП «МІКРОТЕРМ»;
- ТОВ НДП «Водоочисні технології»;
- ТОВ «Мікрохім»;
- ТДВ «Сєвєродонецький завод хімічного нестандартизованого обладнання».

ПрАТ «СНВО «Імпульс» є розробником програмно-технічних комплексів систем контролю та управління для атомної та теплової енергетики, нафтогазового комплексу, хімії, залізничного транспорту, аерофлоту, космосу, металургії, машинобудування, оборонної галузі, морфлоту.

На підприємстві реалізовано повний цикл створення систем контролю та управління: розробка, виготовлення, повний комплекс випробувань, впровадження, та багаторічна підтримка експлуатації.

Проводиться робота щодо впровадження у досліду експлуатацію низки систем, сукупність яких разом з існуючими надає можливість створення вітчизняних інтегрованих систем оперативного управління залізничними перевезеннями та повного відмовлення від імпортих систем.

ТОВ НВП «Зоря» здійснює науково-дослідні, конструкторські роботи, головна задача яких полягає у вдосконаленні виробничих процесів і технологій. Підприємством проводиться робота із створення вибухових речовин, для розробки вугільних родовищ.

Для фармакології ТОВ НВП «Зоря» виробляє ексклюзивний продукт – 3,5-динітробензойну кислоту. Підприємство є одним з небагатьох постачальників цього продукту в країни Європи.

ТОВ НВП «МІКРОТЕРМ» – сучасний науково-виробничий комплекс, що включає групу маркетингу, відділи розробки приладів, конструкторські і технологічні підрозділи, виробництво з випуску приладів.

Основним напрямком діяльності підприємства є розробка та виробництво приладів контролю і регулювання технологічних процесів, а також засобів автоматизації в різних галузях народного господарства: для вимірювання температури, тиску, рівня; широкої номенклатури пневмоелектричних та електропневматичних пристроїв, бар'єрів іскробезпеки, цифрових індикаторів, реєстраторів та інших пристроїв.

ТОВ НДП «Водоочисні технології» займається дослідженнями й експериментальними розробками у сфері природничих і технічних наук (проектування та виготовлення обладнання очищення стічних вод). Створена в інституті сучасна науково-дослідна база, дозволяє моделювати реальні умови експлуатації теплових мереж в системі ЖКГ і оборотних циклів промислових підприємств, створювати високі теплові напруги з метою підбору найбільш ефективного методу підготовки води, що виключає утворення накипу і корозії й забезпечує найбільш економічний режим експлуатації технологічного обладнання.

ТОВ «Мікрохім» спеціалізується на розробці і виробництві фармацевтичних синтетичних субстанцій і готових лікарських засобів у формі таблеток, спреїв і ін'єкційних розчинів. На цей час підприємство випускає 29 найменувань готових лікарських засобів у вигляді спреїв, таблеток, ін'єкцій та 10 найменувань фармацевтичних субстанцій для виробництва готових лікарських засобів. Проводиться робота щодо розробки нових видів лікарських засобів.

Технологічні можливості і технічне оснащення **ТДВ «Сєверодонецький завод хімічного нестандартизованого обладнання»** дозволяють випускати наукомістке обладнання будь-якої складності. Споживачі продукції: «Криворіжсталь», «Запоріжсталь», «МЕТІНВЕСТ» і інші підприємства. Завод оснащений обладнанням для електрошлакового, автоматичного зварювання під флюсом, зварювання в середовищі захисних газів, верстатами для обробки металів різанням, пресовим обладнанням, обладнанням для вальцювання та згинання листового, сортового прокату і труб, обладнанням для неруйнівного контролю зварних швів. Це суттєво розширило можливості підприємства, підвищило культуру та якість виробництва.

Аграрний сектор є базовою складовою області, який формує продовольчу безпеку та створює соціально-економічні умови для розвитку сільських територій.

На підконтрольній українській владі території області знаходиться 1876,1 тис. га земель сільськогосподарського призначення, з яких 76,1 % – сільськогосподарські угіддя (1427,4 тис. га), у т.ч. 53,2 % – рілля (997,2 тис. га).

Виробничу діяльність в агропромисловому комплексі здійснюють 1044 агропромислових формувань, з яких: 1 державне підприємство, 801 фермерське господарство, 135 господарських товариств, 83 приватних

підприємств, 6 виробничих кооперативів, 18 інших суб'єктів господарювання та 44,1 тис. особистих селянських господарств.

Кількість працівників, зайнятих в сільському господарстві, складає 9,5 тис. осіб. Середньомісячна заробітна плата – 6688,6 грн, що на 26,2 % більше 2017 року.

В структурі виробництва продукції сільського господарства області рослинництво займає 84,4 %, тваринництво – 15,6 %.

Понад 38,0 % виробництва сільськогосподарської продукції зосереджено в особистих селянських господарствах, зокрема 100,0 % картоплі та переважна частина фруктів (99,0 %), овочів (99,0 %), молока (69,8 %) та м'яса (83,7 %).

Тваринництвом займаються 71 сільськогосподарське підприємство та понад 44 тис. домогосподарств населення.

З існуючих в області 19 елеваторів, загальна потужність яких складає 795,8 тис. тонн, діючих – 16 потужністю 720,6 тис. тонн.

Переробна галузь в сільському господарстві. Олійно-жирова галузь області представлена 5 провідними підприємствами, які входять до основного кола звітності (ТОВ «Сватівська олія», ТОВ «Агро Кепітал Груп ЛТД», ТОВ «Слобожанський завод продтоварів», ТОВ «Старобільський завод продовольчих товарів», ТОВ «Троїцький маслопресовий завод») та 20 підприємств малої потужності. Виробничі потужності з переробки соняшника – 390 тис. тонн.

Хлібопекарська галузь представлена 15 підприємствами, які входять до кола статистичної звітності, та 35 підприємствами середньої та малої потужності.

Борошномельно-круп'яну промисловість представляють одинадцять підприємств: три підприємства ТОВ «Айдарський пекар», ТОВ «Айдар Милам» та ТОВ «Старобільський завод продовольчих товарів», що звітують до статистики, та вісім підприємств середньої та малої потужності.

Молокопереробна галузь представлена чотирма підприємствами: ПрАТ «Біловодський МРЗ», ГП «Продгрупсервіс», ПрАТ «Старобільський МЗ», ТОВ «Марківський сироробний завод», виробнича потужність яких складає 135 тис. тонн на рік.

М'ясопереробну галузь представляють десять підприємств, з яких переробкою м'яса займаються три підприємства – ПСП «Агрофірма Привілля», ФОП «Любий» та ГП «Беком».

Пивоварна галузь представлена двома підприємствами – ТОВ «Ліспі» та ТОВ «Пінта». Галузь з виробництва безалкогольних та охолоджених напоїв представлена двома підприємствами – ГП «Санрайз» та ТОВ «Айдар плюс».

Галузь з виробництва кормів для тварин здійснюється 9 підприємствами, із них одне підприємство велике (ТОВ «Фідлайф») та вісім підприємств малих потужностей.

Підприємництво є важливим сектором економіки, який сприяє вирішенню багатьох соціальних проблем, насамперед, забезпеченню зайнятості населення, створенню нових робочих місць, зменшенню безробіття, насиченню ринку необхідними товарами та послугами, створенню здорової конкуренції,

яка сприятливо впливає на розвиток економіки та забезпечує стабільність регіону в цілому, поповнює бюджети всіх рівнів.

Мале та середнє підприємництво, що здійснює діяльність на території області, яка підконтрольна українській владі, станом на 01.01.2018 представлено 21292 суб'єктами, що складає 99,98 % від загальної кількості суб'єктів господарювання, із них:

- 199 середніх підприємств, або 0,93 % від загальної кількості суб'єктів підприємництва;
- 3205 малих підприємств, або 15,05 % від загальної чисельності суб'єктів підприємництва;
- 17888 фізичних осіб – підприємців.

Через свою кількість МСП забезпечує більшу зайнятість населення в області, ніж великі підприємства, що значно знижує напруженість у суспільстві, пов'язану з безробіттям. Кількість зайнятих у МСП складає 108,0 тис. осіб, проти 18,2 тис. – на великих підприємствах. В тому числі зайнято:

- на середніх підприємствах – 62,5 тис. осіб;
- на малих підприємствах – 17,1 тис. осіб;
- фізичних осіб-підприємців з найманими працівниками – 28,38 тис. осіб.

Обсяг продукції (робіт, послуг), реалізованої суб'єктами МСП у 2017 році складав 36,8 млрд грн (81,7 % від загального обсягу):

- середніми підприємствами реалізовано продукції (робіт, послуг) на суму 19,7 млрд грн;
- малими підприємствами – 11,0 млрд грн.

Суб'єктами МСП реалізовано продукції (робіт, послуг) на 18,9 % більше, ніж у 2016 році.

Підтримка підприємництва в області здійснюється відповідно до заходів Регіональної цільової програми розвитку та підтримки малого і середнього підприємництва на 2018-2020 роки (далі – Програма), затвердженої розпорядженням голови обласної державної адміністрації – керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 02.04.2018 № 272, аналогічних міських і районних програм.

Одним із заходів Програми передбачено надання суб'єктам МСП фінансової допомоги з обласного бюджету шляхом часткової компенсації відсоткових ставок за кредитами, що надаються на реалізацію їх проектів.

У поточному році прийнято рішення про виділення на часткову компенсацію суб'єктам підприємництва 500 тис. грн. 8 суб'єктів МСП подали документи для участі у конкурсному відборі. Переможці конкурсу будуть визначені до кінця поточного року.

Налагоджена співпраця з міжнародними організаціями та програмами, які діють на території області. Інформація про грантову допомогу Програми розвитку ООН (ПРООН) в Україні, Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), Міжнародної організації з міграції (МОМ), Норвезької ради у справах біженців (NRC), Данської Ради з питань Біженців доводиться до підприємницьких структур області. Як результат, у поточному році

27 підприємців отримали гранти від NRC, 99 – Данської Ради з питань Біженців та 10 – від ПРООН на суму 1,8 млн грн.

З метою сприяння розвитку та підтримки промислових підприємств регіону з метою вкладення вивільнених від оподаткування сум в їх розвиток запровадження пільгового оподаткування.

Розроблено Довідник про міжнародні організації, фонди та програми, які займаються питаннями підтримки розвитку підприємництва.

Важливим сегментом економічного потенціалу є **внутрішня торгівля**. Роздрібний товарооборот є одним із показників, який характеризує рівень життя, матеріального та культурного благополуччя населення.

Ефективне функціонування системи обігу споживчих товарів в області забезпечують 5150 підприємств роздрібною торгівлі, з яких: 4014 стаціонарних магазинів (продовольчих та непродовольчих), 913 напівстаціонарних об'єктів та 223 – з торгівлею поза магазинами (лотки (розкладки), торгівля зі складів, майданчиків тощо, торгівля з орендованих кутків, прилавків).

Загальна торговельна площа об'єктів торгівлі складає 315,1 тис. кв. м, що більше на 38 % від нормативу забезпеченості населення у розрахунку на 1 тисячу жителів області.

Значну роль в забезпеченні населення як продуктами харчування, так і непродовольчими товарами виконують 43 ринкові підприємства, з яких 27 – змішані, 10 – продовольчі та 6 – непродовольчі, загальна кількість торговельних місць – близько 15 тисяч.

У сфері ресторанного господарства в області діють 833 заклади, розрахованих на понад 50,7 тис. посадкових місць, з яких 49 % – це кафе, закусочні та буфети.

Побутові послуги населенню надають 1151 підприємство побутового обслуговування, значна частка з яких, майже 24 % – салони краси і перукарні та 22 % – об'єкти з наданням інших індивідуальних послуг (виготовлення та ремонт: меблів, електропобутової техніки, ювелірних виробів; послуги, пов'язані з доглядом за тілом).

Фізичним особам-підприємцям належить 94,0 % підприємств побутового обслуговування, 87 % – об'єктів роздрібною торгівлі та 57 % – об'єктів ресторанного господарства.

Зберігається стійка тенденція до зменшення кількості юридичних осіб, що провадять діяльність у сфері роздрібною торгівлі та ресторанного господарства, у зв'язку з переходом до оподаткування за спрощеною системою та одночасним збільшенням кількості фізичних осіб – підприємців.

Скасування державного цінового регулювання на продовольчі товари у 2017 році, втрата відповідних повноважень обласною державною адміністрацією призвело до можливості формування цін у режимі вільного ціноутворення, в залежності від попиту та пропозиції на споживчому ринку.

З метою уникнення цінових коливань, стабільного функціонування продовольчого ринку у містах і районах області та для більш повного задоволення потреб споживачів сільськогосподарською продукцією у регіоні постійно проводяться ярмаркові заходи за безпосередньою участю місцевих

товаровиробників.

З початку поточного року в області проведено 604 продовольчих ярмарків з вииторгом 50,1 млн грн та реалізацією 2,3 тис. тонн продукції безпосередньо сільгоспвиробниками.

Природокористування. Для Луганської області як промислово розвиненого регіону України характерна проблема забруднення атмосферного повітря, на рівень якого значно впливають підприємства міст Лисичанськ, Северодонецьк та Рубіжне.

Основними підприємствами забруднювачами атмосферного повітря міста Лисичанськ є: ПрАТ «Лисичанська нафтова інвестиційна компанія «ЛИНІК», КП «Лисичанський завод ЗБВ», шахти ПАТ «Лисичанськвугілля», ТДВ «Лисичанський желатиновий завод»; міста Северодонецьк: ПрАТ «Северодонецьке об'єднання «Азот», Северодонецьке ВНО «Склопластик», ДП «Северодонецька ТЕЦ», ПрАТ СНВО «Імпульс», ДП «Науково-дослідний і проектний інститут хімічних технологій Хімтехнологія», ТОВ «Зюд-Кеми Алвіго Кетелістс Україна», ТОВ СП «Укрвнештрейдинвест»; міста Рубіжне: Комунальне підприємство «Рубіжанське виробниче управління водоканалізаційного господарства» (колишні пруди-накопителі високо мінералізованих сточних вод ТОВ «Рубіжанський Краситель»), ПрАТ «Рубіжанський картонно-тарний комбінат», Рубіжанський хімзавод «Зоря», ТОВ НВП «Зоря», ПП «Хімпостачальник», ТОВ «Лізінвест».

Індекси забруднення повітря за 2017 рік у м. Лисичанську складає 7,9, м. Северодонецьку – 6,2, м. Рубіжному – 7,4.

Випадків високого та екстремально високого забруднення не зафіксовано.

Найбільші обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря зафіксовані на підприємствах енергетичної галузі. У містах та районах, де розташовані підприємства основних галузей промисловості, спостерігаються найвищі обсяги викидів в атмосферне повітря.

Обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря підприємств, які віднесені до основних забруднювачів, протягом 2017 року склали:

– ВП «Луганська теплова електрична станція» ТОВ «ДТЕК Східенерго» – 45,7 тис. т (60,8 % від загальних викидів по області) на 27,5 тис. т менше, ніж у 2016 році;

– ПрАТ «ЛИНІК» – 3,1 тис. т (4,1 % загальних викидів по області), на тому ж рівні, що і у 2016 році;

– ПрАТ «Северодонецьке об'єднання «Азот» – 0,32 тис. т (0,42 % від загальних викидів по області), на 0,01 тис. т більше, порівняно з 2016 роком.

Водопостачання Луганської області здійснюється переважно за рахунок підземних вод (більше 70 %) і лише частково – з поверхневих джерел.

До населених пунктів постачання питної води здійснюють 7 спеціалізованих комунальних підприємств: КП «Рубіжанське ВУВКГ», ЛКСП «Лисичанськводоканал», МКП «Сватівський водоканал», РКП «Старобільськвода», КП «Попаснянський районний водоканал»

(відокремлені підрозділи Попаснянський департамент, Світлічанський департамент, Станично-Луганський департамент) та ТОВ «ТАУН СЕРВІС».

Найбільшими забруднювачами водних ресурсів області (поверхневих водних об'єктів, питних водозаборів, тощо) є підприємства вугільної промисловості (шахти), які скидають у Сіверський Донець та річки його басейну шахтні води з високою концентрацією мінералів та важких металів. За 2017 рік скид від цих підприємств склав 14,687 млн. м³.

Основним джерелом забруднення водних об'єктів азотом амонійним, залізом, фосфатами та іншими сполуками, що утворюються у процесі очищення господарсько-побутових стоків, є підприємства водопровідно-каналізаційного господарства.

Загальний обсяг вод, що скидаються у водні об'єкти, протягом останніх 2 років зменшився у порівнянні з минулими роками у зв'язку з окупацією значної частини території області під час проведення ООС і складає в середньому 62,09 млн м³ (2016 – 82,68 млн м³/рік, 2017 – 41,5 млн м³/рік), при цьому більше 30 % належить до категорії забруднених. Найбільший обсяг забруднених зворотних вод скидається промисловими підприємствами (головним чином шахтами) і підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства.

Основні причини – недостатні потужності й технічна застарілість багатьох очисних споруд, скидання в мережі міської каналізації виробничих стічних вод з високими концентраціями важких металів, нафтопродуктів і т.п.

Одним із значних факторів забруднення навколишнього середовища залишаються **відходи**. Протягом 2017 року на підконтрольній частині території Луганської області було утворено 644 тис. т відходів, з них відходів I-III класів небезпеки – 6,43 тис. т, відходів IV класу небезпеки – 637,53 тис. т. Найбільший обсяг утворення припадає на долю відходів згоряння – 280,1 тис. т (43,5 % від загального обсягу утворених відходів), побутових відходів утворено 96,1 тис. т (14,5 % від загального обсягу).

Додатковим антропогенним навантаженням на навколишнє природне середовище області є місця видалення відходів: полігони промислових відходів для складування відходів власного виробництва та відходів інших виробників, накопичувачі промислових відходів, породні відвали, золівдвали теплоелектростанції, а також полігони твердих побутових відходів.

Станом на 01.01.2018 у спеціально відведених місцях чи об'єктах (полігонах, комплексах, спорудах, ділянках надр тощо) та на території підприємств області накопичилось 71882,9 тис. т відходів, з яких відходи I класу небезпеки складають – 13,8 тис. т, відходи II класу небезпеки – 63,8 тис.т, відходи III класу небезпеки – 785,8 тис. т, відходи IV класу небезпеки – 71019,5 тис. т.

Накопичений обсяг відходів суттєво впливає на стан довкілля та екологічну безпеку населення. В області відсутні спеціалізовані підприємства з утилізації або нейтралізації небезпечних відходів, тому підприємства змушені укладати договори на передачу відходів зі спеціалізованими підприємствами України або накопичувати їх на території промпідприємств, відомих полігонах

та полігонах твердих побутових відходів.

Як і раніше, найбільш екологічно – небезпечним об'єктом області є полігон для видалення твердих промислових відходів хімічних підприємств Лисичано-Рубіжанського регіону. Полігон розташований у Попаснянському районі поблизу с. Вовчоярівка. Експлуатацію та, відповідно, розміщення відходів на полігоні здійснюють ПрАТ «Сєверодонецьке об'єднання Азот», ТОВ «Науково-виробниче підприємство «Зоря», ТОВ «Рубіжанський «Краситель».

Особливу групу небезпечних відходів становлять непридатні та заборонені до використання хімічні засоби захисту рослин (пестициди й отрутохімікати), які не можна використовувати за прямим призначенням внаслідок втрати властивостей, закінчення терміну придатності, заборони до застосування, втрати маркування чи змішування.

Станом на 01.01.2018 в області нараховується 36,5 т заборонених чи непридатних хімічних засобів захисту рослин на території Біловодського, Міловського та Попаснянського районів.

Розпорядженням голови обласної державної адміністрації – керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 31.07.2018 № 579 затверджено Регіональну цільову програму моніторингу довкілля Луганської області на період до 2022 року. В програмі запропоновано більш широке поєднання можливостей різних суб'єктів моніторингу для рішення регіональних екологічних проблем, відновлення та розширення мереж контролю стану довкілля, запровадження автоматизованих систем контролю, застосування сучасних засобів інформатизації та комунікації, вдосконалення метрологічної бази суб'єктів моніторингу.

Природно-заповідний фонд Луганської області станом на 01.10.2018 нараховує 202 території та об'єкти природно-заповідного фонду загальною площею 94102,3762 га, з них 12 територій та об'єктів загальнодержавного значення площею 14127,7164 га та 190 – місцевого значення площею 79974,6598 га.

Станом на 01.10.2018 на території, яка контролюється українською владою, розташовано 139 територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення загальною площею 75494,6263 га, в тому числі 11 територій та об'єктів загальнодержавного значення площею 13454,2164 га та 128 – місцевого значення площею 62040,4099 га.

Відсоток заповідності території області, підконтрольній українській владі, складає 3,99 %.

Проводиться робота щодо заповідання цінних лісових ландшафтів і природних об'єктів з метою створення нових територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення на території Кремінського, Марківського та Новопсковського районів.

На підконтрольній Україні території належать 8 державних лісогосподарських підприємств, які ведуть лісогосподарську діяльність на площі 238,12 тис. га.

Державними лісогосподарськими підприємствами області в 2017 році виконані такі основні види діяльності:

- на створення нових та відновлення лісів на площі 750 га використано 7,8 млн грн власних коштів підприємств;
- на утримання лісової охорони використано 15,17 млн грн власних коштів підприємств ;
- на охорону лісів від пожеж використано 3,9 млн грн власних коштів підприємств та 1,0 млн грн, коштів з екологічного фонду Луганської області;
- на захист лісів від шкідників лісу використано 0,6 млн грн власних коштів підприємств.

Безпека життєдіяльності людини. У зв'язку з посиленням економічних, соціальних та воєнних загроз визначальними в регіоні є питання ефективності заходів, які вживаються органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування для удосконалення системи територіальної оборони, забезпечення воєнної безпеки, посилення охорони державного кордону, зміцнення військової дисципліни, забезпечення дієвої протидії злочинності, охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави, дотримання принципу верховенства права, стану виконання соціально-сервісних функцій.

Проведення антитерористичної операції/операція Об'єднаних сил (далі АТО/ООС) призвели до значного погіршення умов для виконання завдань правоохоронними органами за призначенням, ускладнює здійснення повноцінного контролю за обліком вогнепальної зброї, вибухонебезпечних речовин та боєприпасів, внаслідок чого набуло поширення їх незаконне накопичення мешканцями області.

За даними Управління Служби безпеки України, аналіз оперативної обстановки підтверджує наявність передумов до вчинення злочинів терористичної направленості та надзвичайних подій техногенного характеру з тяжкими наслідками. Актуальною для регіону є загроза з боку терористичних та диверсійно-розвідувальних груп ОРЛО.

Забезпечення безпеки в області не можливе без створення належних умов для несення служби особовим складом ЗВ ВСП, в/ч А0536 та в/ч 3035 НГУ, які дислокуються на території області та беруть активну участь в АТО/ООС, під час проведення якої виведено з ладу частину військової техніки, обладнання та озброєння, відновлення якої потребує значних коштів, як з державного так і місцевих бюджетів.

Особовий склад зазначених військових частин активно залучається до забезпечення правопорядку на території області, знаходиться у постійній бойовій готовності та у випадку потреби готовий до посилення державного кордону та виконання інших завдань, але їх матеріально-технічна база, умови для несення служби та побуту особового складу є на низькому рівні.

Складною є ситуація з наданням адміністративних послуг населенню РСЦ МВС та УДМС, яка на сьогодні не відповідає потребам суспільства через відсутність належного матеріально-технічного забезпечення та умов для прийому громадян, значну кількість людей, які приїжджають з тимчасово

окупованої території, що спричиняє виникнення великих черг та викликає незадоволення населення.

Регіональна політика у сфері **цивільного захисту** у поточному році здійснюється відповідно до Положення про територіальну підсистему єдиної державної системи цивільного захисту Луганської області, затвердженого розпорядженням голови обласної державної адміністрації – керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 03.12.2015 № 593, Плану основних заходів цивільного захисту Луганської області на 2018 рік, затвердженого розпорядженням голови обласної державної адміністрації-керівником обласної військово-цивільної адміністрації від 15.01.2018 № 25.

Діяльність територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту Луганської області спрямована на забезпечення захисту населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій шляхом запобігання таким ситуаціям, ліквідацію їх наслідків і надання допомоги постраждалим у мирний час та в особливий період.

На регіональному рівні у сфері цивільного захисту у поточному році проводяться заходи щодо:

- удосконалення єдиної державної системи цивільного захисту;
- запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та зменшення ризику їх виникнення;
- підготовки та визначення стану готовності органів управління, сил та засобів територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту;
- забезпечення оповіщення та інформування населення про загрозу і виникнення надзвичайних ситуацій;
- створення і використання матеріальних резервів для запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;
- підготовки керівного складу і фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів цивільного захисту, та населення до дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій.

Зовнішньоекономічна діяльність. На початку 2018 року відбулося різке зменшення експорту товарів області через виконання рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15.03.2017 щодо блокування переміщення вантажів підприємств, які фактично знаходяться на тимчасово окупованій території області (а юридично – перереєстровані на контрольованій українською владою території області), через лінію зіткнення в області. Внаслідок чого скоротився потік експортних товарів області з боку підприємств галузей металургії та машинобудування (насамперед, це стосується такого провідного експортера, як ПАТ «Алчевський металургійний комбінат»), у січні 2018 року припинився експорт чорних металів (частка якого у січні 2017 року становила 73,1 %, або 25,2 млн дол. США).

Негативно вплинула на розвиток експортної діяльності загальнообласна тенденція зменшення обсягів виробництва промислової продукції, падіння якої за січень-липень 2018 року склало 22,0 % (хоча його падіння сповільнилось з

58,0 %), а також зупинка діяльності ПрАТ «Сєвєродонецьке об'єднання Азот».

Через блокування переміщення вантажів через лінію зіткнення в області у товарній структурі експорту відбулися значні зміни. Зменшення частки чорних металів призвело до збільшення часток у товарній структурі експорту паперу та картону, продукції хімічної промисловості, текстильних матеріалів та текстильних виробів, готових харчових продуктів, жирів та олій тваринного або рослинного походження, виробів з каменю, гіпсу, цементу, полімерних матеріалів, пластмас та виробів з них.

Крім цього, зросла частка експорту перлів природних або культивованих, дорогоцінного або напівдорогоцінного каміння. З початку 2018 року значно зросла частка продукції агропромислового комплексу у структурі експорту (до 21,5 %).

Припинення експорту чорних металів та збільшення частки експорту продукції сільського господарства призвело до географічного перерозподілу експорту області: зменшилась частка країн ЄС (одним із основних експортних товарів до цих країн були чорні метали) та почала зростати частка країн Азії (постачання продукції сільського господарства).

Інвестиційна діяльність. Луганська область має потенціал для розвитку та залучення інвестицій, але суттєвого економічного зростання за останні роки не відбувається.

До підприємств з іноземними інвестиціями підконтрольної частини області належать: ТОВ НВФ «Мікрохім», ТОВ «Сагіттаріус», ТОВ «Клініко-діагностичний центр «Фармбіотест», Українсько-американське спільне підприємство «Інтерпак», ТОВ «Кларіант Україна», Українсько-польське ТОВ «Віко-Україна», ТОВ «Троїцькагро», ПП «Інтергазсинтез» та інші.

Умови діяльності інвесторів у регіоні в результаті проведення операції Об'єднаних сил погіршились. На розвиток промислового потенціалу негативно вплинув російсько-український збройний конфлікт і тимчасова окупація територій окремих районів Луганської області, внаслідок чого регіон фактично лишився таких галузей як: металургія, виробництво коксу та продуктів нафтопереробки, машинобудування, легка промисловість. Більшість промислових підприємств, які залишилися на контрольованій українською владою території (переважна частка іноземних інвестицій залучена у промисловість), значно або повністю скоротили обсяги виробництва через ускладнення технологічного й виробничого процесу, виникнення енергетичних та логістичних проблем, дія торговельних обмежень з боку Росії.

Проте, у регіоні спостерігається тенденція до незначного зростання обсягу прямих іноземних інвестицій у першому півріччі 2018 року.

Але слід зазначити що, вищезазначене зростання відбувається здебільшого за рахунок курсових коливань, а по факту ми спостерігаєм, хоча і не значне, вибуття іноземного капіталу.

Залучення іноземних інвестицій в економіку регіону можливе за умов стабілізації економіки та фінансової системи, активізації євроінтеграційних процесів в Україні, забезпечення сталого соціально-економічного розвитку регіону та привабливих умов ведення бізнесу.

Головним джерелом фінансування **капітальних інвестицій** залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких освоєння складає понад 72 % загального обсягу.

Вагомі частки капітальних інвестицій освоєно в машини, обладнання, інвентар та транспортні засоби, у будівлі та споруди.

На капітальний ремонт активів спрямовано понад 120,0 млн грн капітальних інвестицій (понад 12,0 % від загального обсягу).

Загальна сума **фінансування основних бюджетних програм інвестиційного спрямування**, за якими передбачені асигнування з державного бюджету, склала 452,8 млн грн (субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам: на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій; на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад, державний фонд регіонального розвитку).

Кошти спрямовані на капітальні ремонти, реконструкцію, будівництво навчальних закладів, закладів охорони здоров'я, культури, фізичної культури та спорту, об'єктів дорожньо-транспортної інфраструктури, житлово-комунального господарства; на розробку містобудівної документації; придбання обладнання для навчальних закладів та комунальної техніки.

Туристично-рекреаційна галузь.

Наслідки військового конфлікту на Сході України суттєво вплинули на імідж Луганської області, її привабливість з позиції розвитку сфери туризму і рекреації.

Луганщина має великий потенціал для поступового динамічного розвитку туристичної галузі, який налічує понад 600 об'єктів, з яких: 152 релігійних заклади, 21 музей, 1 ландшафтний парк, 95 природоохоронних територій, 19 джерел, 194 пам'ятники, 20 баз відпочинку, 68 екскурсійних маршрутів тощо. Туристичну діяльність провадять 17 турагентів.

Кожен з туристичних об'єктів є привабливим з точки зору розвитку різних видів туризму, спектр яких на сьогодні є достатньо широким – від традиційного лікувально-оздоровчого, релігійного до нових, таких, що активно розвиваються, ділового, промислового, подієвого та сільського зеленого туризму.

На сьогодні робота щодо розвитку туризму зорієнтована на розвиток внутрішнього туризму. Першочергова задача полягає у формуванні іміджу безпечної території, якою можливо мандрувати, і яка містить привабливі туристичні ресурси.

Демографічна ситуація, зайнятість населення та ринок праці.

У демографічній сфері зберігається тенденція до зниження чисельності населення. Тенденція перевищення кількості померлих втричі від кількості народжених зберігається майже на рівні 2017 року.

За рахунок заходів, ініційованих Кабінетом Міністрів України, спрямованих на легалізацію зайнятості, очікується до кінця 2018 року збільшення чисельності штатних працівників до 116 тис. осіб.

Очікується, що реалізація в області розпорядження Кабінету Міністрів України від 05.09.2018 № 649-р «Про заходи, спрямовані на детінізацію

відносин у сфері зайнятості населення» посприє збільшенню чисельності працівників, зайнятих економічною діяльністю на кінець 2018 року до 295,2 тис. осіб.

Поліпшується ситуація з рівнем безробіття: чисельність безробітного населення у віці 15-70 років, визначеного за методологією МОП за січень-червень 2018 року складає 54,2 тис. осіб, що на 8 % більше, ніж на кінець 2017 року. За підсумками 2018 року цей показник очікується на рівні 52,5 тис. осіб, а рівень безробіття населення (за методологією МОП) – 15 %.

З метою підвищення рівня зайнятості та як результат зниження рівня безробіття, розпорядженням голови Луганської облдержадміністрації від 28.09.2018 № 718 затверджено Програму зайнятості населення Луганської області на період до 2020 року. Програма орієнтована в більшій частині на задоволення потреб роботодавців. Заходи Програми повинні стабілізувати та поліпшити стан ринку праці в регіоні.

Індивідуальний підхід до кожного клієнта – один з головних пріоритетів служби зайнятості Луганської області. Працівники служби оперативно працевлаштовують шукачів роботи, підвищують кількість вакансій, взаємодіють з об'єднаними територіальними громадами для вирішення питань зайнятості їх мешканців та проводять профорієнтаційну роботу.

Послугами Луганської обласної служби зайнятості до кінця року скористається 31,7 тис. громадян, з яких статус безробітного матимуть 25,0 тис. осіб.

За сприянням центрів зайнятості області постійне місце роботи отримають 16,2 тис. осіб, з них статус безробітного матимуть 9,4 тис. осіб.

Для розвитку підприємництва та стимулювання самозайнятості безробітних громадян очікується, що упродовж 2018 року в центрах зайнятості Луганської області одноразову виплату допомоги по безробіттю отримають та відкриють власну справу 45 осіб.

На нові робочі місця з компенсацією роботодавцям єдиного соціального внеску буде працевлаштовано 400 безробітних осіб.

До громадських та інших робіт тимчасового характеру протягом 2018 року спеціалістами Луганської обласної служби зайнятості буде залучено 6,2 тис. осіб. В поточному році розширений перелік видів робіт, які мають соціальну спрямованість – надання послуг із супроводу, догляду, обслуговуванню осіб з інвалідністю; надання допомоги учасникам антитерористичної операції та сім'ям, які постраждали внаслідок збройного конфлікту.

Для підвищення конкурентоспроможності на ринку праці очікується, що протягом січня-грудня 2018 року 3,8 тис. безробітних проходитимуть навчання за направленням служби зайнятості.

Доходи. За січень-вересень 2018 року середньомісячна заробітна плата в регіоні складає 7209 грн, що на 27,4 % більше ніж за аналогічний період попереднього року. За цим показником Луганська область посідає 15 місце серед інших областей та м. Київ. За підсумками 2018 року очікується зростання доходів населення на 1,5 %.

На жаль, негативно впливає на показник середньої заробітної плати недотримання міжпосадових співвідношень та виплата частини заробітної плати «у конвертах» роботодавцями в області, яке має масовий характер у зв'язку з фактичною відсутністю відповідальності за порушення законодавства про працю.

Мораторій на проведення перевірок, який триває вже п'ятий рік, встановлено Законом України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції». За ініціатииви облдержадміністрації, у 2018 році Урядом зареєстровано проект Закону «Про внесення змін до статті 3 Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» щодо вдосконалення здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю» (реєстр. № 8101). Прийняття законопроекту однозначно позитивно вплине на рівень заробітної плати на кількість штатних працівників в регіоні.

Не останню роль цей мораторій зіграв у зростанні заборгованості із заробітної плати у 2018 році.

За даними Головного управління статистики Луганської області, заборгованість із заробітної плати станом на 01.09.2018 по всій території області складає 540 008,5 тис. грн.

Заборгованість по підприємствам, які здійснюють свою діяльність на підконтрольній державним органам влади території складає 191 422,3 тис. грн на 54 підприємствах, у тому числі:

- економічно активні підприємства – 181 183,0 тис. грн, з них:
 - 2 державних підприємства – 3 776,9 тис. грн;
 - 4 комунальних підприємства – 2 783,3 тис. грн;
 - 31 підприємство інших форм власності – 174 622,8 тис. грн.
- підприємства-банкрути – 3 517,4 тис. грн (10 підприємств);
- економічно неактивні – 6 721,9 тис. грн на 7 підприємствах.

На сьогодні 86 % заборгованості припадає на 4 найбільші підприємства-боржники:

- ПрАТ «Сєверодонецьке об'єднання Азот» - 81 297,5 тис. грн (43 % від загальної суми по області);
- ПАТ «Лисичанськвугілля» та 11 відокремлених підрозділів – 24 927,4 тис. грн (13 %);
- Державне підприємство «Первомайськвугілля» та його 5 відокремлених підрозділів – 41 052,7 тис. грн. (22 %);
- Відокремлений підрозділ «Донецька виконавча дирекція з ліквідації шахт» Державного підприємства «Об'єднана компанія «Укрвуглереструктуризація» – 16 038,1 тис. грн (8 %).

Погашення заборгованості на цих підприємствах можливе шляхом прийняття рішень центральними органами виконавчої влади (державна фінансова підтримка вугільних підприємств, альтернативне електропостачання в області, а також відновлення державного контролю за додержанням законодавства про працю).

Соціальне забезпечення. У 2018 році в органах соціального захисту населення області (на територіях, які підконтрольні українській владі) на обліку перебувало 644,7 тисяч одержувачів різних видів державної соціальної допомоги, у тому числі:

- 36,1 тисяч одержувачів державної допомоги;
- 148,6 тисяч отримувачів субсидії на житлово-комунальні послуги;
- 173,1 тисяч отримувачів пільг;
- 286,9 тисяч облікованих внутрішньо переміщених осіб.

Надання всіх видів державної допомоги здійснюється згідно з чинним законодавством за 6 законами і передбачає 14 видів призначення державної допомоги майже на 584,5 млн грн на рік.

Надання субсидій здійснюється на підставі постанови Кабінету Міністрів України від 21.10.1995 № 848 «Про спрощення порядку надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива» майже на 982,5 млн грн на рік.

Згідно із чинним законодавством органи праці та соціального захисту населення забезпечують ведення персоніфікованого обліку отримувачів пільг. На сьогоднішній день у цілому по області до реєстру внесена інформація за 17 Законами України по 89 категоріям, очікується надання пільг на 114,4 млн грн.

З початку конфлікту на сході України Луганська область стабільно займає друге місце в Україні за кількістю облікованих внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО).

Відповідно до Моніторингу, запровадженого Мінсоцполітики, станом на 01.10.2018 в Луганській області обліковано в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб 286938 осіб, (або 257131 сімей), у тому числі:

- дітей – 24826 (9 %);
- пенсіонерів – 206846 (72 %);
- осіб працездатного віку – 35090 (12%);
- особи з інвалідністю – 7518 (3 %).

У тому числі 108 ВПО з АР Крим.

Станом на 01.10.2018 за призначенням щомісячної адресної допомоги ВПО для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг (далі – грошова допомога) звернулося 74114 сімей із них 64128 сім'ям призначено грошової допомоги. Профінансовано з державного бюджету з початку 2018 року грошової допомоги на загальну суму 169,4 млн грн.

На обліку в органах соціального захисту населення міст і районів області знаходиться близько 4 тис. громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи провадиться за двома основними напрямками – державними бюджетними програмами та обласною цільовою програмою (далі – програма)

соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, на 2016-2018 роки.

У 2018 році на виконання заходів Програми заплановано 2924,559 тис. грн, у тому числі з обласного бюджету – 2362,379 тис. грн, місцевого бюджету – 562,180 тис. грн.

Станом на 01.10.2018 заходи обласної цільової Програми фактично профінансовано на загальну суму 1883,806 тис. грн, з них з:

обласного бюджету – 1552,1 тис. грн, у тому числі за напрямком «Пільги на медичне обслуговування громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» – 1540,0 тис. грн (ліміт на 2018 рік – 2321,329 тис. грн);

місцевих бюджетів – 331,706 тис. грн.

У містах та районах області також діють місцеві програми соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

До сфери соціальних послуг віднесено зокрема надання послуг з оздоровлення та відпочинку дітям, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки.

З метою удосконалення системи оздоровлення та відпочинку дітей, створення належних умов для зміцнення фізичного та психічного здоров'я, створення умов для збереження діючих та відновлення роботи непрацюючих дитячих оздоровчих закладів розроблено та затверджено Обласну програму оздоровлення та відпочинку дітей «Луганське літо» на 2017-2019 роки (розпорядження голови обласної державної адміністрації – керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 26.05.2017 № 327).

Станом на 01.10.2018 чисельність дітей, охоплених оздоровленням та відпочинком становить 26474 особи, або 50% від загальної кількості дітей оздоровчого віку. З них 20771 – діти пільгових категорій (61,9% таких дітей).

Мережа дитячих закладів оздоровлення та відпочинку області збережена та влітку 2018 року складалася з 6 закладів оздоровлення та відпочинку та 274 закладів відпочинку з денним перебуванням.

Фінансування літньої оздоровчої кампанії у 2018 році станом на 01.10.2018 становить 35543,7 тис. грн, у тому числі:

- з обласного бюджету на оздоровлення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування – вихованців інтернатних закладів системи освіти 2398,6 тис. грн;

- дітей, які проживають в населених пунктах, розташованих на лінії зіткнення 1051,3 тис. грн;

- з бюджетів міст та районів області – 10551,2 тис. грн;

- залучено 21542,6 тис. грн. позабюджетних коштів.

З метою контролю за умовами перебування дітей у закладах оздоровлення та відпочинку, відповідно до графіку, затвердженому Міністерством соціальної політики України, влітку 2018 року було проведено державну атестацію дитячих закладів оздоровлення та відпочинку «Лісова галявина» (Марківський район, підтверджено другу категорію) та «Сосновий гай» (м. Кременна, підтверджено першу категорію).

На оздоровлення в дитячі центри «Артек» та «Молода гвардія» з лютого по жовтень 2018 року направлено 233 дитини.

Пенсійне забезпечення. З метою реалізації положень Стратегії модернізації та розвитку Пенсійного фонду України на період до 2020 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.09.2016 № 672-р в органах Пенсійного фонду Луганської області з вересня 2018 року введено в промислову експлуатацію Централізовану підсистему ІКІС Пенсійного фонду України «Призначення та виплата пенсій – на базі електронної пенсійної справи» (далі ППВП-ЕПС).

Відтак, на рівні області та Центру кожна електронна пенсійна справа доступна до перегляду в он-лайн режимі. При чому переглянути можна як основні параметри отримувача пенсійної виплати так і дані на підставі яких проведено призначення/перерахунок пенсії. Підсистема призначення та виплати пенсій (далі – ППВП) передбачає створення електронних пенсійних справ разом з виплатними документами. При цьому в цій системі передбачається 3-рівневий контроль призначення пенсій (у тому числі і на центральному рівні).

У подальшому ППВП надасть можливість громадянам звертатися за призначенням (перерахунком) пенсії незалежно від фактичного місця знаходження громадянина, тобто у будь-якому фронт-офісі органів Пенсійного фонду України.

Нагальними залишаються питання завершення централізації всіх функціональних процесів, забезпечення міграції даних щодо обліку сплати страхових та єдиного внеску до центральної бази WEB-ОССВ. Потребують великого обсягу робіт процеси переведення архівів пенсійних справ в електронну форму та створення центру сертифікації ключів (для внутрішніх потреб органів ПФУ).

Підсистема ППВП надає можливість:

- переглянути дані про заробітну плату в розрізі кожного місяця;
- переглянути інші особливості, які є в отримувача пенсії: наявність утриманців, інвалідності, причетність до ЧАЕС, статусу ВПО та ін.;
- перевірити правильність первинного призначення пенсії або проведеного перерахунку;
- проаналізувати дані щодо виплати пенсії в розрізі кожного місяця, надбавок, з яких складається пенсійна виплата, наявності переплат та їх відпрацювання, провести аналітику нарахувань;
- контролювати дії спеціалістів за допомогою Журналу операцій.

Заяви на нові призначення та перерахунок пенсій, при реєстрації в системі формуються з обов'язковим скануванням первинних документів. В майбутньому саме електронна пенсійна справа буде оригіналом замість паперової.

Сфера культури відіграє значну роль у процесі відновлення історичної пам'яті, формування демократичного способу мислення, самореалізації особистості, утвердження громадського суспільства з високими

гуманістичними цінностями.

На цей час культурне обслуговування населення на підконтрольних українській владі територіях області здійснюється 697 закладами культури і мистецтва (з них 8 – обласні), серед яких: 328 державних публічних бібліотек, 301 клубна установа, 29 шкіл естетичного виховання, 13 музеїв, 3 демонстратори фільмів, 3 парки, 2 обласні театри, 2 обласні методичні центри, філармонія та вищий навчальний заклад культури I-II рівнів акредитації, в яких працюють близько 2 тис. осіб.

Позиціонування області протягом 2015-2018 років здійснювалося переважно силами творчих колективів і працівників обласних закладів культури, які брали участь у проведенні заходів регіональних програм та культурних обмінах: Луганського обласного академічного українського музично-драматичного театру, Луганської обласної філармонії, обласного комунального закладу «Сєверодонецький коледж культури і мистецтв імені Сергія Прокоф'єва», Луганської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. О.М. Горького та Луганського обласного краєзнавчого музею.

Луганська обласна філармонія має у своєму складі три повноцінні творчі колективи: ансамбль пісні і танцю «Радани», естрадний ансамбль пісні і танцю «БеZMeЖ» та Академічний симфонічний оркестр. Творчими колективами Луганської обласної філармонії було проведено 74 концерти, у тому числі із запрошенням диригентів та солістів з інших країн світу та обласних філармоній. Створено 42 нові музичні програми.

Луганський обласний академічний український музично-драматичний театр гостинно приймав колективи з інших регіонів України та активно гастролював теренами нашої області. Брав участь у численних Міжнародних, Всеукраїнських та обласних фестивалях. Театр у нинішньому складі та з напрацьованим творчим вантажем визнано міжнародною і вітчизняною творчою спільнотою повноправним учасником культурного простору. За останні три роки театр подарував більше 300 вистав для понад 100 000 глядачів.

Культурно-мистецьку освіту в Луганській області реалізують 29 шкіл естетичного виховання, з них 8 музичних, 2 художні школи, 19 шкіл мистецтв (у тому числі 3 філії) та обласний комунальний заклад «Сєверодонецький коледж культури і мистецтв імені Сергія Прокоф'єва».

На цей час охоплення дітей мистецькою освітою в Луганській області складає майже 12 % від загальної кількості дітей шкільного віку. Кількість учнів у початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладах області складає 6232 учні.

У мистецьких школах області працюють 517 викладачів (468 штатних), з них 220 фахівців вищої категорії, з яких 24 мають педагогічне звання «старший викладач», та 16 викладачів-методистів.

У 2018 році педагогічним колективом обласного комунального закладу «Сєверодонецький коледж культури і мистецтв імені Сергія Прокоф'єва» підготовлено і випущено 35 молодих фахівців, з яких 27 вступили до вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації.

Бібліотечно-інформаційне обслуговування населення на підконтрольній

українській владі території Луганської області на цей час здійснюється 328 бібліотеками. Загальний бібліотечний фонд вищезазначених бібліотек налічує понад 45 млн примірників. Бібліотеки надають бібліотечні послуги 238 тис. мешканцям регіону. Посилено комплектування книжкових фондів бібліотек регіону. Завдяки залученню меценатів, волонтерів та участі у різноманітних проектах в бібліотеки області надійшло 42 тис. прим., із них нових видань останніх 2-х років – близько 20 тис. прим. Однак, стан бібліотечних фондів публічних бібліотек області не відповідає вимогам та стандартам сучасної бібліотеки. Близько 70% бібліотечних колекцій містять застарілі як фізично так і змістовно видання.

Із 328 бібліотек, комп'ютерною технікою оснащено лише 101 установу. Мають підключення до мережі Інтернет лише 95 бібліотек, що є неприйнятним у сучасних реаліях. Модернізація бібліотек є важливою інвестицією в осучаснення інфраструктури нашого регіону і збагачення культурно-освітнього життя його мешканців, що включає доступ кожного, а особливо соціально незахищених верств населення, до комп'ютерів та Інтернету в публічних бібліотеках.

На підконтрольній українській владі території Луганській області функціонує 301 клубний заклад, із них 267 – у сільській місцевості. При клубних закладах діють 1079 колективів художньої самодіяльності (у сільській місцевості – 832). 105 аматорських колективів мають звання «народний» і 18 – «зразковий», у тому числі у сільській місцевості звання «народний» мають 28 колективів, звання «зразковий» мають 3 аматорських колективи. Щороку проводиться понад 50 обласних різножанрових та різнопланових культурно-мистецьких заходів.

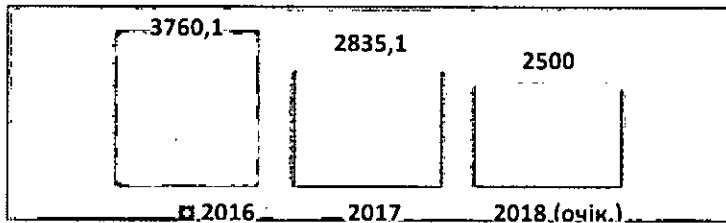
На цей час на підконтрольній українській владі території області розташовано 13 музейних закладів – юридичних осіб, у складі яких діють 3 музеї-відділи. Організаційна робота щодо розбудови музейної мережі триває.

1.2. Динаміка економічного і соціального розвитку

Паливно-енергетичний комплекс.

Електроенергетична галузь

Значно ускладнює ситуацію у промисловому комплексі нестабільна робота енергетичної системи області, яка ізольована від Об'єднаної енергосистеми України. Єдиним джерелом енергозабезпечення регіону є відокремлений підрозділ «Луганська ТЕС» ТОВ ДТЕК «Східенерго».

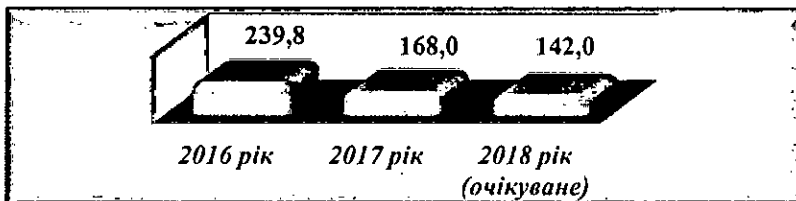

За результатами 2018 року генеруючими потужностями області очікується вироблення електроенергії на рівні 2500 млн кВт/год., що на 11,8 % менше, ніж у 2017 році.

Рис. 1.2.1. Динаміка виробництва електроенергії, млн кВт/год.

Очікується реалізувати електроенергії на суму 4700 млн грн, що на 492 млн грн більше (111,7 %). Збільшення обсягу реалізованої електроенергії відбудеться за рахунок зростання тарифу на електричну енергію для всіх категорій споживачів та за умови відновлення роботи енергоємних підприємств області. За підсумками 2017 року споживання електроенергії склало 1690,12 млн кВт/год, очікується незначне збільшення споживання до 1720 млн кВт/год.

Газова промисловість

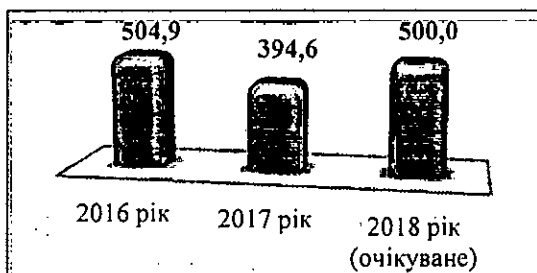
За результатами 2018 року очікується видобування газу на рівні 142 млн м³, що складе 84,4 % до 2017 року (167,9 млн м³).

Рис. 1.2.2. Видобуток природного газу, млн куб. м

Зниження обсягів зумовлено консервацією родовищ на тимчасово окупованій території та подачею звітності газовидобувними підприємствами за місцем реєстрації.

В цілому по галузі у 2018 році очікується незначне збільшення обсягу реалізованої продукції до 2300 млн грн проти 2213,4 млн грн у 2017 році.

Добувна промисловість

За 2017 рік вугледобувними підприємствами області, що здійснюють виробничу діяльність на контрольованій українською владою території, видобуто 394,6 тис. тонн вугілля, у 2018 році очікується видобути 500 тис. тонн вугілля, що становитиме 126,7 % до 2017 року, збільшення складе 105,4 тис. тонн.

Рис. 1.2.3. Динаміка видобутку вугілля, млн тонн.

У поточному році підприємства вугільної галузі області на часткове покриття витрат із собівартості вугільної продукції та на погашення заборгованості із заробітної плати з державного бюджету отримали 599,4 млн грн, що на 196,2 млн грн більше, ніж за відповідний період 2017 року.

Для попередження виникненню надзвичайної ситуації техногенного характеру у зв'язку із затопленням шахт Первомайсько-Стаханівського вугледобувного регіону Луганської області розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25.04.2018 № 265 було виділено 141 млн грн, профінансовано 97,1 млн грн.

Житлово-комунальне господарство. У 2018 році очікуваний збиток житлово-комунальних підприємств складе 138,0 млн грн (за розрахунками, у порівнянні з 2017 роком, зниження збитку на 53,8 млн грн), у тому числі по комунальних підприємствах теплопостачання – 92,0 млн грн (збільшення на 15,3 млн грн).

За підсумками моніторингу в середньому рівень відшкодування собівартості послуг централізованого теплопостачання за 6 місяців 2018 року склав 88 % (за 6 місяців 2017 року 97 %), що призвело до виникнення суттєвої тарифної різниці.

На цей час за підприємствами централізованого теплопостачання залишається невідшкодованим узгоджений територіальною комісією з питань узгодження заборгованості з різниці в тарифах (на 01.01.2016) обсяг з різниці в тарифах у сумі 49,5 млн грн, з них: по населенню – 1,5 млн грн, по бюджету – 48,0 млн грн. Станом на 01.10.2018 у НАК «Нафтогаз України» відсутня заборгованість перед державним бюджетом України, яка б дозволила проведення взаєморозрахунків з тарифної різниці тепловими організаціями за участю НАК «Нафтогаз України», що значно обмежує участь підприємств області у зазначених взаєморозрахунках и не дає змоги ліквідувати збитковість.

За підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства збитки складають 57,0 млн грн (зменшення збитків на 51,8 млн грн). У порівнянні з 2017 роком очікуване зниження збитків відбудеться за рахунок приведення тарифів до економічно обґрунтованого рівня. За підсумками моніторингу в середньому рівень відшкодування собівартості послуг централізованого водопостачання та водовідведення за 6 місяців 2018 року склав 86,7 % (за 6 місяців 2017 року – 61,4 %).

За підприємствам централізованого водопостачання та водовідведення області залишається невідшкодованим узгоджений (станом на 01.01.2016) обсяг з різниці в тарифах у сумі 70,5 млн грн, з них населенню – 68,8 млн грн, бюджету – 1,7 млн грн.

Постановою Кабінету Міністрів України від 14.02.2018 № 110 (зі змінами) затверджено Порядок та умови надання у 2018 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення різниці між фактичною вартістю теплової енергії, послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, постачання холодної води та водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), що вироблялися, транспортувалися та

постачалися населенню, бюджетним установам і організаціям та/або іншим підприємствам теплопостачання, централізованого питного водопостачання та водовідведення, які надають такі послуги, та тарифами, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи місцевого самоврядування.

Додатком 1 до зазначених Порядку та умов Луганській області встановлено обсяг субвенції за рахунок спеціального фонду державного бюджету у загальній сумі 7,1 млн грн, що складає 6 % від необхідної суми (120,0 млн грн).

На цей час значна частина видобутої комунальним підприємством «Попаснянський районний водоканал» (далі – КП «ПРВ») води (до 90 %) надходить на тимчасово окуповану територію окремих районів Луганської області (далі – ТОТОРЛО). На виконання Мінських домовленостей створено ТОВ «Джерело нового життя», яке є основним споживачем КП «ПРВ» та діє в межах українського законодавства і забезпечує розрахунки за поставлену на ТОТОРЛО воду відповідно до укладеного договору. Станом на 01.09.2018 рівень розрахунків ТОВ «Джерело нового життя» з КП «ПРВ» становить 100 %, але залишається невідшкодованим об'єм поставленої КП «ПРВ» води на ТОТОРЛО до укладення вищезазначеного договору на суму (по діючим тарифам) близько 171 млн грн.

По підприємствах житлового господарства від надання послуг з утримання будинків, споруд і прибудинкової території прибуток – 11,0 млн грн.

На виконання Закону України «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку» на території області здійснюють свою діяльність 11 підприємств, які призначено Управителями багатоквартирних житлових будинків.

Незважаючи на зростання собівартості складових тарифів на житлово-комунальні послуги, окремими органами місцевого самоврядування своєчасно не переглядаються тарифи з утримання будинків і споруд та прибудинкової території для підприємств житлової галузі. На цей час у м. Рубіжне діють тарифи, які були прийняті у 2010 році.

У разі проведення у 2018 році в повному обсязі взаєморозрахунків з тарифної різниці є можливість зменшення збитковості підприємств централізованого теплопостачання, водопостачання та водовідведення за підсумками 2018 року.

Не зважаючи на зменшення у 2018 році питомої ваги пільг та субсидій в нарахуваннях населенню за спожиті житлово-комунальні (січень-серпень 2017 року – 48 %, січень-серпень 2018 року – 34 %), відшкодування підприємствам житлово-комунального господарства з державного бюджету пільг та субсидій на рівні 136 % (з урахуванням боргів минулого періоду), залишається заборгованість з фінансування пільг та субсидій, яка станом на 01.09.2018 складала 64,8 млн грн.

У 2018 році очікується зростання рівня оплати за спожиті житлово-комунальні послуги до 97 % (2017 рік – 96,0 %). Станом на 01.01.2018 дебіторська заборгованість складала 630,5 млн грн, на кінець року очікується її збільшення до 735,0 млн грн.

Житлове будівництво. У 2017 році в експлуатацію введено 14,6 тис. кв. м. загальної площі житла. До кінця 2018 року очікується ввести в експлуатацію 17,5 тис. кв. м. загальної площі житла. (з 2018 року статистичними спостереженнями враховується лише нове будівництво, без врахування реконструкції об'єктів).

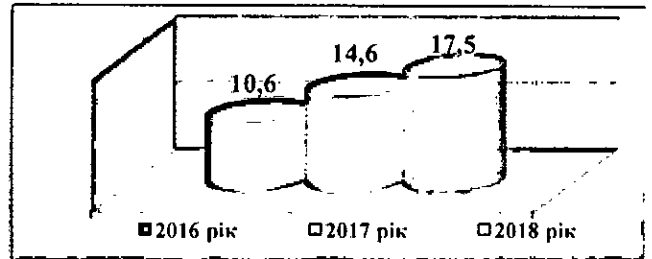

Рис. 1.2.4. Динаміка введення в експлуатацію житлової площі, тис. кв. м.

Введено в експлуатацію багатоквартирний житловий будинок з мансардним та цокольним поверхом у м. Северодонецьку загальною площею житла 1059,5 кв. м. До кінця року планується завершити будівництво житлового будинку № 16-б в мікрорайоні № 7 у м. Рубіжному (завершення будівництва) загальною площею житла 5770,68 кв. м.

Рис. 1.2.5. Перевезення вантажів, млн тонн

Транспорт. До кінця 2018 року очікуваний обсяг перевезень вантажів підприємствами транспорту становитиме 8,3 млн тонн, що складе 70,9 % до рівня 2017 року, у тому числі: залізничним транспортом – 3,4 млн тонн або 50 %, автомобільним – 4,9 млн тонн (100 %).

У 2018 році очікується перевезення пасажирів у кількості 31,1 млн пас., або 97,2 % до рівня 2017 року, у тому числі: залізничним транспортом – 1,7 млн осіб (106,3 %), автомобільним – 6,8 млн осіб (86,1 %). Підприємствами міськелектротранспорту планується перевезти 22,6 млн осіб, що в порівнянні з аналогічним періодом 2017 року складе 100,4 %.

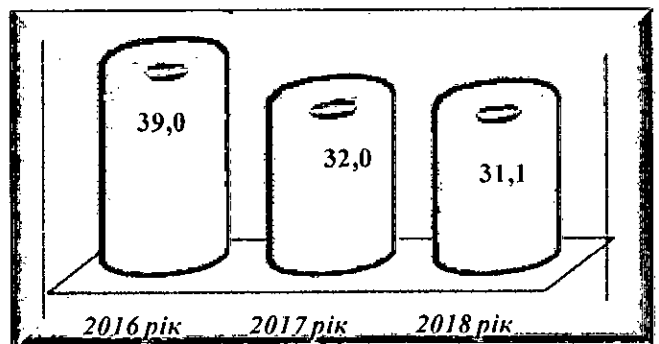

Рис. 1.2.6. Перевезення пасажирів, млн осіб

Негативними тенденціями, що перешкоджають розвитку галузі, є збільшення експлуатаційних витрат через підвищення цін на енергоносії, паливо, запчастини і матеріали, низький рівень відшкодування витрат за перевезення пільгових категорій громадян, зношеність пасажирського рухомого складу та незадовільний стан автодоріг. Під час збройного конфлікту у місті Лисичанську постраждали об'єкти міського електричного транспорту, зокрема повністю зруйновано контактну мережу та одне розворотне кільце, що призвело до повного закриття одного маршруту.

Через запровадження у лютому 2017 року тимчасового припинення переміщення вантажів через лінію зіткнення у межах області шляхами залізничного і автомобільного сполучення у 2018 році спостерігається

продовження зниження обсягів перевезень вантажів, у першу чергу – залізничним транспортом.

У 2018 році обсяги реалізованих послуг у **сфері телекомунікацій та поштового зв'язку** у Луганській області складуть на рівні 1,91 млрд грн, або 100,5 % у порівнянні з аналогічним періодом, у тому числі доходи від надання послуг населенню складуть на рівні 1,52 млрд грн, або 101,3 % до 2017 року.

Обсяг реалізованих послуг фіксованого телефонного зв'язку у 2018 складе 62,0 млн грн (від надання послуг населенню 36,0 млн грн.), рухомого (мобільного) зв'язку – 1,7 млрд грн (від надання послуг населенню 1,3 млрд грн), фіксованого (проводового) широкосмугового доступу – 128 млн грн, з них населенню – 1,2 млн грн, інших видів послуг – 40,4 млн грн (від надання послуг населенню – 22,6 млн грн).

Першочергова увага приділяється розвитку сучасних телекомунікаційних технологій інтернет-послуг, обсяг яких у 2018 році становитиме 138,3 млн грн, у тому числі від надання послуг населенню 114,0 млн грн, або 100,1 % до рівня 2017 року.

Кількість абонентів фіксованого телефонного зв'язку у 2018 році складе: міської мережі 60,4 тис., що на 11,9 % менше, ніж у 2017 році (68,7 тис.), сільської – 10,6 тис., що на 10,0 менше ніж на 01.01.2018 (11,8 тис.).

Попит на встановлення стаціонарних телефонів суттєво знизився на фоні розвитку і доступності мобільного зв'язку.

У 2016-2017 роках проведено розгортання радіомережі третього покоління (далі – 3G) у 104 населених пунктах підконтрольної території області, у тому числі: у 103 населених пункти отримують телекомунікаційні послуги за технологією 3G/UMTS від ПрАТ «Vodafone Україна», 33 – від ПрАТ «Київстар», з них:

- районних центрах – 8;
- містах районного та обласного значення – 5;
- селищах та селищах міського типу – 18;
- селах – 73.

У плані розгортання мережі ПрАТ «Vodafone Україна» на 2018 рік у 6 населених пунктах, у тому числі районних центрах Біловодську, Новоайдарі та Міловому.

Розвиток медицини третинного рівня. З метою відновлення та розбудови системи з надання якісних і доступних державних та муніципальних послуг для обласних закладів охорони здоров'я в 2018 році придбано: 63 одиниці медичного обладнання на загальну суму 13,3 млн грн; 2 одиниці автотранспорту на загальну суму – 14,4 млн грн; проведено ремонтних робіт на загальну суму 7,1 млн грн.

У поточному році розпочали роботу такі об'єкти:

- введено в експлуатацію магнітно-резонансний томограф відділення променевої діагностики Луганської обласної дитячої клінічної лікарні (м. Лисичанськ);

– відкрито у м Рубіжному (вул. Менделєєва, 63) стаціонарне відділення (30 ліжок) Луганського обласного наркологічного диспансеру з ліжками для реабілітації учасників бойових дій (освоєно 6,4 млн грн);

– відкрито у м. Лисичанську (вул. Сосюри, 424) урологічне відділення (10 ліжок) Луганської обласної клінічної лікарні (освоєно 14 млн грн).

Створення умов соціалізації сім'ї та молоді. Загальна кількість дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які перебувають на первинному обліку в службах у справах дітей Луганської області територій, підконтрольних Україні, станом на 01.01.2018 становить 1451 дитина (1,0 % від загальної кількості дитячого населення). З них: 419 – діти-сироти, 1032 – дітини, позбавлені батьківського піклування.

Протягом 2018 року усиновлено 28 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, з них: українськими громадянами – 24 дітини, іноземними громадянами – 4 дітини.

Станом на 01.10.2018 під опікою, піклуванням перебуває 1033 дітини, функціонує 16 дитячих будинків сімейного типу та 81 прийомна сім'я, в яких виховується 257 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Планується будівництво 2 дитячих будинків сімейного типу: у Новопсковському та Біловодському районах.

Проте в інтернатних закладах на цей час залишається перебувати понад 100 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

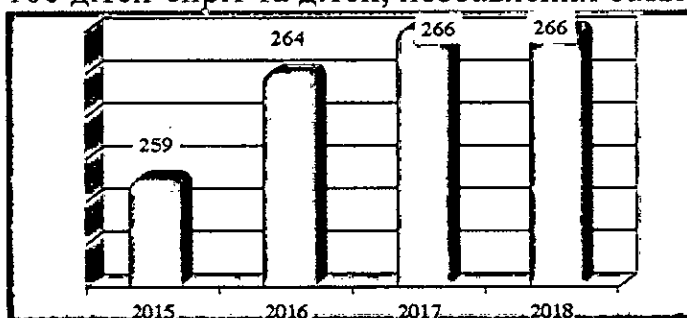

Рис. 1.2.7. Кількість закладів дошкільної освіти, одиниць

Показник охоплення дітей віком від 3 до 6-7 років закладами дошкільної освіти різних типів та форм власності у 2018 році залишається стабільним та становить 94 %.

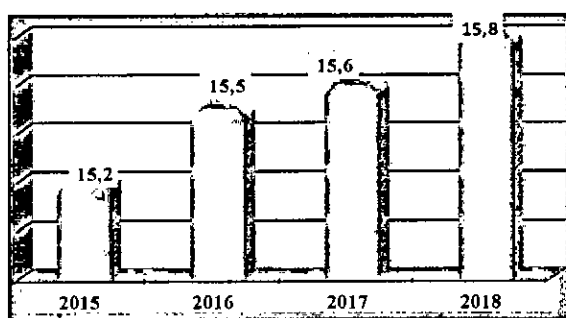

Рис. 1.2.8. Кількість дітей в закладах дошкільної освіти, тис. осіб

Середньообласний показник завантаженості закладів дошкільної освіти у 2018 році становить 91 вихованець на 100 місць, проти 85 у попередньому році.

Зберігається розбалансованість між показниками завантаженості закладів дошкільної освіти у містах (105 дітей на 100 місць) та у сільській місцевості (73,6 дітей на 100 місць).

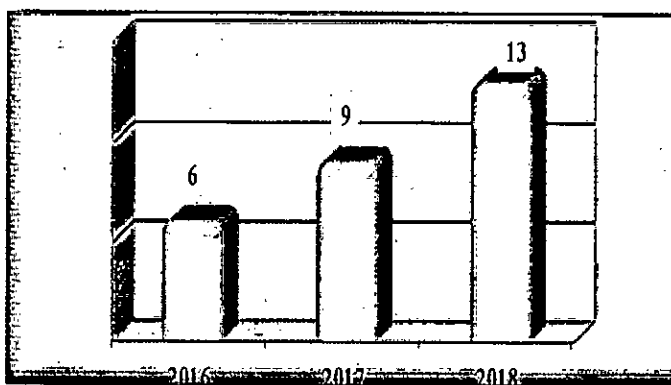

Рис. 1.2.9 Кількість опорних закладів загальної середньої освіти, одиниць

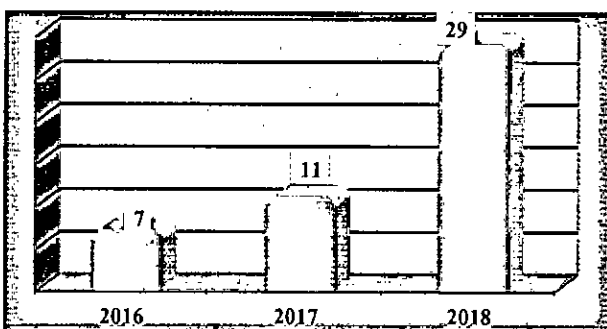

Рис. 1.2.10. Кількість груп з інклюзивною формою навчання у закладах дошкільної освіти, одиниць

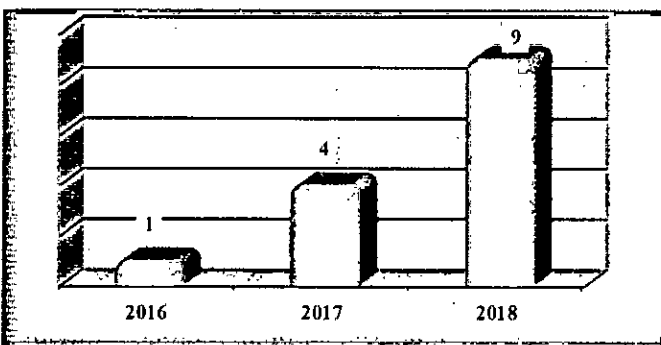

Рис. 1.2.11. Кількість спеціальних груп для дітей із затримкою психічного розвитку в закладах дошкільної освіти, одиниць

Зберігається тенденція до зростання кількості закладів загальної середньої

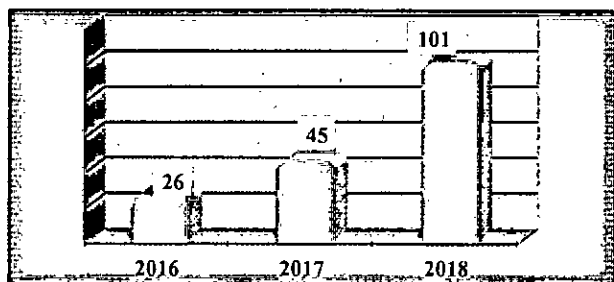

Рис. 1.2.12. Кількість інклюзивних класів у закладах загальної середньої освіти, одиниць

У порівнянні з 2017 роком кількість таких закладів зросла на 51 %, кількість інклюзивних класів – на 144,4 %. У 1 загальноосвітньому

З метою створення умов для рівного доступу до якісної освіти дітей, які навчаються з загальноосвітніх навчальних закладах сільської місцевості, у 2018 році створено чотири опорних заклади загальної середньої освіти у Кременському (1), Станично-Луганському (2) та Міловському (1) районах.

У 20 закладах дошкільної освіти області функціонує 29 груп з інклюзивною формою навчання. Кількість закладів дошкільної освіти, у яких забезпечено умови для інклюзивного навчання дітей, у порівнянні із 2017 роком зросла на 81,8 %, кількість інклюзивних груп – на 163,3%.

У 14 закладах дошкільної освіти відкрито спеціальні групи: для дітей із затримкою психічного розвитку – 9 (м. Северодонецьк – 7, м. Рубіжне – 2), для дітей із порушенням зору – 4 (м. Лисичанськ – 3, м. Рубіжне – 1).

освіти, які надають послуги інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами. У 2018 році у 55 закладах загальної середньої освіти області функціонує 101 клас для навчання з особливими освітніми потребами за інклюзивною формою.

навчальному закладі м. Северодонецька функціонує 3 спеціальні класи, в яких здобувають освіту 22 школярі з особливими освітніми потребами.

Обсяг субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами у 2018 році збільшено на 155,5 % до суми субвенції 2017 року, що зумовлено значним зростанням кількості закладів та класів, які забезпечують навчання дітей з особливими освітніми потребами. Субвенцію у сумі 2426,0 тис.грн. надана 8 адміністративно-територіальним одиницям області, де створено класи з інклюзивним навчанням, пропорційно до кількості створених класів: м. Лисичанськ (623,8 тис. грн), м. Северодонецьк (785,6 тис. грн), м. Рубіжне (231,1 тис. грн), Білокуракинська ОТГ (23,1 тис. грн), Попаснянський (508,3 тис. грн), Станично-Луганський (207,9 тис. грн), Троїцький (19,7 тис. грн) райони.

Реформування відносин власності. У зв'язку з набранням чинності Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» у поточному році завершувалася приватизація об'єктів, розпочата за старою нормативною базою, та здійснювалася підготовка до реформованої, осучасненої приватизації.

Протягом 2018 року регіональне відділення Фонду державного майна України забезпечило формування переліку об'єктів приватизації, який постійно доповнюється новими об'єктами. Станом на 15.10.2018 до переліку включено 19 об'єктів малої приватизації.

Відповідно до нового законодавства продаж об'єктів малої приватизації здійснюється виключно через електронні аукціони ДП «Прозоро.Продажі». На сьогодні до системи внесено 100 % об'єктів малої приватизації, які заплановані до приватизації у 2018 році, 13 з яких вже виставлено на продаж.

Важливі зміни відбулися й у сфері оцінки майна. Фондом запущено оновлену Єдину базу даних звітів про оцінку та Модуль електронного визначення оціночної вартості подібного до об'єкта оцінки майна, метою яких є запобігання зловживанням у сфері оцінки нерухомості та ухилянню від сплати податків. Система в автоматичному режимі відмовляє в реєстрації звітів про оцінку нерухомого майна, оціночна вартість якого не відповідає індикативній. Таким чином, зусиллями Фонду створено умови для ліквідації схеми ухиляння від сплати податків шляхом заниження оціночної вартості нерухомого майна, що дасть змогу збільшити реальні надходження до державного бюджету.

У сфері орендних відносин регіональне відділення здійснює організацію та якісне виконання всього комплексу робіт з передачі державного майна в оренду та забезпечення виконання річного плану по надходженню орендних платежів до державного бюджету України. Протягом 2018 року регіональним відділенням було укладено 24 договори оренди державного майна. Загальна кількість діючих договорів оренди державного майна, яке знаходиться на території підконтрольній органам державної влади, що обліковуються в регіональному відділенні складає 231. З початку року регіональним відділенням забезпечено надходження коштів до державного бюджету України від оренди державного майна в сумі 2,339 млн грн.

Станом на 01.10.2018 у Луганській області створено 22 **об'єднані територіальні громади** (далі – ОТГ), що складає 78,6 % до запланованих перспективним планом формування територій громад Луганської області (28). Об'єднані територіальні громади утворені в усіх районах Луганської області (крім Міловського). У 9 ОТГ були проведені перші вибори сільських, селищних голів, депутатів сільських, селищних рад (Новопсковська, Білокуракинська, Троїцька, Нижньодуванська, Красноріченська, Біловодська селищні, Чмирівська, Привільська, Лозно-Олександрівська сільські ради), з яких у 1 ОТГ вибори проведені у 2018 році (Лозно-Олександрівська сільська рада), у 8 ОТГ перші вибори призначені на 23.12.2018.

До складу ОТГ увійшли 93 міських, селищних, сільських рад (зі 195, які знаходяться на підконтрольній території, тобто 47,8 %), об'єднанням охоплено територію 7949,17 кв. (32,3%) з населенням 144073 чоловік (близько 21 %, без урахування внутрішньо переміщених осіб).

Відповідно до Регіональної цільової програми з підтримки місцевого самоврядування та **створення спроможних об'єднаних територіальних громад** у Луганській області на 2017-2019 роки, затвердженої розпорядженням голови облдержадміністрації – керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 18.05.2017 № 308, щорічно проводиться конкурс проектів місцевого розвитку. За результатами проведення конкурсу у 2017 році за рахунок обласного бюджету профінансовано 36 проектів на загальну суму 4922,376 тис. грн, у 2018 році профінансовано 41 проект за загальну суму 4996,38 тис. грн.

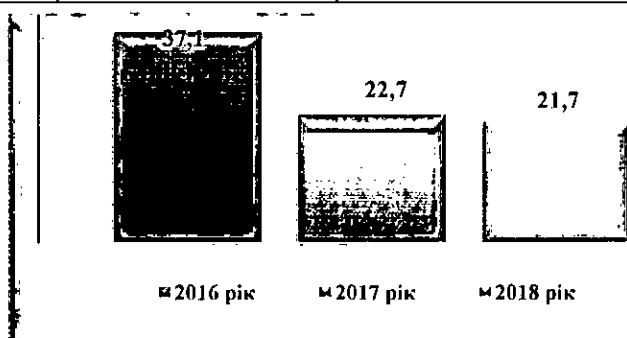
Створення спроможних об'єднаних територіальних громад

Таблиця 1.2.1.

№ з/п	Район	Найменування ОТГ	Кількість рад, що об'єднались	Чисельність населення	Площа ОТГ, кв. км	Дата утворення/ дата проведення перших виборів
1	2	3	4	5	6	7
1.	Новопсковський	Новопсковська сел.+ Заайдарівська ТГ (приєднано)	3	12155	226,04	14.07.2015/ 25.10.2018
2.	Білокуракинський	Білокуракинська сел. + Тимошинська ТГ (приєднано)	9	13447	788	13.08.2015/ 25.10.2018
3.	Новоайдарський	Новоайдарська селищна	9	16233	829,1	13.08.2015
4.	Новоайдарський	Щастинська міська	3	18987	225,3	22.10.2015
5.	Старобільський	Чмирівська сільська	3	7790	206,2	27.09.2016/ 18.12.2016
6.	Троїцький	Троїцька селищна	12	14694	951,6	27.01.2017/ 30.04.2017
7.	Троїцький	Привільська сільська	2	1449	221,9	13.03.2017/ 29.10.2017
8.	Сватівський	Нижньодуванська селищна	2	3181	226,6	10.05.2017/ 29.10.2017

Продовження таблиці 1.2.1.

1	2	3	4	6	7	8
9.	Кремінський	Красноріченська селищна	3	6724	244,7	14.07.2017/ 29.10.2017
10.	Біловодський	Біловодська селищна	14	23410	1597	14.08.2017/ 29.10.2017
11.	Білокуракинський	Лозно-Олександрівська селищна	3	3298	254,6	08.02.2018/ 29.04.2018
12.	Попаснянський	Гірська міська	3	17723	35,4	26.07.2017
13.	Старобільський	Шульгинська сільська	4	4678	336,1	04.05.2018
14.	Старобільський	Калмиківська сільська	2	1242	169,3	26.06.2018
15.	Старобільський	Підгорівська сільська	2	4333	114,47	27.06.2018
16.	Старобільський	Веселівська сільська	3	2124	233,9	09.07.2018
17.	Станично-Луганський	Широківська сільська	3	3965	326,8	16.07.2018
18.	Станично-Луганський	Великочернігівська сільська	2	1767	158,6	20.07.2018
19.	Марківський	Марківська селищна	5	22804	265,5	25.07.2018
20.	Станично-Луганський	Нижньотеплівська сільська	2	3896	211,6	26.07.2018
21.	Станично-Луганський	Красноталівська сільська	2	1955	176,4	27.07.2018
22.	Сватівський	Коломийчиська сільська	2	1002	150,1	02.08.2018
	Усього:		93	186857	7949,17	

Обсяг реалізованої промислової продукції за підсумками 2017 року склав 22,7 млрд грн, у 2018 році очікується 21,7 млрд грн.

Індекс промислової продукції за 2017 рік склав 69,0 %, у 2018 році індекс очікується на рівні 85,0 %.

Рис. 1.2.13. Динаміка обсягу реалізованої продукції, млрд грн

Переробна промисловість

Питома вага галузі виробництво хімічних речовин і хімічної продукції у загальному обсязі реалізації промислової продукції у поточному році зменшилася до 13,9 %, проти 14,8 % у 2017 році. Індекс промислової продукції по галузі за 2017 рік склав 50 % до показника 2016 року, за підсумками роботи у 2018 році очікується на рівні 80 %.

Через нестабільну виробничу діяльність основного підприємства галузі – ПрАТ «Сєверодонецьке об'єднання Азот», обсяг реалізованої продукції, за підсумками 2018 року, очікується на рівні 2,8 млрд грн, що на 0,6 млрд грн менше, ніж у 2017 році (3,4 млрд грн). У 2018 році підприємство виробляло продукцію виключно з переробки давальницької сировини.

За рахунок збільшення випуску склопластиків, скловолокна та склосітки, у 2018 році очікується зростання обсягів виробництва на 18 % ТОВ «НВО «Сєверодонецький «Склопластик».

У ТОВ НВП «Зоря» розроблена довгострокова програма розвитку, яка передбачає реалізацію низки проектів для забезпечення сталого економічного розвитку і збереження лідируючих позицій на вітчизняному і світовому ринках. Це дозволяє розширювати ринки збуту продукції та збільшувати обсяги виробництва. Індекс виробництва продукції, за підсумками 2018 року, очікується на рівні 116 %, обсяг реалізованої продукції – 900,0 млн грн (2017 рік – 781,2 млн грн).

Металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин та устаткування

Внаслідок припинення виробничої діяльності ПАТ «Алчевський металургійний комбінат», питома вага галузі у загальному обсязі реалізації промислової продукції Луганської області скоротилася до 0,4 %, проти 8,1 % у 2017 році. Обсяг реалізованої продукції у 2018 році очікується на рівні 0,1 млрд грн (2017 рік – 1,8 млрд грн).

Машинобудування

З початку року питома вага галузі в структурі реалізації промислової продукції області протягом року збільшено до 17,5 %, проти 10,4 % у 2017 році.

Індекс обсягів промислової продукції галузі у 2017 році склав 120 %, у 2018 році очікується збільшення індексу до 135 %. Обсяг реалізованої продукції машинобудування за підсумками роботи у 2018 році складе 4,0 млрд грн, що на 1,6 млрд грн більше, ніж у минулому році (2,4 млрд грн). Зростання темпів виробництва пов'язано зі збільшенням обсягу робіт на ПрАТ «СНВО «Імпульс» та зростанням випуску продукції ТДВ «Попаснянський вагоноремонтний завод».

Виробництво виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність

За підсумками 2018 року індекс промислової продукції галузі очікується на рівні 105 % (2017 – 108 %).

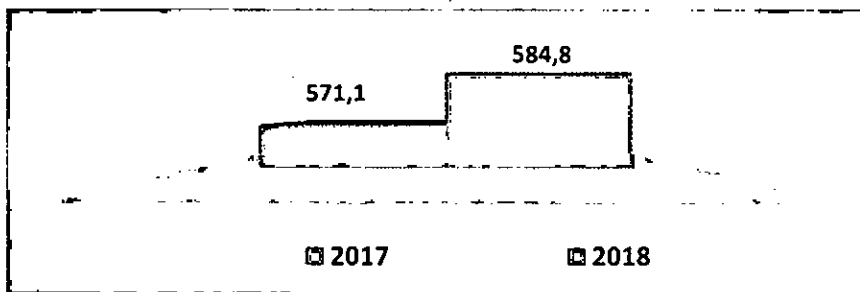
Обсяги реалізованої продукції за 2017 рік становили 3,4 млрд грн, у 2018 році очікується зростання до 3,9 млрд грн. Збільшення обсягів виробництва відбудеться за рахунок оновлення основних виробничих фондів для випуску конкурентоспроможної продукції та виходу на нові ринки збуту.

Текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів. Питома вага галузі в структурі реалізації промислової продукції області у поточному році знизилася до 0,4 %, проти 0,6 % у 2017 році.

Індекс промислової продукції по підприємствам легкої промисловості за 2017 рік склав 120,0 %, обсяг реалізованої продукції – 127,7 млн грн. За підсумками роботи у 2018 році Індекс промислової продукції підприємств легкої промисловості очікується на рівні 101,0 % до 2017 року з обсягом реалізації 100 млн грн.

Питома вага галузі ***виробництво харчових продуктів*** у структурі виробництва промислової продукції за 2017 рік мала тенденцію до збільшення з 1,6 % до 2,5 %. До кінця 2018 року питома вага очікується на рівні 3,1 %.

Індекс промислового виробництва продукції галузі за 2017 рік склав 140,8 %. Такого високого показника вдалося досягти завдяки розширенню асортименту продукції, переоснащенню та модернізації підприємств. Так, на підприємстві ТОВ «Сватівська олія» завершено проект «Будівництво цеху з грануляції шроту». Це дало змогу збільшити обсяги виробництва та зниження витрат на логістику та освоєння нового сегменту рику. У 2017 році відновив свою діяльність ТОВ «Троїцький маслопресовий завод». Виробнича потужність складає 100 тонн/добу. На підприємстві створено 160 робочих місць. З метою покращання якості продукції хлібозаводу № 4 ТОВ «Компанія Хлібінвест» здійснено реконструкцію лінії по випуску хліба. У зв'язку з модернізацією підприємств по виробництву круп протягом 2017 р. збільшено асортимент випуску круп. За 2018 рік індекс очікується на рівні 102,4 %.

У 2018 році обсяг реалізованої продукції очікується на рівні 584,8 млн грн, що на 13,7 млн грн, або на 2,4 % більше, ніж торік (571,1 млн грн)

Рис. 1.2.14. Динаміка обсягів реалізації продукції харчової галузі, млн грн

Очікується збільшення виробництва основних видів продукції харчової промисловості: молока та молочних продуктів – на 2,4 %, олії соняшникової – на 1,5 %, хліба і хлібобулочних виробів – на 1,3 %, борошна – на 1,7 %.

Обсяг експорту харчової та переробної галузі за 2017 рік склав 34,4 млн доларів США. За рахунок експорту олії рослинного походження та залишків і відходів харчової промисловості, до кінця 2018 року очікується збільшення обсягу експортних поставок до 41,5 млн доларів США, або на 20,6 %. Промисловий потенціал галузі характеризується низькою технологічною гнучкістю та невисоким рівнем впровадження інновацій у виробництві.

У 2017 році в Луганській області наукові дослідження та розробки здійснювали 15 організацій (у 2016 році – 14).

Чисельність науковців зменшилася з 369 до 350 осіб, із яких вищу освіту мають 289 осіб, із них: доктори наук – 24, кандидати наук – 50, спеціалісти – 170, молодші спеціалісти – 45.

Сума витрат на фінансування інноваційної діяльності протягом 2017 року склала 29,3 млн грн, що на 5,8 млн грн більше, ніж у попередньому році.

Протягом 2018 року в університетах області виконувалося 14 науково-дослідних робіт на суму 3,3 млн грн, з них: 9 робіт на загальну суму 2,87 млн грн за рахунок коштів державного бюджету, 3 – на 100 тис. грн за госпдоговорами, 1 науково-дослідна робота за грантом Державного фонду фундаментальних досліджень – на 200 тис. грн, 1 науково-дослідна робота за грантом Президента України – на 150 тис. грн.

У 2018 році 26 науковців взяли участь у роботі наукових конференцій, семінарів за кордоном, 15 науковців проходили стажування в зарубіжних вищих навчальних закладах. На проведення наукових робіт отримано 3 гранти.

Основними напрямками наукових досліджень університетів є:

- фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу;
- створення центрів дистанційного навчання із застосуванням сучасних телекомунікаційних технологій;
- інформаційні та комунікаційні технології;
- енергетика та енергоефективність;
- раціональне природокористування.

На території області протягом року інноваційною діяльністю займалися 7 підприємств, або 10 % від обстежуваних, з них 5 впроваджували інновації (7,2 %).

Загальна сума фінансування інноваційної діяльності становила 20,2 млн грн, з яких 19,9 млн грн – власні кошти підприємств, 0,28 млн грн – інші джерела. Більша частина коштів направлена на дослідження і розробки (7,7 млн грн) та придбання машин, обладнання та програмного забезпечення (7,5 млн грн). Впроваджено 4 одиниці нових технологічних процесів та 11 одиниць інноваційних видів продукції. Реалізували інноваційну продукцію 3 підприємства, які здійснювали інноваційну діяльність, на загальну суму 13,1 млн грн.

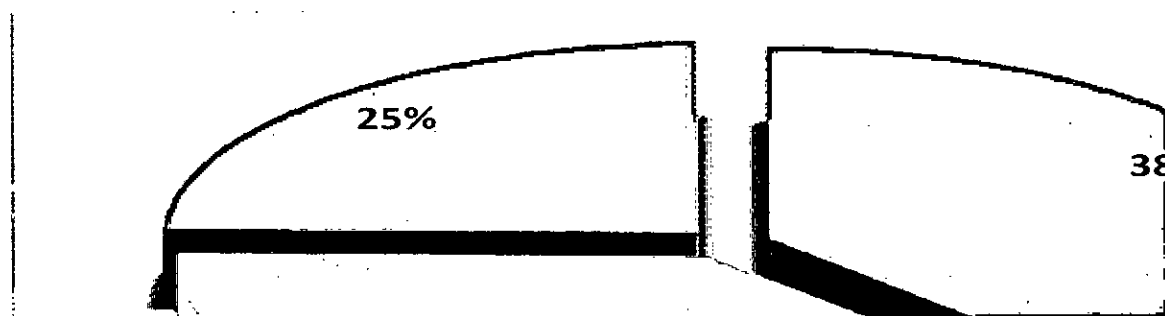

Рис. 1.2.15 Структура фінансування інноваційної діяльності, %

У 2017 році продукція сільського господарства (у постійних цінах 2010 року) склала 4527,5 млн грн, або 94,0 % до 2016 року. На кінець 2018 року очікується отримати продукції на рівні 4589,7 млн грн, що складе 101,4 %. Індекс обсягу виробництва продукції рослинництва складе 101,0 %, тваринництва – 100,5 %.

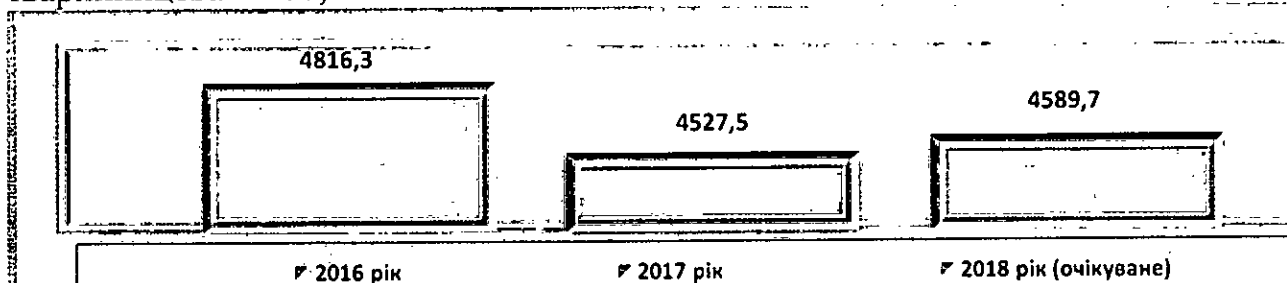

Рис. 1.2.16. Виробництво продукції сільського господарства, млн грн

В галузі рослинництва аграрний сектор представлено виробництвом зернових, технічних, кормових культур, картоплі, овочів та фруктів.

Виробництво зернових та зернобобових культур у 2018 році очікується на рівні 1170,7 тис. тонн, що менше у порівнянні з минулим роком на 8,3 %. Середня урожайність складе 28,8 ц/га, що на 4,1 ц/га менше, ніж у 2017 році. Очікується зростання виробництва соняшнику на 19,7 %, що складе 677,4 тис. тонн з урожайністю на рівні 19,0 ц/га (збільшення на 3,3 ц/га).

За рахунок зменшення посівних площ, виробництво овочів зменшиться на 25,5 % порівняно з 2017 роком та становитиме 137,1 тис. тонн. Середня урожайність очікується на 26,3 ц/га більше, ніж в 2017 році (243,7 ц/га).

Виробництво картоплі очікується на рівні 232,0 тис. тонн, що менше минулого року на 22,3 % (зменшення посівних площ під посів культури) з середньою урожайністю на рівні 217,3 ц/га, що більше минулого року на 27,7 ц/га.

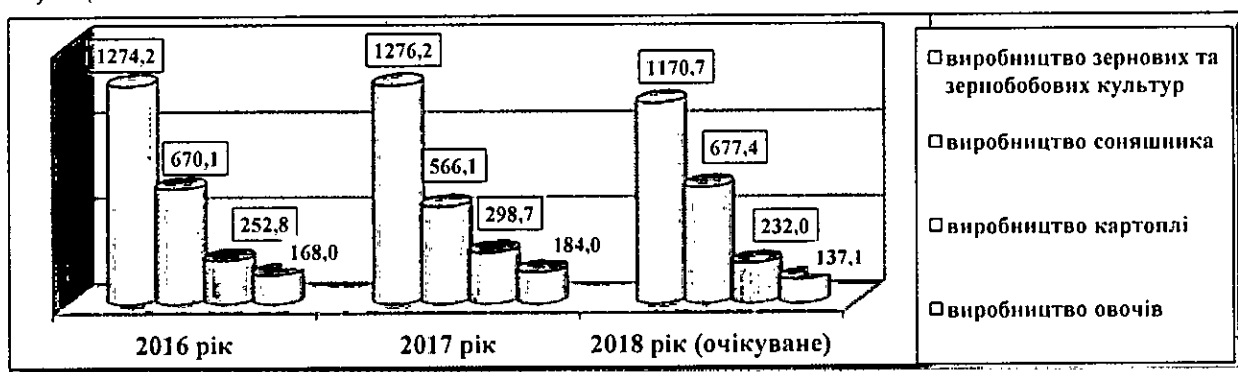

Рис. 1.2.17. Виробництво основних видів сільськогосподарських культур, тис. тонн

В області налічується 5 фруктових садових насаджень загальною ємністю 3,0 тис. тонн та 1 овочевий садок ємністю 1,1 тис. тонн.

Машино-тракторний парк з початку 2018 року оновлено на 497 одиниць сільськогосподарської техніки на загальну суму 558,9 млн грн, з них: тракторів – 91, зернозбиральних комбайнів – 28, посівної техніки – 81, ґрунтообробної техніки – 116 одиниць. До кінця року планується придбати ще 223 одиниці техніки на загальну суму понад 250,0 млн грн.

Питома вага галузі тваринництва складає 15,6 % від загального виробництва сільськогосподарської продукції області. Структура галузі: молочно-м'ясне скотарство, свинарство, птахівництво і вівчарство.

У 2018 році на стан галузі позитивно вплинули реалізація державної та обласної програм підтримки агропромислового комплексу. В області вдалося стабілізувати поголів'я сільськогосподарських тварин та виробництво продукції тваринництва.

Впродовж 2018 року в усіх категоріях господарств за рахунок власного відтворення вдалося наростити поголів'я сільськогосподарських тварин. На кінець року очікується збільшення поголів'я великої рогатої худоби до 51,5 тис. голів (104,9 % до показника 2017 року), у тому числі корів – 25,8 тис. голів (101,6 %), овець та кіз – 26,4 тис. голів (101,9 %), птиці – до 900,0 тис. голів (102,2 %).

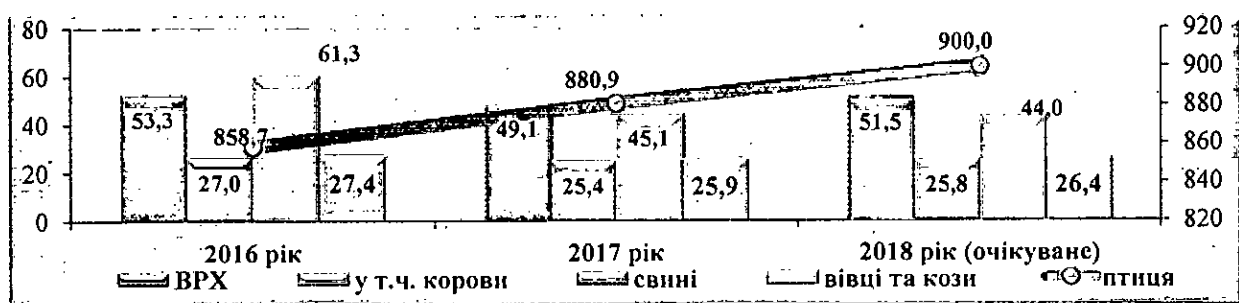

Рис. 1.1.18. Поголів'я худоби та птиці, тис. голів

Через нестабільну ситуацію в галузі свинарства, яка викликана спалахами африканської чуми на території області та низькими закупівельними цінами на м'ясо у живій вазі, очікується зниження поголів'я свиней до 44,0 тис. голів (97,6 %).

За прогнозними підсумками у 2018 році по всіх категоріях господарств очікується виробництво продукції тваринництва: молока – 124,7 тис. тонн, що складе 99,9 % до 2017 року; м'яса – 12,0 тис. тонн (72,3 %); яєць – 71 млн штук (80,3 %).

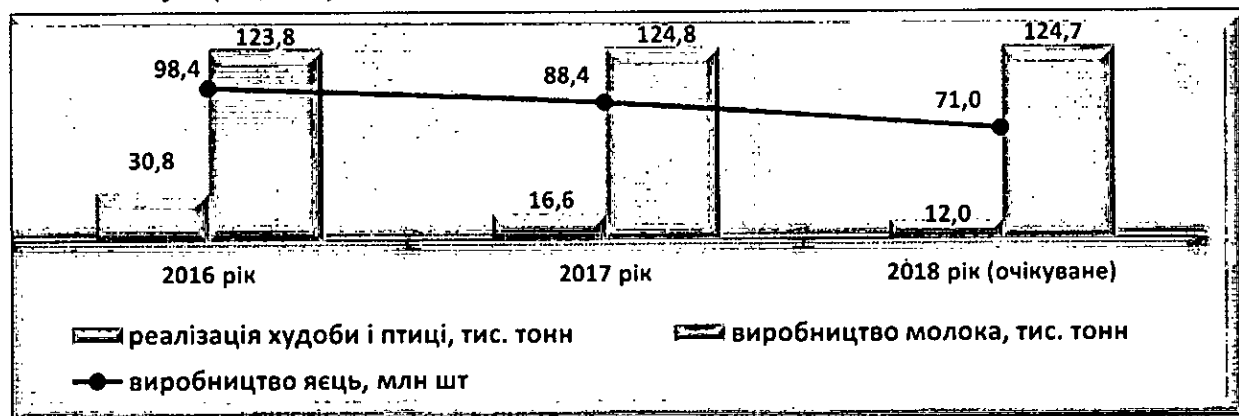

Рис. 1.2.19. Виробництво основних видів продукції галузі тваринництва

В області триває робота зі створення сімейних ферм та сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів (СОК). З початку 2018 року створено 8 сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів (Сватівський, Кременський, Станично-Луганський, Троїцький (3), Новоайдарський та Біловодський райони). СОК Троїцького та Сватівського районів отримали сільгосптехніку та обладнання на загальну суму 600 тис. грн від міжнародної організації FAO.

У рамках дії Програми розвитку та підтримки агропромислового комплексу Луганської області на 2017-2020 роки, якою передбачена у тому числі підтримка тваринницької галузі шляхом часткової компенсації витрат на закупівлю установок індивідуального доїння для населення області, з початку 2018 року 91 фізична особа отримала компенсації на загальну суму 454,9 тис. грн.

У 2018 році, у порівнянні з попереднім роком, очікується збільшення кількості суб'єктів МСП на 1,16 %, або 247 одиниць, що складе 21539 суб'єктів, із них:

- 199 середніх підприємств;
- 3240 малих підприємств;
- 18100 фізичних осіб – підприємців.

Рис.1.2.20. Динаміка суб'єктів малого та середнього підприємництва, одиниць

У 2018 році очікується збільшення кількості зайнятих у малому і середньому підприємстві на 1,9 % і становитиме 110,05 тис. осіб.

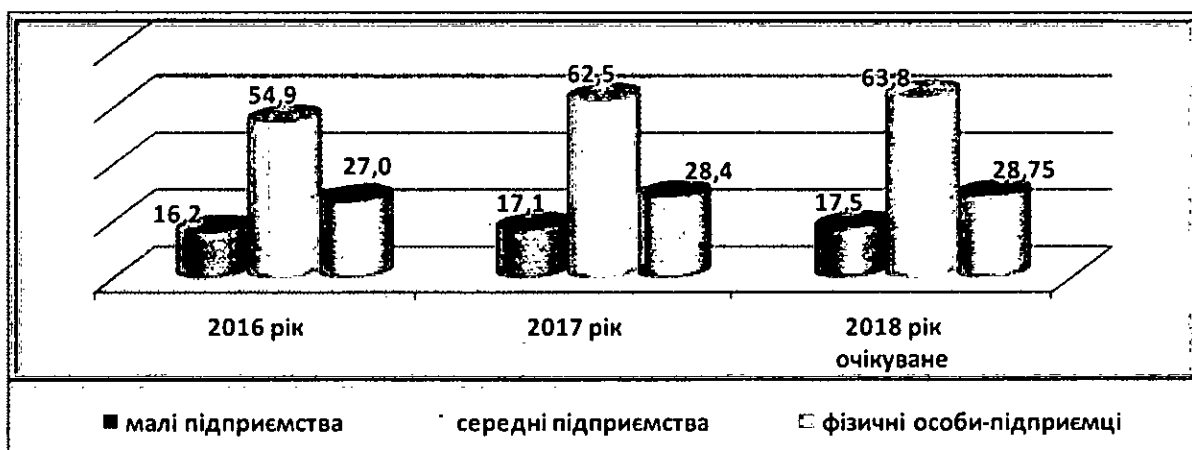

Рис. 1.2.21. Динаміка зайнятих у малому та середньому підприємстві, тис. осіб

Очікується, що у 2018 році обсяг реалізованої продукції зросте на 2,7 % та складатиме 37,8 млрд грн.

Рис.1.2.22. Динаміка обсягу реалізованої продукції (робіт, послуг) суб'єктами малого та середнього підприємництва, млрд грн

Споживчий ринок є одним із найвагоміших сегментів національного ринку, що характеризує відносини, які складаються у процесі виробництва, обміну й споживання кінцевих товарів і послуг. До кінця 2018 року, за рахунок зростання споживчої активності населення, очікується збільшення обсягу обороту роздрібної торгівлі на 17,1 %, та складатиме 7,71 млрд грн.

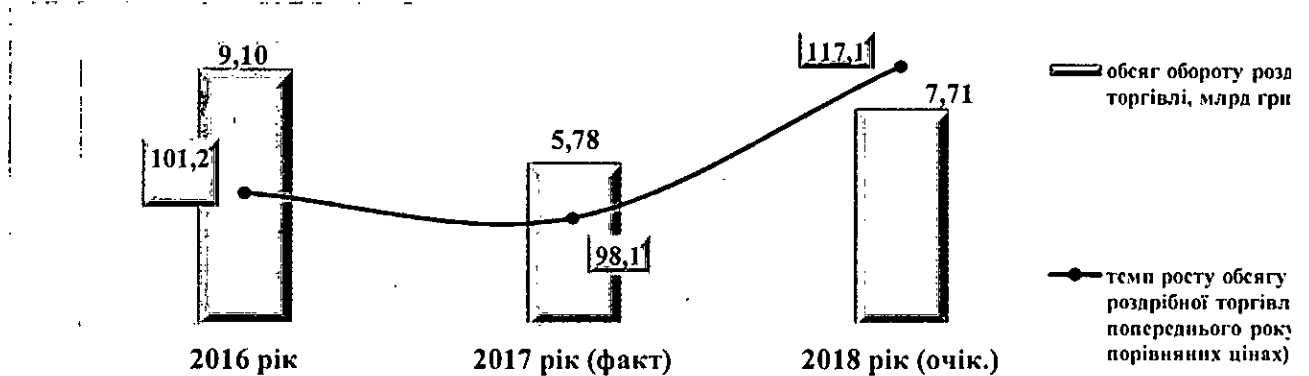

Рис. 1.2.23. Динаміка показників роздрібної торгівлі

Очікуваний обсяг послуг у 2018 році становитиме 3,99 млрд грн, що у фактичних цінах на 11,9 % більше, ніж у 2017 році.

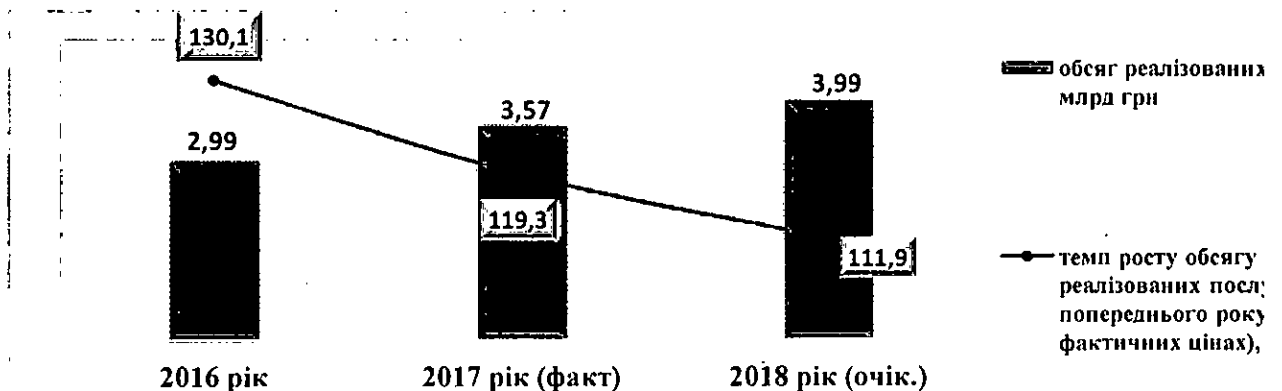

Рис. 1.2.24. Динаміка показників реалізованих послуг

На обсяги реалізованих споживчих товарів та послуг, платоспроможність населення впливає **індекс споживчих цін**, який у серпні 2018 року (до грудня попереднього року) по області склав 103,4 % (по Україні в цілому – 103,6 %).

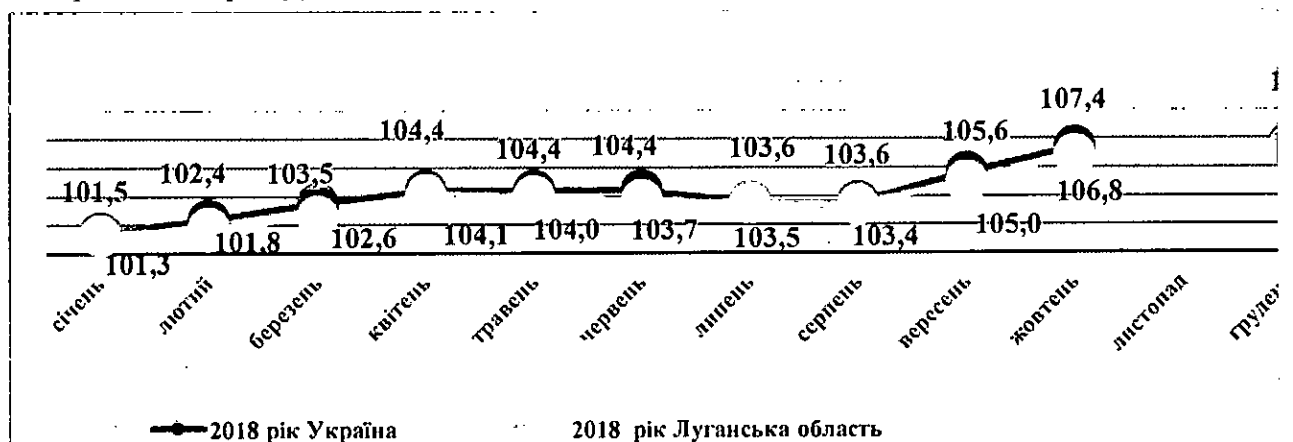

Рис. 1.2.25. Динаміка індексів споживчих цін по Україні та Луганській області, % до грудня попереднього року

Динаміка індексу споживчих цін у 2018 році показує більш повільне зростання цін, ніж за відповідний період 2017 року, тому на кінець 2018 року індекс споживчих цін у Луганській області очікується на рівні 107,4 %.

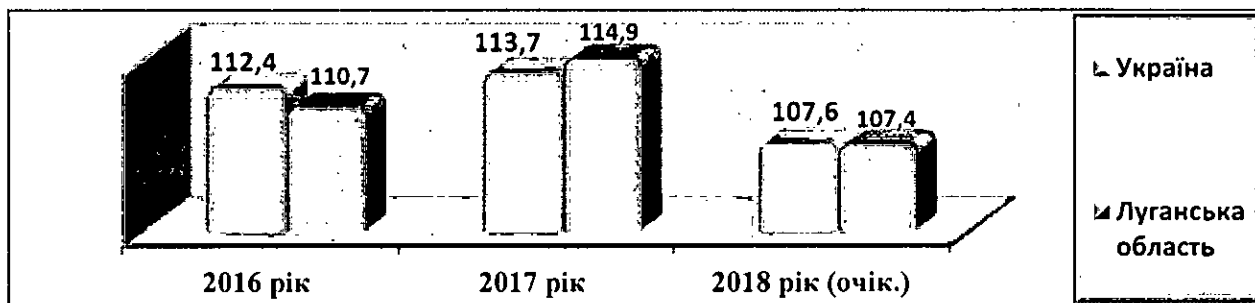

Рис. 1.2.26. Індекс споживчих цін по Україні і Луганській області, % до грудня попереднього року.

Безпека життєдіяльності людини. На території Луганської області триває комплекс заходів щодо ліквідації наслідків:

- соціальної надзвичайної ситуації державного рівня (розпорядження Кабінету Міністрів України від 26.01.2015 № 47-р «Про встановлення режимів підвищеної готовності та надзвичайної ситуації»);
- надзвичайної ситуації об'єктового рівня м. Золоте – підвищення рівня ґрунтових вод (підтоплення).

Протягом 2018 року на території Луганської області ліквідовано наслідки надзвичайної ситуації регіонального рівня у м. Сватове – пожежа на території польового складу ракетно-артилерійського озброєння.

Аналіз динаміки розвитку забезпечення постійної готовності територіальної АСЦО Луганської області

Таблиця 1.2.2.

Станом (дата)	Електросирени та обладнання запуску (кількість)	Електросирени та обладнання запуску, що потребують ремонту (кількість)	Електросирени та обладнання запуску, що потребують обслуговування (кількість)	Залучення додаткових засобів для збільшення інформаційного охоплення населення (%)	Абоненти стійки централізованого виклику (кількість)	Інформаційне охоплення населення (%)
01.12.2015	122	20	102	0	457	59
01.12.2016	123	22	101	0	505	56
01.10.2017	123	22	101	0	505	52
01.10.2018	122	25	122	25	370	60

У січні 2018 року темп зростання експорту товарів, у порівнянні з відповідним періодом 2017 року, становив 40,9 %. Імпорт через незначний вплив блокування переміщення вантажів підприємств, які фактично знаходяться на тимчасово окупованій території області (а юридично – перереєстровані на контрольованій українською владою території області), через лінію зіткнення в області, скоротився у січні-лютому 2018 року лише на 16,4 % і відновив позитивні темпи зростання вже у січні-квітні 2018 року.

З II кварталу 2018 року спостерігається уповільнення тенденції зниження обсягів експорту товарів (з 59,1 % у січні 2018 року до 20,8 % у січні-липні 2018 року) та його збільшення по окремих періодах. У квітні-липні 2018 року (період без впливу припинення переміщення вантажів через лінію розмежування) відбулося зростання експорту товарів у порівнянні з відповідним періодом минулого року на 12,0 % (69,9 та 62,4 млн дол. США відповідно).

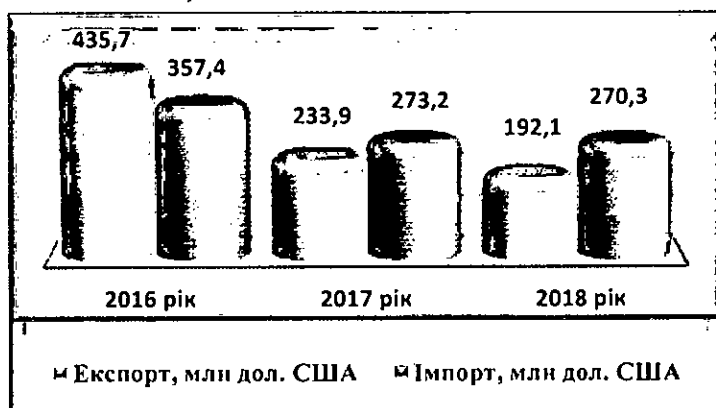

Рис. 1.2.27. Динаміка обсягів експорту та імпорту товарів, млн дол. США

Враховуючи поступове зниження впливу фактору блокування перевезення вантажів та вищевказаних подій та тенденцій обсяги експорту товарів до кінця 2018 року очікуються на рівні 192,1 млн дол. США (зменшення на 17,9 % в порівнянні з показником 2017 року), імпорту – 270,3 млн дол. США (зменшення на 1,1 % в порівнянні з показником 2017 року).

Обсяги експорту послуг у 2018 році очікуються на рівні 23,8 млн дол. США (зменшення на 19,6 % в порівнянні з показником 2017 року), імпорту – 17,5 млн дол. США (зменшення на 54,3 % в порівнянні з показником 2017 року).

Незважаючи на негативні фактори, які впливають на інвестиційну діяльність в регіоні, до кінця 2018 року очікується зростання обсягів прямих іноземних інвестицій.

За січень-червень 2018 року спостерігалось найбільш суттєве збільшення обсягів прямих іноземних інвестицій у галузях промисловості – на 7 млн дол. США, з них:

- переробна промисловість – на 6,3 млн дол. США;
- добувна промисловість і розроблення кар'єрів - на 0,97 млн дол. США,

Основними країнами – інвесторами є Кіпр – 375,5 млн дол. США, Велика Британія – 22,9 млн дол. США, Російська Федерація – 4,5 млн дол. США.

За рахунок курсової різниці та відсутності значного виведення капіталу до кінця 2018 року очікується збільшення обсягу прямих іноземних інвестицій, в порівнянні з показником 2017 року, на 5,0 млн дол. США.

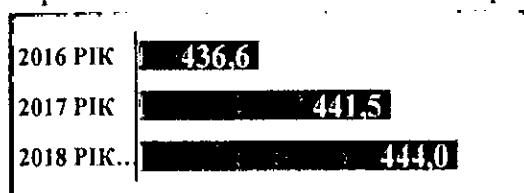

Рис. 1.2.28. Обсяги прямих іноземних інвестицій, млн дол. США

Загальний обсяг прямих іноземних інвестицій, залучених в економіку області, за підсумками 2018 року очікується на рівні 444,0 млн дол. США, що на 0,6 % вище показника 2017 року (441,5 млн дол. США).

Разом із цим, значним внеском в покращення інвестиційного клімату області є діяльність міжнародних організацій. Загалом, в області працює більше 30 міжнародних організацій. В умовах обмеженості бюджетних коштів міжнародна технічна допомога сприяє вирішенню соціальних та економічних проблем області, зменшує навантаження на бюджети всіх рівнів, покращує умови життя населення, створює умови для збереження кваліфікованих трудових ресурсів. Це все впливає на інвестиційний клімат та в перспективі на обсяг прямих іноземних інвестицій, залучених в регіон. Найбільшими донорами є: Європейський Союз, Уряди: Японії, Швеції, Швейцарії, США, Німеччини, Данії тощо.

У 2018 році в економіку області за рахунок усіх джерел фінансування очікується вливання 3103,4 млн грн **капітальних інвестицій**, що складе 93,2 % до обсягу 2017 року.

Інвестиційна діяльність в добувній промисловості направлена на внесок коштів на розробку вугільних лав та збільшення обсягу видобутку вугілля. У 2018 році очікується вкласти у розвиток вугільних підприємств 27,3 млн грн, що становитиме 82,5 % до показника 2017 року.

Через значний брак обігових коштів **в розвиток енергетичної галузі** у 2018 році очікується освоїти лише 30,0 млн грн або 42,9 % до 2017 року. Кошти направляються на відновлення та будівництва мереж з електропостачання.

У галузі «Виготовлення виробів з деревини, паперу та поліграфічна діяльність» інвестиції у 2018 році очікуються на рівні 52,3 млн грн (110,8 % до 2017 року).

У галузі «Виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення» інвестиції направляються на підтримку основних фондів у робочому стані та незначний ремонт обладнання ПрАТ «ЛИНІК». За інформацією підприємства у 2017 році було освоєно 38,7 млн грн власних коштів, у 2018 очікується зростання до 69,5 млн грн.

Підприємства машинобудівної галузі, як і інших галузей економіки, спрямовують власні кошти на оновлення виробничих фондів, модернізацію, технічне переозброєння та реконструкцію виробництв. У 2018 році очікується зменшення обсягу капітальних вкладень до 35 млн грн. (16,8 % до 2017 року). Значне зниження показника відбулося через нестачу обігових коштів.

За 2017 рік надходження інвестицій у основний капітал підприємств з виробництва харчових продуктів склали 36,0 млн грн, у 2018 році – 49,0 млн грн. Основним джерелом інвестицій в основний капітал є власні кошти підприємств.

У технологічній структурі капітальних вкладень переважають витрати на впровадження прогресивних технологічних процесів, реконструкцію та технічне переоснащення діючих підприємств, освоєння виробництва нової конкурентоспроможної продукції.

На ПрАТ «Біловодський маслоробний завод» встановлено обладнання «Бактофуга», призначене для бактеріальної та механічної очистки молока, що дозволяє знизити загальну кількість бактерій в 8-9 разів і видалити 95-98 %

спор. До кінця року на ПСП «Агрофірма «Привілля» планується завершення будівництва цеху з переробки молока, на ТОВ «Марківський сироробний завод» – впровадження лінії для сушки підсирної сироватки, на ФОП Привалов Л.М. – реконструкція бійні та фасувального цеху для перепілок.

У розвиток сільського господарства очікуються – 1198,9 млн грн вкладень (100,5 % до 2017 року). Агроформуваннями області з метою технічного і технологічного переоснащення виробництва за власні кошти протягом року придбано 497 одиниць сільськогосподарської техніки на суму 558,9 млн грн.

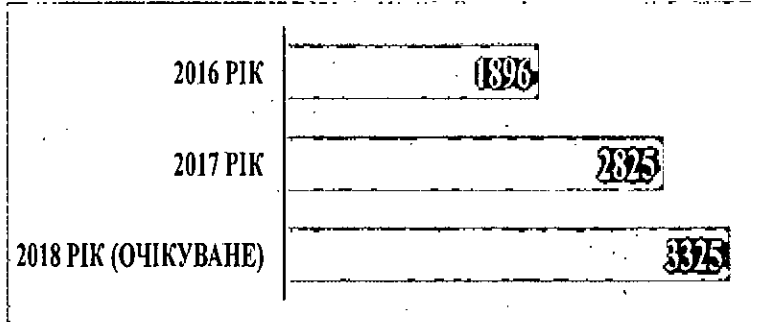

Рис.

1.2.29. Кількість туристів, обслугованих суб'єктами туристичної діяльності, осіб

Туристично-рекреаційна галузь, починаючи з 2016 року, має тенденцію до зростання. У 2017 році потік туристів у регіоні склав 2825 осіб і, порівняно з 2016 роком, зріс на 49 %. Очікуваний потік туристів у 2018 році складе 3325 осіб або 117,7 % до 2017 року.

Водночас спостерігається тенденція збільшення осіб, які виїжджають за межі України, що є значно прогресуючою ніж внутрішній туризм. Одним із джерел доходів місцевих бюджетів є надходження від туристичного збору, сума яких у 2017 році склала 119,0 тис. грн, або 115,9 % до 2016 року.

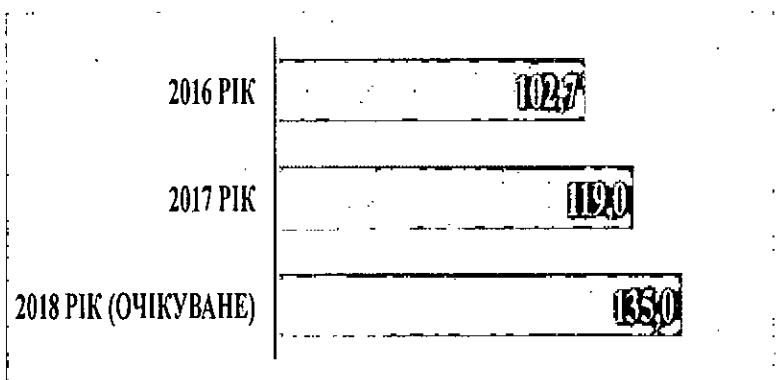

Рис. 1.2.30. Динаміка надходжень туристичного збору, тис. грн

Надходження від туристичного збору у 2017 році забезпечували 32 суб'єкти, платники збору проти 29 у 2016 році. У 2018 році очікуваний обсяг надходжень до місцевих бюджетів туристичного збору складе 135 тис. грн, або 113,5 % до 2017 року. На сьогодні надходження від туристичного збору є незначними, проте необхідними в перспективі з урахуванням наявного потенційного розвитку у туристично-рекреаційній галузі нашого регіону.

У демографічній сфері зберігається тенденція до зниження чисельності населення. Зменшення чисельності населення, насамперед, відбувається за рахунок значної різниці між кількістю народжуваних та кількістю померлих (майже в 3 рази). У 2018 році очікується природне скорочення населення на 9840 осіб (118 % до попереднього року).

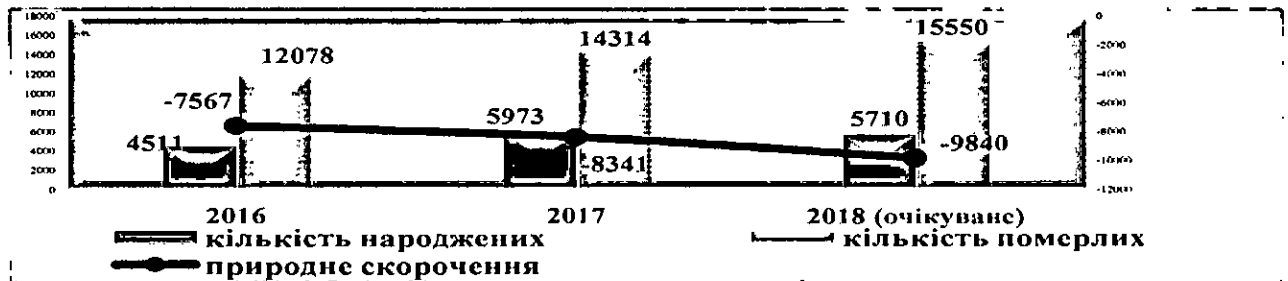
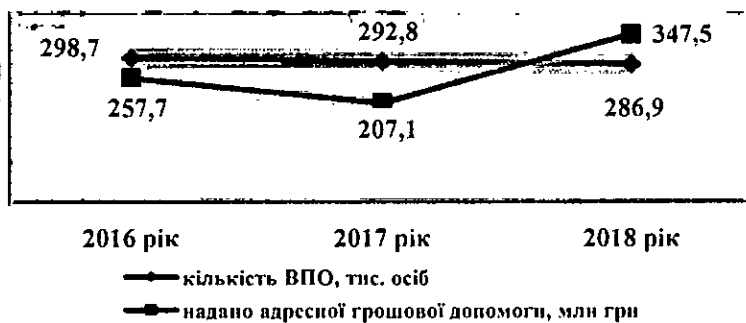

Рис. 1.2.31. Природний баланс населення, осіб

Крім того зберігається негативна тенденція в міграції населення: кількість вибулих вдвічі більше кількості прибулих, міграційне скорочення складатиме 4,1 тис. осіб.

Протягом 2018 року внутрішнє переміщення дещо стабілізувалося, на кінець 2018 року кількість внутрішньо переміщених осіб очікується на рівні 286,9 тис. осіб.

Рис. 1.2.32. Динаміка чисельності внутрішньо переміщених осіб

Планується надати 347,5,0 млн грн адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг.

Чисельність економічно активного населення у віці 15-70 років, зайнятого економічною діяльністю, в середньому за 2018 рік становитиме 295,2 тис. осіб (збільшення у порівнянні з минулим роком на 1,1 %), чисельність безробітного населення у віці 15-70 років, визначеного за методологією МОП – 52,5 тис. осіб, рівень безробіття зменшиться на 1,6 в. п. та становитиме 15,0 %.

Рис. 1.2.33. Чисельність осіб, працевлаштованих службою зайнятості, тис. осіб

Очікується, що протягом 2018 року до центрів зайнятості Луганської області надійде інформація про наявність 18,2 тис. вільних робочих місць. За сприянням центрів зайнятості області постійне місце роботи отримають 16,2 тис. осіб, з них статус безробітного матимуть 9,4 тис. осіб.

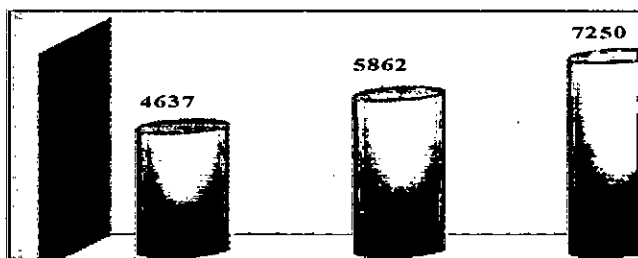

Рис. 1.2.34. Динаміка росту середньомісячної заробітної плати, грн

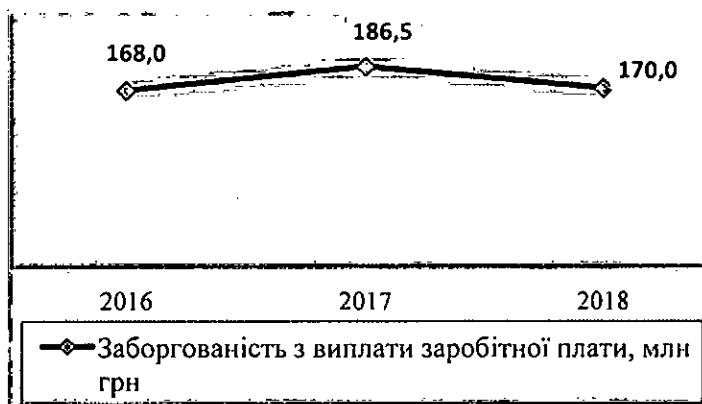

Рис. 1.2.35 Динаміка заборгованості з виплати заробітної плати.

Середньомісячна заробітна плата в розрахунку на одного штатного працівника за підсумками року збільшиться на 22,7 % та складе 7250 грн.

Проблемним питанням є зростання протягом 2018 року заборгованості з виплати заробітної плати. На підприємствах, що здійснюють діяльність на підконтрольній території області, станом на 01.09.2018 сума боргу збільшилася, у порівнянні з початком року, на 2,6 % і складає 191,4 млн грн. На кінець року очікується зменшити заборгованість до 170,0 млн грн.

В органах соціального захисту населення області (на територіях, які підконтрольні українській владі) на обліку перебуває 644,7 тисяч одержувачів різних видів державної соціальної допомоги. Кількість одержувачів зменшилася у зв'язку зі змінами в законодавстві, а також зростанням мінімальної заробітної плати.

У 2018 році збільшилась сума нарахувань субсидії на оплату житлово-комунальних послуг, надання пільг на житлово-комунальні послуги у зв'язку з підвищенням тарифів на житлово-комунальні послуги. Спостерігається щорічний зріст сум нарахувань соціальних допомог, що обумовлено збільшенням прожиткового мінімуму.

Протягом 2018 року житлові субсидії призначені 148,6 тис. особам на 982,5 млн грн, що менше, ніж у 2017 році, на 1 %. Зменшення кількості осіб, яким призначено житлову субсидію та сум призначених субсидій обумовлено змінами у законодавстві.

За 9 місяців 2018 року в області нараховано за надані пільги на житлово-комунальні послуги на загальну суму 85,8 млн грн, профінансовано 93,6 млн грн (у тому числі заборгованість минулих років 25,1 млн грн), загальна заборгованість складає 17,9 млн грн, що складає 19 % від профінансованого. Ця заборгованість виникла у зв'язку з недофінансуванням субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам. У зв'язку з підвищенням тарифів на житлово-комунальні послуги очікується збільшення нарахувань по пільгах, у порівнянні з 2017 роком, на 10,5 млн, що складає майже 10 %.

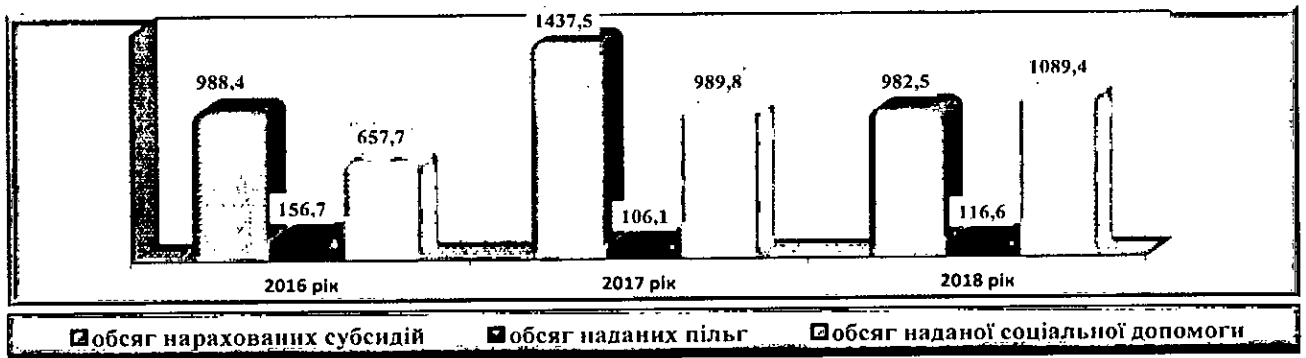

Рис. 1.2.36. Динаміка надання населенню пільг, субсидій та соціальної допомоги, млн грн

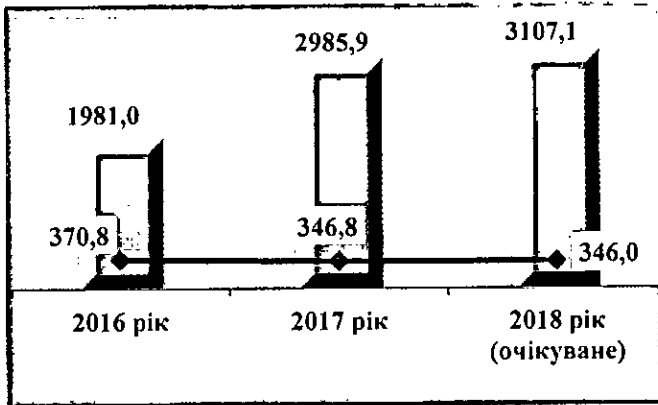

Рис. 1.2.37. Динаміка кількості пенсіонерів та середнього розміру пенсії

На початок 2018 року кількість пенсіонерів на території, які перебувають на обліку в органах Пенсійного фонду складала 346,8 тис. осіб. На кінець 2018 року очікується зменшення пенсіонерів до 346,0 тис. осіб. Середній розмір призначеної місячної пенсії пенсіонерам, які перебувають на обліку в органах Пенсійного фонду, очікується в розмірі 3107,1 грн, що на 4,1 % більше, ніж у 2017 році.

Відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» з 01 грудня 2018 року буде проведено масовий перерахунок пенсій у зв'язку із встановленням прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, у розмірі – 1497 грн.

На виконання заходів щодо реалізації Стратегії модернізації та розвитку Пенсійного фонду України на період до 2020 року та з метою організації ефективного прийому та обслуговування осіб, які звертаються до органів Пенсійного фонду України, одним з найважливіших напрямків роботи територіальних управлінь Фонду Луганській області на 2018 рік залишається організація наближення пенсійних послуг до громадян – створення сервісних центрів і віддалених робочих місць фахівців Фонду в об'єднаних територіальних громадах, центрах надання адміністративних послуг, сільських та селищних радах тощо.

Наприкінці 2017 року працювали 18 точок віддаленого обслуговування громадян. Протягом 2018 року органами Пенсійного фонду Луганської області створено ще 18 нових віддалених місць з надання послуг з пенсійного забезпечення, а саме:

- 9 віддалених робочих місць, обладнаних поза межами територіальних управлінь;
- 8 агентських пунктів, обладнаних поза межами територіальних управлінь;

– віддалене клієнтське робоче місце у Красноталівській сільській раді Станично-Луганського району.

Таким чином, станом на 01.10.2018 послуги надаються:

- на 22-х віддалених робочих місцях;
- в 13-ти агентських пунктах (в основному вони створені на базі ЦНАПів);
- та на віддаленому клієнтському робочому місці

До кінця поточного року планується відкрити нове робоче місце у с. Трьохізбенці Новоайдарського району. Також, проводиться робота щодо створення нових робочих місць у:

- Привільській об'єднаній територіальній громаді Троїцького району;
- Широківській сільській раді та Петропавлівській селищній раді Станично-Луганського району.

З липня поточного року для місцевих одержувачів пенсій проводиться емісія платіжних карт, які одночасно є пенсійним посвідченням, із зазначенням на них графічної та електронної інформації про власника і його електронний цифровий підпис, що також дає можливість скористатися послугами веб-порталу, без відвідування органів Фонду. Так, станом на 01.10.2018 в підсистемі «Звернення» зареєстровано 493 заяви місцевих отримувачів пенсійних виплат щодо оформлення електронного пенсійного посвідчення.

Із червня поточного року впроваджено ще одну послугу – це послуга індивідуального смс-інформування громадян, причому, підключитися до цієї послуги можна, як звернувшись із заявою до органу ПФУ так і за допомогою веб-порталу. Крім того, інформаційні повідомлення передбачені не тільки для пенсіонерів (про проведення призначення або про перерахунок пенсії, суми пенсійних виплат), а й для застрахованих осіб, наприклад, про сплату внесків або про облік страхового стажу.

Станом на 01.10.2018 в підсистемі «Звернення» зареєстровано 22906 заяв громадян щодо надання згоди на інформування. Розпочато широку інформаційно-роз'яснювальну роботу серед отримувачів пенсійних виплат та застрахованих осіб. Так, виготовлено 1500 інформаційних листів/буклетів щодо можливості отримання інформаційних повідомлень для розміщення їх на віддалених робочих місцях та агентських пунктах, опубліковано 67 матеріалів на офіційних сторінках соціальних мереж та друкованих виданнях, розміщено на інформаційних стендах. Про можливість підключення до зазначеного сервісу громадян області проінформовано при проведенні 128 заходів (зустрічі з населенням, трудовими колективами тощо).

Мережа дитячих закладів оздоровлення та відпочинку. У 2018 році збережено мережу дитячих закладів оздоровлення та відпочинку (працювали 6 позаміських закладів, оздоровчі зміни організовані в ТОВ «Новопсковський санаторій «Перлина», відкрилися 274 заклади відпочинку з денним перебуванням). На місцевій оздоровчій базі влітку 2018 року оздоровлено 2705 дітей. Крім того, за межами області та за рахунок приймаючої сторони оздоровленням та відпочинком охоплено понад 800 дітей.

За підсумками літньої оздоровчої кампанії 2018 року, порівняно з таким

самим періодом минулого року, загальне охоплення дітей оздоровленням та відпочинком збільшилося з 46,2 % до 50,0 %, дітей пільгових категорій становить 39,2 % від загальної чисельності (34,6 % у 2017 році).

У галузі культури області вдалося не втратити динамічних позицій з основних напрямків діяльності, забезпечити виконання низки обласних та регіональних програм, сприяти зростанню інформаційного та творчого потенціалу театральних-видовищних і культурно-освітніх закладів культури області, брати активну участь у Міжнародних грантових проектах та розширяти перелік культурно-освітніх послуг, що надаються населенню.

Кількість театрів, бібліотек, мистецьких шкіл, кіноустановок залишилась незмінною.

1.3. Головні проблеми розвитку економіки і соціальної сфери

Промисловість:

ненадійне енергопостачання Луганської області та ізоляція від об'єднаної енергосистеми України;

відсутність бюджетного фінансування вугледобувних підприємств на капітальне будівництво та технічне переоснащення;

складний фінансовий стан підприємств;

низький рівень конкурентоспроможності товарів;

низький рівень інноваційної активності промислових підприємств;

відсутність пільгового оподаткування при освоєнні інноваційних проектів;

недостатня фінансова підтримка науково-технічної сфери;

відтік висококваліфікованих наукових кадрів;

відсутність матеріально-технічної бази для проведення наукових досліджень прикладного характеру;

висока енергоємність виробництва продукції у більшості галузей;

значне збільшення тарифів та цін на енергоресурси, послуги залізничного транспорту;

зниження замовлень через ризики їх розміщення в зоні ООС;

відсутність державного замовлення на виробництво продукції спецхімії;

недостатність вітчизняної сировинної бази в целюлозно-паперової та легкій промисловості;

дефіцит працівників основної професії (швачок) в легкій промисловості;

значний рівень невиробничих втрат паливно-енергетичних ресурсів;

значний парк неефективного енергетичного устаткування, яке відпрацювало свій ресурс, морально застаріле та фізично зношене;

недостатній розвиток альтернативної та поновлюваної енергетики в регіональному балансі виробництва електроенергії;

відсутність кваліфікованого та невисока мотивація існуючого персоналу бюджетних установ при впровадженні систем енергоменеджменту та енергосервісних контрактів;

несвоєчасне та не в повному обсязі відшкодування ПДВ підприємствам, що скорочує обсяг обігових коштів;

основні внутрішні ринки збуту залишилися на тимчасово окупованій території;

через незадовільний стан доріг втрачено транспортне сполучення з великими містами Луганської та Харківської областей та, як наслідок, закупівельні ціни на сільськогосподарську продукцію в регіоні менші, ніж у сусідніх областях;

внаслідок військового конфлікту та втрати контролю за частиною території області були розірвані виробничі зв'язки між виробниками сільськогосподарської продукції та підприємствами з її переробки;

зростання тарифів на послуги залізничного транспорту;

насиченість внутрішнього ринку продукцією немісцевого виробництва.

Агропромисловий комплекс:

низька продуктивність сільського господарства;

нераціональне використання та виснаження сільськогосподарських угідь, погіршення їх якісних властивостей;

застарілі технології та низький рівень інновацій в галузі тваринництва.

Переробна галузь в сільському господарстві

внаслідок військового конфлікту та втрати контролю за частиною території області були розірвані виробничі зв'язки між виробниками сільськогосподарської продукції та підприємствами з її переробки.

Зовнішньоекономічна діяльність

наявність проблем технологічного та виробничого характеру, транспортного забезпечення у промислових підприємств через проведення у регіоні операції Об'єднаних сил;

залежність зовнішньоторговельного обороту регіону від діяльності великих промислових підприємств-експортерів, низький рівень залучення підприємств малого та середнього бізнесу до розвитку експортного потенціалу області;

нестабільна політична та економічна ситуація на традиційних зовнішніх ринках призводить до значних коливань експорту та імпорту області, обмежене коло торговельних партнерів ставить регіональних експортерів у економічну залежність при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

Інвестиційна діяльність:

наявність проблем технологічного та виробничого характеру, транспортного забезпечення у промислових підприємств області через проведення у регіоні операції Об'єднаних сил;

падіння інвестиційної привабливості регіону через існування військового конфлікту на території області;

недосконалість та суперечливість законодавчої бази, яка регулює інвестування капіталу на території України та податкового законодавства;

недостатня розвиненість ринків капіталу, фондового ринку, відсутність системи гарантій захисту інвесторів;

недостатній рівень державної підтримки інвестиційної діяльності, нерозвиненість інвестиційних інструментів та інвестиційного ринку;

недостатня активність місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування при підготовці проектних пропозицій та інвестиційних проектів;

відсутність належним чином підготовлених під інвестування вільних земельних майданчиків;

низький рівень виділення коштів з бюджетів всіх рівнів на реалізацію заходів програм житлового кредитування не в повному обсязі;

низький рівень залучення позабюджетних інвестиційних ресурсів у будівництво житла;

не достатнє забезпечення громадян земельними ділянками для індивідуального житлового будівництва;

низька платоспроможність населення, як основного інвестора житлового будівництва.

Будівництво:

низький рівень обсягів будівництва;

зменшення джерел фінансування житлового будівництва;

низький рівень запровадження у новому будівництві та при реконструкції існуючих будівель енергоефективних технічних рішень, енергозберігаючого інженерного обладнання, а також їх енергопаспортизації.

Транспорт та зв'язок:

пошкоджена транспортна та дорожня інфраструктура через ведення бойових дій та використання важкої техніки;

невідповідність транспортної інфраструктури сучасним вимогам;

збитковість транспортних підприємств через надання пільг на проїзд та відсутність належних компенсаційних виплат;

збільшення нелегальних перевезень в напрямку КПВВ «Станиця Луганська», за маршрутами Северодонецьк – Лисичанськ, Северодонецьк – Рубіжне, що призводить до приховування обсягу пасажирських перевезень автомобільним транспортом;

неможливість використання в повному обсязі залізничних шляхів, їх обмеженість на контрольованій території області;

відокремленість залізничної гілки «Кіндрашівська-Нова-Лантратівка» від залізничних шляхів України;

відсутність у достатній кількості вантажних залізничних терміналів для накопичування, зберігання та перевантажування сипучих та кам'яних матеріалів;

застарілий рухомий склад залізничного вантажного та автомобільного пасажирського транспорту;

низький рівень використання транзитного потенціалу області внаслідок проведення ООС, а також обмеження шляхів сполучення;

тенденція до зниження обсягів надання послуг поштового зв'язку, що призводить до функціонування відділень на межі збитковості;

обмеженість доступу населення до рухомого (мобільного) зв'язку та швидкісного Інтернету у сільській місцевості.

Посилення спроможності об'єднаних громад:

непризначення протягом тривалого часу Центральною виборчою комісією перших виборів депутатів сільських, селищних, міських рад об'єднаних територіальних громад та відповідних голів;

недостатність кваліфікованих кадрів, які б забезпечували виконання на належному рівні функцій місцевого самоврядування в умовах укрупнення території, збільшення обсягу ресурсів та повноважень для управління, необхідності покращення інфраструктури;

занедбаність об'єктів інфраструктури, відносно яких протягом тривалого часу не здійснювались будь-які заходи щодо їх поліпшення;

наявність неоптимізованої структури виконавчих органів ради у більшості органів місцевого самоврядування (Троїцький, Біловодський райони).

Розробка та оновлення містобудівної документації:

недостатнє фінансування розроблення містобудівної документації населених пунктів та територій за межами населених пунктів з місцевих бюджетів;

не врахування положень сучасної містобудівної документації при розробці місцевих програм соціально-економічного розвитку.

Розвиток житлово-комунального господарства:

значне збільшення тарифів на комунальні послуги;

низька якість послуг;

низька якість питної води;

значний знос мереж та обладнання підприємств водопровідно-каналізаційного господарства та теплоенергетики області;

понаднормативні втрати води та енергоносіїв при подачі до споживачів;

велика енергозатратність виробництва послуг;

низький рівень виконання поточного та капітального ремонту доріг комунальної власності;

недостатній рівень оснащеності комерційними засобами обліку споживання води і теплової енергії;

незадовільний технічний стан систем комунальної теплоенергетики, низький ККД обладнання, розбалансованість схем тепlopостачання населених пунктів;

незадовільний стан благоустрою міст (дорожнього покриття вулиць та доріг міст, мереж зовнішнього освітлення вулиць);

відсутність системи запобігання та упередження аварійно-небезпечних ситуацій.

Управління об'єктами комунальної власності:

низький рівень рентабельності роботи підприємств;

відсутність інвестиційних та інноваційних проектів;

значна зношеність основних фондів;

високий рівень непродуктивних витрат матеріальних та енергетичних ресурсів;

складна процедура ліквідації підприємств.

Підприємництво:

відсутність ефективних механізмів фінансово-кредитної підтримки суб'єктів МСП;

важкодоступні банківські кредити, високий рівень відсоткової ставки за користування;

недостатній рівень ресурсного, інформаційного та консультативного забезпечення суб'єктів підприємництва;

недостатньо розвинена інфраструктура підтримки бізнесу;

недосконалість системи навчання, підготовки і перепідготовки кадрів;

недосконалість законодавчої бази.

Внутрішня торгівля та споживчий ринок:

постійне підвищення тарифів на комунальні послуги та енергоносії, що призводить до збільшення собівартості товарів та послуг в цілому;

девальвація гривні та її постійні курсові коливання, які впливають на зміну ціни для більшості імпортованих продовольчих товарів;

зростання цін на паливно-мастильні матеріали з відповідним збільшенням витрат на логістику, враховуючі значну віддаленість області від центральних регіонів України;

відсутність в області достатньої кількості місцевих підприємств – виробників продуктів харчування;

наявність несанкціонованої торгівлі;

надходження на споживчий ринок фальсифікованих товарів та недоброякісних продуктів харчування;

низький рівень купівельної спроможності населення;

незначний рівень обізнаності населення щодо захисту прав споживачів.

Природокористування та безпека життєдіяльності людини:

розташування великих за масштабом підприємств хімічної галузі безпосередньо в зоні бойових дій або біля неї, що являє собою великий ризик екологічної катастрофи;

розташування вугледобувних підприємств на тимчасово окупованій території області та низький рівень зберігання відходів вугледобутку у частині захисту атмосферного повітря;

підтоплення вугледобувних підприємств і територій регіону шахтними водами недіючих шахт, які знаходяться на неконтрольованій українською владою території;

недостатність впровадження технологічних процесів та обладнання для використання енергетичного потенціалу (утилізації) шахтного метану;

накопичення великих обсягів твердих побутових та промислових відходів I-IV класів небезпеки та низький рівень їх утилізації;

високе навантаження викидами підприємств та автотранспорту в атмосферне повітря;

велика кількість місць видалення відходів, що потребують рекультивациі, зокрема породних відвалів та полігонів побутових відходів;

відсутність сміттєпереробних заводів та підприємств з утилізації небезпечних відходів;

недостатній ступінь очищення господарсько-побутових стічних вод через моральну та фізичну застарілість очисних споруд;

скид високомінералізованих шахтних вод до басейну ріки Сіверський Донець;

недостатній рівень розвитку та фінансування системи регіонального моніторингу охорони навколишнього природного середовища на території області;

недостатній рівень збільшення площі заповідних територій області з природними ландшафтами до рівня, достатнього для збереження їх різноманіття;

недостатній рівень розробки проектів створення та встановлення на місцевості меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду;

існуюча територіальна автоматизована система централізованого оповіщення має критичний стан технічного забезпечення;

зменшення кількості радіоприймачів, які використовуються населенням під час отримання повідомлення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій;

моральна застарілість технологій оброблення і передачі інформації;

відсутність запасів засобів захисту органів дихання від небезпечних хімічних речовин;

недостатнє накопичення регіонального матеріального резерву для запобігання виникненню і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

передислокація підрозділів правоохоронних органів та цивільного захисту населення на підконтрольні території (без можливості вивезення документації);

реформування правоохоронної сфери (зокрема перерозподіл повноважень);

втрата повноцінної координації дій та погіршення умов для виконання завдань правоохоронними органами за призначенням;

відсутність належного матеріально-технічного забезпечення та умов з надання адміністративних послуг населенню РСЦ МВС та УДМС;

відсутність комплексної системи безпеки з використанням технологій інтелектуального аналізу даних;

низький рівень матеріально-технічної бази ускладнює умови для несення служби.

Соціалізація сім'ї та молоді:

відсутність послуги тимчасового перебування в умовах цілодобового стаціонару для осіб, які опинилися у складних життєвих обставинах, які вони не можуть подолати самотійно;

відсутність спеціалізованого притулку для жінок, які постраждали від домашнього насильства та насильства за ознакою статі;

відсутність соціальних послуг для вагітних жінок, які перебувають на останніх місяцях вагітності та опинилися у складних життєвих обставинах, які перешкоджають виконанню материнських обов'язків;

недостатній рівень консолідованості жіночого руху та жіночих громадських організацій в Луганській області;

необхідність реформування системи інституційного догляду та виховання дітей, створення умов для повноцінного виховання та розвитку дитини в сім'ї.

Соціальні послуги:

відсутність послуги соціальної реабілітації для дітей з інвалідністю на регіональному рівні;

доступ не всього населення, яке опинилось в складних життєвих обставинах до якісних соціальних послуг;

низька спроможність об'єднаних територіальних громад самостійно надавати соціальні послуги населенню громад.

Зайнятість населення та ринок праці:

зменшення чисельності населення;

низький рівень зайнятості населення;

невідповідність професійно-кваліфікаційного рівня осіб, що перебувають на обліку в службі зайнятості, заявленим роботодавцями вакансіям;

ускладнене працевлаштування мешканців сільської місцевості, сезонність їх праці;

невідповідність вимогам роботодавців і запитам ринку праці підготовки кваліфікованих робітників в умовах формування професійних стандартів у закладах професійно-технічної освіти.

Грошові доходи населення та ринок праці:

наявність тіньових відносин у малому та середньому бізнесі при працевлаштуванні незайнятого населення;

заборгованість із заробітної плати, тіньова зайнятість та виплата заробітної плати «у конвертах»;

низький розмір заробітної плати у вакансіях, наданих роботодавцями до центрів зайнятості області.

Соціальне забезпечення:

недостатній обсяг встановленої мінімальної норми на тверде паливо та скраплений газ для пільгових категорій населення, який встановлюється постановою Кабінету Міністрів України від 23.04.2012 № 356 «Про встановлення мінімальних норм забезпечення населення твердими паливом і скрапленим газом та граничних показників їх вартості для надання пільг і житлових субсидій за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам» та складає 1 тону і 1 балон на домогосподарство на рік, що потребує збільшення;

законодавчо неврегульоване питання надання житла внутрішньо переміщеним особам – неможливість стати на квартирний облік;

обмеженість власної оздоровчої бази;

відсутність умов для поновлення роботи нині не працюючих закладів оздоровлення та відпочинку дітей;

висока вартість путівок до дитячих закладів оздоровлення та відпочинку.

Пенсійне забезпечення

легалізація зайнятості населення, заробітної плати та забезпечення підвищення розміру мінімальної заробітної плати.

Функціонування архівної системи:

недостатнє забезпечення архівних установ комп'ютерною технікою;
відсутність сучасних технічних засобів для оцифрування документів;
відсутність технічних засобів для оцифрування документів та встановлення мережевого сховища для зберігання цифрових копій документів Національного архівного фонду.

Охорона здоров'я:

високий рівень захворюваності на серцево-судинні, онкологічні хвороби, туберкульоз, ВІЛ-інфекцію/СНІД та інші хвороби, що суттєво впливає на показники здоров'я населення;

недостатня забезпеченість лікувально-профілактичних закладів медичними кадрами, насамперед на первинному рівні надання медичної допомоги;

незадовільний стан матеріально-технічної бази лікувально-профілактичних закладів.

Освіта:

надмірна завантаженість закладів дошкільної освіти, зокрема, в містах;
невідповідність мережі закладів загальної середньої освіти реальній кількості учнів та низький рівень забезпеченості комп'ютерною технікою;
низький рівень охоплення дітей та молоді позашкільною освітою.

Культура та спорт:

дефіцит кваліфікованих кадрів;
слабка комп'ютеризація закладів культури та підключення до мережі Інтернет;

недостатній рівень поповнення бібліотечних фондів україномовними примірниками із врахуванням сучасних викликів;

незадовільний стан матеріально-технічної бази закладів культури;

недостатній рівень матеріально-технічного, науково-методичного та медичного забезпечення підготовки спортсменів;

низький рівень забезпеченості населення регіону спортивними спорудами;

невідповідність спортивних споруд вимогам міжнародних стандартів.

Туристично-рекреаційна галузь

проведення операції Об'єднаних сил на території Луганської області;

відсутність фінансування розвитку галузі туризму;

незадовільний стан туристичної інфраструктури регіону;

низький рівень попиту на регіональний туристичний продукт і послуги.

Виконання завдань Програми економічного і соціального розвитку Луганської області на 2019 рік дасть змогу найближчим часом стати конкурентоспроможним регіоном з міцним підґрунтям для стабільного зростання економіки та мінімізації наслідків негативного впливу російсько-українського збройного конфлікту.

2. ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ.

2.1. Джерела формування.

Основні проблеми:

дотаційність бюджетів міст та районів області;

недостатність обсягів надходжень податків і зборів (обов'язкових платежів) до бюджетів усіх рівнів для забезпечення утримання та розвитку об'єктів соціальної, гуманітарної сфери та комунальної інфраструктури;

недостатність власних надходжень Пенсійного фонду України для забезпечення видатків за пенсійними програмами;

скорочення доходів загального фонду обласного бюджету внаслідок економічної блокади тимчасово окупованої території, та введення так званого «зовнішнього управління» на підприємствах, які розташовані на цих територіях та раніше регулярно сплачували податки до обласного бюджету.

Основні пріоритети:

збільшення надходжень до бюджетів усіх рівнів та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування за всіма джерелами їх формування.

Основні завдання:

забезпечення надходжень податків і зборів (обов'язкових платежів) до бюджетів усіх рівнів в обсягах, передбачених Державним бюджетом України на 2019 рік і місцевими радами;

забезпечення повноти сплати єдиного внеску на державне соціальне страхування, забезпечення скорочення боргу до Пенсійного фонду України в Луганській області та зі сплати єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Очікувані результати:

Таблиця 2.1.1

Ресурси бюджетів, млн грн

Найменування	2017 рік звіт	2018 рік очікуване	2019 рік прогноз
Доходи бюджетів, млн грн	5989,7	6509,0	6633,2
Збори до Державного бюджету України, у т.ч.:	3020,5	3253,1	3136,4
- митниця	888,2	887,0	890,0
- збори податкових органів	2132,3	2366,1	2246,4*
Надходження до місцевих бюджетів (без урахування дотацій та субвенцій)	2969,2	3255,9	3496,8

* без врахування податку на прибуток від підприємств, які знаходяться на обліку в Офісі ВПП ДФС України

2.2. Фінансування заходів

Таблиця 2.2.1

Структура видатків місцевих бюджетів, млн грн

Найменування заходів	Видатки		2019 рік		Темп росту (зниження) 2018 рік до 2017 року, %
	2017 рік (звіт)	2018 рік (очікуване)	прогноз млн грн	у % до 2018 рік	
Усього	9281,0	12874,8	13827,4	107,4	138,7
Загальний фонд	7135,6	11002,6	11816,7	107,4	154,2
Державне управління	369,0	482,4	518,1	107,4	130,7
Освіта	1847,5	2441,1	2621,7	107,4	132,1
Охорона здоров'я	1422,7	1588,2	1705,7	107,4	111,6
Соціальний захист та соціальне забезпечення	2583,3	2727,6	2929,4	107,4	105,6
Житлово-комунальне господарство	168,8	140,3	150,7	107,4	83,1
Культура і мистецтво	247,0	229,6	246,6	107,4	93,0
Засоби масової інформації	7,8	9,9	10,6	107,4	126,9
Фізична культура і спорт	87,5	106,4	114,3	107,4	121,6
Інше	402,0	3277,1	3519,6	107,4	8 разів
Спеціальний фонд	2145,4	1872,2	2010,7	107,4	87,3

Основні проблеми:

наявність найважливіших для подальшого соціально-економічного розвитку регіону проблем, розв'язання яких не може бути забезпечене за рахунок коштів місцевих бюджетів, оскільки потребує значних інвестицій і підтримки на державному рівні.

Основні пріоритети:

оптимізація витрат місцевих бюджетів з метою максимально ефективного досягнення цілей соціально-економічного розвитку, забезпечення у повному обсязі фінансування бюджетних установ області для їх ефективного функціонування та надання послуг населенню.

Основні завдання:

забезпечення виконання заходів, передбачених обласним бюджетом на 2019 рік;

забезпечення оптимізації витрат головних розпорядників коштів місцевих бюджетів шляхом виключення непріоритетних та неефективних витрат, насамперед тих, що не забезпечують виконання основних функцій і завдань відповідного головного розпорядника;

сприяння підвищенню рівня бюджетної дисципліни.

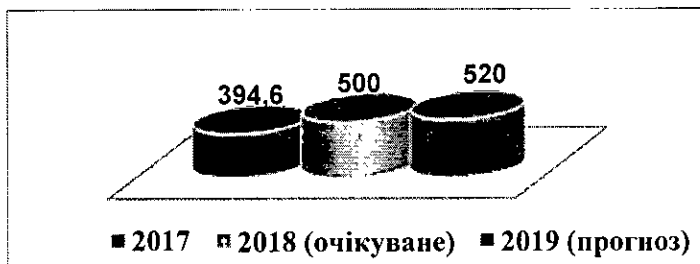
3. ЦІЛІ І ПРІОРИТЕТИ ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ У 2019 РОЦІ ТА ШЛЯХИ ДОСЯГНЕННЯ ПОСТАВЛЕНИХ ЦІЛЕЙ

3.1. ВІДНОВЛЕННЯ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ПОСЛУГ

3.1.1. Паливно-енергетичний комплекс.

Вугільна галузь

Головна мета розвитку вугільної промисловості області у 2019 році полягає в реальній можливості задіяння потенціалу галузі задля прискорення соціально-економічного зростання області та піднесення енергетичної безпеки держави.

На 2019 рік заплановано видобути 520 тис. тонн вугілля (ДП «Первомайськвугілля» та ПАТ «Лисичанськвугілля»), що становитиме 104 % до показника 2018 року.

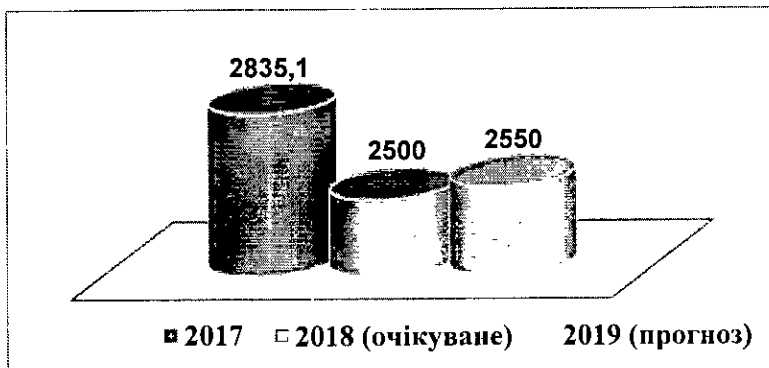
Рис. 3.1.1.1. Динаміка обсягів видобутку та виробництва вугілля, тис. тонн

Збільшення видобутку планується за рахунок проходження нових гірничих виробок відповідно до Програми розвитку гірничих робіт на 2019 рік та державного фінансування на оновлення виробничих фондів.

Електроенергетична галузь

Єдиним джерелом енергозабезпечення регіону є відокремлений підрозділ «Луганська ТЕС» ТОВ ДТЕК «Східенерго».

Через знаходження Луганської ТЕС в зоні бойових дій пошкоджено значну кількість ліній електромереж (на балансі підприємства 20 повітряних ліній, з них 8 – 110 кВ та 12 – 220 кВ. В робочому стані 12 ліній: 7 – 220 кВ і 5 – 110 кВ. На цей час у роботі одна лінія 220 кВ і 5 ліній 110 кВ. На станції 6 енергоблоків, два з яких знаходяться в роботі з видачею навантаження 280 МВт/добу).

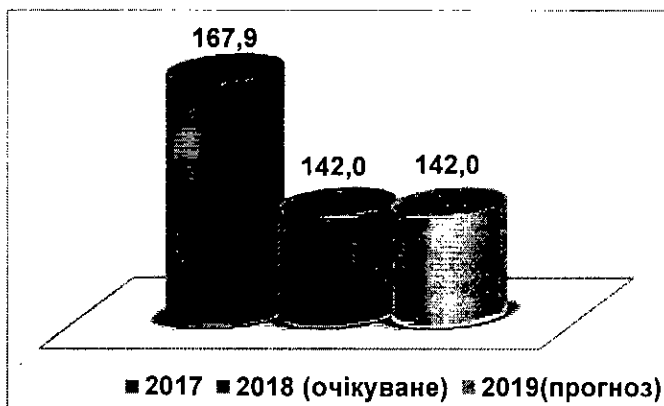
За умови відновлення ліній електропередачі та збільшення навантаження на промислового виробництві у 2019 році прогнозується вироблення електроенергії до 2550 млн кВт/год.

Рис. 3.1.1.2. Динаміка виробництва електроенергії, млн кВт/год

Для з'єднання регіону з ОЕС прийнято рішення про будівництво ПС 500 кВ «Кремінська» із заходами ПЛ 500 кВ «Донбаська-Донська» та

ПЛ 220 кВ «Кремінська-Ювілейна». Замовник будівництва – ДП «НЕК «Укренерго». Термін закінчення будівництва – серпень 2019 року.

Газова промисловість.

На 2019 рік прогнозується видобування природного газу на рівні 2018 року, тобто 142 млн м³. У цілому в галузі обсяг реалізованої продукції у 2018 році очікується на рівні 2300 млн грн, на 2019 рік заплановано – 2500 млн грн. Збільшення реалізації відбудеться через збільшення ціни на продукцію (природний газ).

Рис. 3.1.1.3. Видобуток природного газу, млн м³

Енергоефективність та енергозбереження

У 2019 році прогнозується запровадження системи енергоменджменту у бюджетних установах, які фінансуються з обласного бюджету, що дозволить збільшити інформативність споживання енергоресурсів будівлями бюджетних установ та проводити малозатратні заходи з енергозбереження, зменшити витрати з обласного бюджету та поліпшити умови перебування, як відвідувачів, так і працівників установ під час їх роботи.

Відповідно до Закону України «Про запровадження нових інвестиційних можливостей, гарантування прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності для проведення масштабної енергомодернізації» планується визначення переліку окремих будівель (споруд) бюджетних установ (об'єктів енергосервісу), які фінансуються з обласного бюджету, щодо яких може бути запроваджена процедура енергосервісу та затвердження базового рівня споживання паливно-енергетичних ресурсів та житлово-комунальних послуг (у натуральних показниках) об'єктом енергосервісу із зазначенням обсягів споживання кожного виду паливно-енергетичних ресурсів та житлово-комунальних послуг середньорічних за три роки та розміщення зазначеної інформації щодо закупівлі послуг з енергосервісу в системі публічних закупівель «Prozorro».

Для запровадження ефективної системи планується узгодження структури енергоменеджменту з головними розпорядниками бюджетних коштів та розпорядниками нижчого рівня, запровадження системи управління та планування впровадження мало витратних енергозберігаючих заходів бюджетними установами, спрямованих на забезпечення раціонального використання споживачами паливно-енергетичних ресурсів.

У 2019 році для реалізації проектів з реконструкції (термомодернізації) будівель бюджетних закладів області, відповідно до регіональної цільової Програми енергозбереження в бюджетній сфері Луганської області на 2016-2020 роки, вкрай важливим є залучення і отримання додаткових фінансових ресурсів, а також консолідація зусиль місцевої влади у пошуку та мобілізації фінансових ресурсів для участі у співфінансуванні проектів. Буде подовжено

роботу з підготовки та розміщенню на On-line платформі Мінрегіону розроблених проектів, що входять до сфери енергоефективності та енергозбереження. Проекти по термомодернізації, що візьмуть участь у конкурсному відборі інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку, можуть бути реалізовані у 2019 році за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку на умовах співфінансування з органами місцевого самоврядування. Проведення вищезазначених заходів спрямовано на територію 15 адміністративних одиниць (3 міста обласного підпорядкування та 12 районів), що є зацікавленими в реалізації зазначених заходів, які спрямовані на раціональне та ощадливе використання енергоресурсів в закладах бюджетної сфери. Реалізація цих заходів може дозволити суттєво зменшити витрати на енергоносії та створити умови для участі бюджетних закладів в системі управління енергозбереженням.

Основні пріоритети:

підвищення рівня енергетичної безпеки області шляхом з'єднання з Об'єднаною енергетичною системою України та будівництва нових повітряних ліній;

забезпечення ефективного функціонування діючої системи розподільчих електро- та газових мереж області для надійного та якісного постачання споживачам всіх категорій;

подальший розвиток потужностей енергетичного комплексу, реконструкція та модернізація виробничого устаткування з впровадженням енергозберігаючих технологій та обладнання;

зменшення виробничо-технологічних втрат електроенергії на всіх ланках її використання;

створення умов для підвищення енергоефективності регіональної економіки, більш широкого використання потенціалу відновлювальних джерел енергії;

створення умов для залучення інвестицій на реалізацію економічно обґрунтованих проектів з енергоефективності.

Основні завдання:

сприяння отриманню державного фінансування вугледобувних підприємств на капітальне будівництво та технічне переоснащення;

створення умов для забезпечення стабільного та надійного електро- та газопостачання всіх категорій споживачів та підвищення ефективності роботи підприємств;

сприяння залученню інвестицій на підприємства електро- та газопостачання, впровадження новітніх розробок, які забезпечать підвищення технічних та технологічних показників ефективності використання устаткування;

створення умов для забезпечення повних та своєчасних розрахунків за спожиту електроенергію та природний газ всіма категоріями споживачів;

сприяння впровадженню новітніх розробок у сферах енергозбереження та енергоефективності, які забезпечать підвищення технічних та технологічних показників ефективного використання енергоресурсів, у тому числі: когенераційних технологій, а також технологій, що передбачають використання теплових насосів, електричного теплоаккумуляційного обігріву та гарячого водопостачання;

сприяння модернізації систем енерго-, газо-, тепло- та водопостачання, обладнанню засобами обліку споживання паливно-енергетичних ресурсів;

сприяння реалізації комплексних робіт із санації житлових будинків, будівель житлово-комунального господарства, соціальної та бюджетної сфер, промислових приміщень тощо;

популяризація впровадження енергоощадних технологій та формування енергозбережного світогляду у населення, участь у спеціалізованих національних виставках та інвестиційних бізнес-форумах з питань енергоефективності і альтернативної енергетики.

Очікувані результати:

відшкодування 2,0 млн грн за 500 кредитними договорами (фізичні особи) та 10 об'єднанням співвласників багатоквартирних будинків (юридичні особи).

Таблиця 3.1.1.1

Показники	2017 р. звіт	2018 р. очікуване	2019 р. прогноз	Темп 2019 до 2018 %
Вугільна промисловість				
Обсяг видобутку вугілля, тис. тонн	394,6	500	520	104,0
Енергетика				
Обсяг вироблення електроенергії, млн кВт/г	2835,1	2500	2550	102,0
Обсяг реалізації електроенергії, млн грн	4208	4700	5000	X
Обсяг споживання електроенергії, млн кВт/г	1690,12	1720	1800	104,7
Газова промисловість				
Обсяги видобутку природного газу, млн м ³	167,9	142	142	100
Обсяги реалізованого природного газу, млн м ³	1651,2	2300	2500	108,7

3.1.2. Житлово-комунальне господарство

З метою організації ефективного управління в сфері виробництва і надання якісних житлово-комунальних послуг, технічного переоснащення, створення конкурентного середовища на ринку житлово-комунальних послуг, відновлення, реконструкцію та розвитку житлово-комунального, водопровідно-каналізаційного господарства, централізованих систем теплопостачання для

здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій, у 2019 році планується реалізація:

- Регіональна програма поводження з твердими побутовими відходами у Луганській області;
- Регіональна програма «Питна вода Луганщини» на 2006-2020 роки;
- Регіональна програма модернізації систем теплопостачання Луганської області на 2017-2020 роки.

Благоустрій територій включає санітарну очистку, озеленення та зовнішнє освітлення територій населених пунктів. У 2019 році планується проведення щорічної всеукраїнської акції «За чисте довкілля» в рамках якої буде ліквідовано несанкціоновані сміттєзвалища, озеленено та приведено в належний стан парки, сквери, дитячі майданчики та інші.

Основні пріоритети:

створення умов для відновлення основних фондів та технічного переоснащення житлово-комунального господарства;

створення конкурентного середовища на ринку житлово-комунальних послуг;

забезпечення фінансової стабільності галузі, підвищення якості наданих житлово-комунальних послуг, запобігання необґрунтованому збільшенню їх вартості;

створення умов для забезпечення реформування системи взаємовідносин у сфері житлово-комунального господарства для забезпечення життєвих умов населення області на рівні сучасних стандартів;

створення умов для підвищення енергоефективності регіональної економіки, більш широкого використання потенціалу відновлювальних джерел енергії;

створення умов для впровадження системи енергоменеджменту територіями та підприємствами;

створення умов для реалізації комплексних робіт із санації житлових будинків, будівель житлово-комунального господарства, соціальної та бюджетної сфери, промислових приміщень, впровадження обладнання або модернізації їх новітніми засобами обліку споживання ПЕР;

створення умов для залучення інвестицій на реалізацію економічно обґрунтованих проектів з енергоефективності.

Основні завдання:

сприяння реформуванню та розвитку водопровідно-каналізаційного господарства;

сприяння проведенню модернізації та реконструкції об'єктів теплоенергетики, систем теплопостачання;

сприяння забезпеченню повного збирання, перевезення, перероблення, утилізації та захоронення твердих побутових відходів і запобігання їх шкідливій дії на навколишнє природне середовище та здоров'я людей;

сприяння утриманню у належному стані вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах області;

сприяння відновленню та модернізації матеріально-технічної бази комунальних підприємств;

сприяння підвищенню рівня благоустрою територій та будівництво, реконструкція і капітальний ремонт мереж вуличного освітлення у населених пунктах області;

сприяння впровадженню новітніх розробок у сферах енергозбереження та енергоефективності, які забезпечать підвищення технічних та технологічних показників ефективного використання енергоресурсів, у тому числі: когенераційних технологій, а також технологій, що передбачають використання теплових насосів, електричного теплоакumuляційного обігріву та гарячого водопостачання;

сприяння модернізації систем енерго-, газо-, тепло- та водопостачання, обладнанню засобами обліку споживання паливно-енергетичних ресурсів;

сприяння реалізації комплексних робіт із санації житлових будинків, будівель житлово-комунального господарства, соціальної та бюджетної сфер, промислових приміщень тощо;

популяризація впровадження енергоощадних технологій та формування енергозбережного світогляду у населення, участь у спеціалізованих національних виставках та інвестиційних бізнес-форумах з питань енергоефективності і альтернативної енергетики.

Очікувані результати:

забезпечення населення області питною водою, якість якої відповідає чинним нормативним вимогам;

підвищення якості надаваних послуг із забезпечення водопостачання та водовідведення;

забезпечення сталого та якісного теплопостачання населених пунктів, зменшення екологічного навантаження на довкілля;

створення сучасної системи поводження з твердими побутовими відходами, скорочення кількості викидів парникових газів;

покращення стану доріг комунальної власності, створення безпечних та комфортних умов дорожнього руху у населених пунктах області;

покращення матеріально-технічної бази комунальних підприємств області;

проведення щорічної всеукраїнської акції «За чисте довкілля», підвищення рівня комфортності проживання мешканців міст та селищ області. покращення якості, надійності та ефективності функціонування зовнішнього освітлення вулиць і доріг;

забезпечення досягнення цілей діючих програм;

реалізація заходів програм, запланованих на 2019 рік.

3.1.3. Транспорт і зв'язок

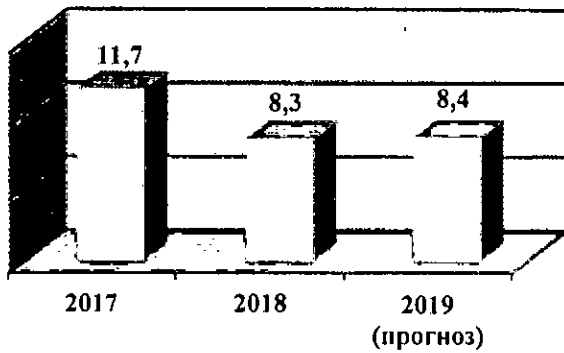

Рис. 3.1.3.1. Перевезення вантажів, млн тонн

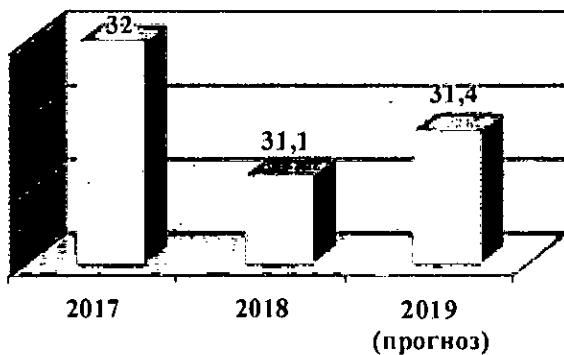

Рис. 3.1.3.2. Перевезення пасажирів, млн пас.

У 2019 році прогнозується:

1) перевезення вантажів в обсязі 8,4 млн тонн, що становитиме 101,2 % до рівня 2018 року, у тому числі залізничним транспортом – 3,45 млн тонн (101,5 %), автомобільним – 4,95 млн тонн (101,0 %);

2) перевезення пасажирів в обсязі 31,4 млн осіб, або 101,0 % до рівня 2018 року, у тому числі залізничним транспортом – 1,8 млн осіб (105,9 %), автомобільним – 6,9 млн осіб (101,5 %).

Міськелектротранспортом перевезення складуть 22,7 млн осіб або 100,4%.

Збільшення обсягів вантажних і пасажирських перевезень автомобільним транспортом зумовлено стабілізацією ситуації в області.

Однак, слід зауважити, що у зв'язку із тимчасовим припиненням переміщення вантажів через лінію зіткнення у межах області у 2018 році перевезення вантажів залізничним транспортом знизилося, але у 2019 році ситуація буде стабільнішою.

Також, у зв'язку із запровадженням додаткового пасажирського потяга Лисичанськ – Київ та подовження маршруту потяга Лисичанськ – Харків до ст. Дніпро-Головний через ст. Святогірськ, Харків, Павлоград очікується збільшення пасажирських перевезень залізничним транспортом.

Основні пріоритети:

забезпечення максимального використання транзитного потенціалу області;

сприяння розвитку сучасної транспортної інфраструктури;

сприяння ефективному розвитку єдиної національної мережі поштового зв'язку;

сприяння розбудові технологічної інфраструктури мережі Інтернет та рухомого (мобільного) зв'язку, доступу до них споживачів у сільській місцевості;

використання транспортного потенціалу залізничної гілки «Кіндрашівська-Нова-Лантратівка» у оптимізації вантажних і пасажирських перевезень в масштабах регіону та України в цілому.

Основні завдання:

забезпечення заходів щодо підвищення рівня безпеки дорожнього руху;
 підвищення рівня якості транспортного обслуговування;
 організація перевезень пасажирів на постійних приміських та міжміських внутрішньообласних автобусних маршрутах;
 сприяння у одержанні автомобільними перевізниками компенсації збитків від перевезень пільгових категорій пасажирів;
 сприяння розбудові технологічної інфраструктури мереж Інтернет та стільникового мобільного зв'язку та доступу до них споживачів;
 сприяння підвищенню рівня якості зв'язку.

Очікувані результати:

зниження рівня, ступеня тяжкості наслідків ДТП для учасників дорожнього руху та зменшення соціально-економічних втрат від дорожньо-транспортного травматизму, а також створення безпечних і комфортних умов руху транспортних засобів, пішоходів та зниження рівня, ступеня тяжкості наслідків ДТП для учасників дорожнього руху та зменшення соціально-економічних втрат від дорожньо-транспортного травматизму, а також створення безпечних і комфортних умов руху транспортних засобів, пішоходів та інших учасників дорожнього руху на вулично-дорожній мережі;
 підвищення рівня якості транспортного обслуговування, збільшення кількості населених пунктів, охоплених мережею внутрішньообласного автобусного сполучення, підвищення якості надання послуг з перевезення пасажирів;
 підвищення рівня якості надання послуг з перевезення осіб з обмеженими фізичними можливостями у міському транспорті;
 задоволення потреб населення області в пасажирських перевезеннях;
 відшкодування з місцевих бюджетів компенсаційних виплат перевізникам за пільговий проїзд окремих категорій громадян автомобільним транспортом загального користування;
 спрощення доступу до мереж Інтернет та рухомого мобільного зв'язку, підвищення рівня інформатизації населення, шкіл, інших навчальних та соціальних закладів, насамперед у сільській місцевості;
 покращання якості зв'язку.

Головним завданням ефективного функціонування дорожньо-транспортної інфраструктури області є забезпечення відновлення і збереження існуючої мережі автомобільних доріг, надійного та безпечного руху ними з урахуванням соціально-економічного і адміністративно-територіального розвитку області, а також відновлення залізничного сполучення районів області з іншими регіонами країни.

Основні пріоритети:

капітальний та поточний середній ремонт автомобільних доріг: державного значення, місцевого значення, інших населених пунктів (комунальних);

відновлення штучних споруд;
експлуатаційне утримання та дрібний ремонт автомобільних доріг.

Основні завдання:

своєчасне виконання робіт та вжиття заходів з безпеки дорожнього руху;
ліквідація незадовільних умов руху автотранспорту, у тому числі маршрутів загального користування, на аварійних ділянках доріг загального користування шляхом проведення на них ремонтних робіт;

Очікувані результати:

збереження існуючої мережі доріг загального користування від руйнування;

покращання транспортно-експлуатаційного стану доріг, що зв'язують область з іншими регіонами України та районними центрами між собою, а також підвищення транзитного потенціалу області;

створення умов доступності сільських територій до обласних і районних центрів;

покращання соціально-економічного розвитку міст і районів, інвестиційного іміджу, життєво важливих інтересів населення, підприємств, установ та організацій;

ефективне використання наявних коштів та підвищення якості робіт, що виконуються, у тому числі шляхом упровадження нових матеріалів та технологій;

забезпечення економічно збалансованої сукупності шляхів транспортного сполучення в області, що задовольнить потреби населення та виробництва у перевезеннях пасажирів і вантажів.

3.1.4. Розробка та оновлення містобудівної документації

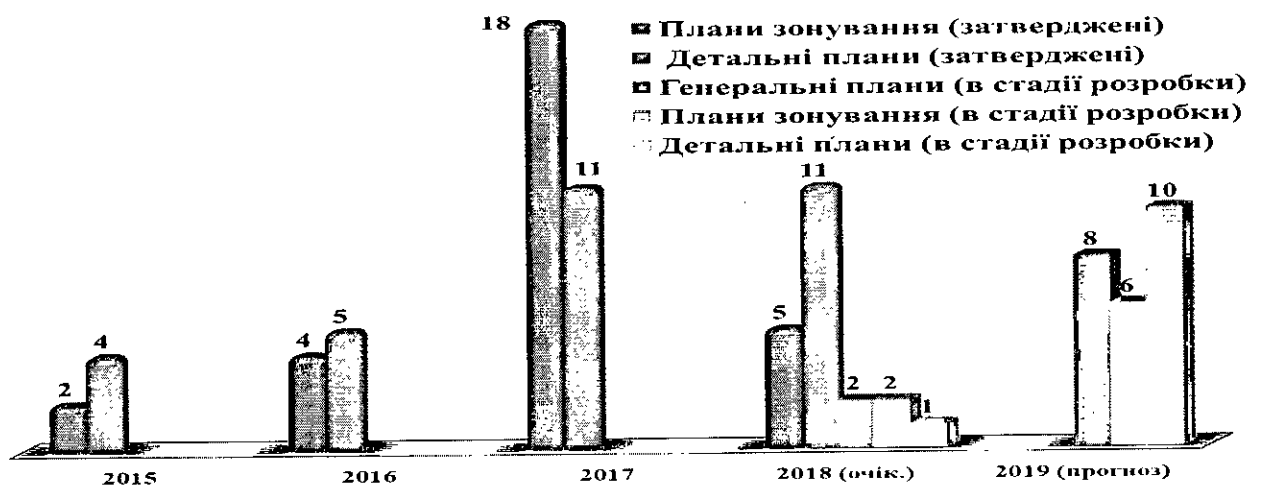

Рис. 3.1.4.1. Динаміка розробки та оновлення містобудівної документації, одиниць

Основні пріоритети:

розробка і реалізація містобудівної документації та інвестиційних програм розвитку населених пунктів і територій;

вирішення питань щодо розташування та проектування нового будівництва, здійснення реконструкції, реставрації, капітального ремонту об'єктів містобудування та упорядкування територій;

підготовка вихідних даних для розробки землепорядної документації, а також вирішення питань щодо вилучення (викупу), передачі (надання) земельних ділянок у власність чи користування громадян та юридичних осіб для містобудівних потреб.

Основні завдання:

сприяння розробленню містобудівної документації на місцевому рівні згідно з вимогами Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» з метою комплексного розвитку територій.

Очікувані результати:

розробка містобудівної документації в населених пунктах у кількості 24 одиниці, а саме: у Біловодському (1), Кременському (1), Новопсковський (7), Попаснянський (3), Сватівський (2), Старобільський (3), Станично-Луганський (1) районах, в м. Сєверодонецьк (2) та м. Лисичанськ (4).

3.1.5. Розвиток медицини третинного рівня

Стратегічною ціллю розвитку медицини третинного рівня є відновлення та подальше реформування медичного обслуговування, і, як наслідок, покращення показників стану здоров'я населення. У 2019 році триватиме створення високотехнологічних сучасних медичних центрів на базі обласних лікувально-профілактичних закладів, які відновили свою роботу на території підконтрольній владі України.

Основні пріоритети:

розвиток всіх рівнів медичної допомоги відповідно до вимог норм чинного законодавства;

забезпечення лікувально-профілактичних закладів області медичними кадрами та сучасним медичним обладнанням, в т.ч. придбання високоякісного сучасного медичного обладнання для створення високоспеціалізованих відділень обласних лікарень та диспансерів.

Основні завдання:

підвищення доступності та ефективності медичного обслуговування населення на усіх рівнях надання медичної допомоги

Очікувані результати:

покращання якості та доступності надання всіх рівнів медичної допомоги населенню.

3.1.6. Створення умов соціалізації сім'ї та молоді

Департаментом соціального захисту населення облдержадміністрації ведеться робота щодо пошуку приміщення для відновлення повноцінної діяльності Луганського обласного центру соціально-психологічної допомоги. Розглядаються варіанти приміщень для відновлення роботи центру в повному обсязі із забезпеченням цілодобового стаціонару для осіб, які опинилися у складних життєвих обставинах. Також, ведеться робота із міжнародними партнерськими організаціями щодо подальшої підтримки у проведенні ремонтних робіт та устаткування обраного приміщення. На базі установи заплановано створення у вигляді відділення притулку для осіб, які постраждали від насильства.

Початком роботи з відновлення роботи Луганського обласного центру роботи з жінками та обласного соціального центру матері та дитини має бути їх перереєстрація на території, підконтрольній українській владі для чого ведеться робота із пошуку відповідних приміщень. Відпрацьовується питання щодо відновлення роботи установи за підтримки міжнародних організацій у рамках проектної діяльності.

В рамках реалізації розпорядження Кабінету Міністрів України від 09.08.2017 № 526-р «Про Національну стратегію реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки та план заходів з реалізації її I етапу» в області розроблено проект Регіонального плану реформування системи інституційного догляду та виховання дітей.

Основною метою Регіонального плану є послідовне реформування діючої системи забезпечення прав дітей в регіоні та формування такої системи, яка забезпечить право дитини на проживання, догляд і виховання в сім'ї або умовах, максимально наближених до сімейних, на доступ до якісних соціальних, освітніх, медичних послуг.

Основні пріоритети:

відновлення мережі соціальних установ, діяльність яких була обмеженою або припиненою внаслідок збройного конфлікту;

організація надання якісних соціальних послуг особам, які внаслідок стихійного лиха, збройних конфліктів, домашнього насильства, торгівлі людьми або реальної загрози їх вчинення тощо перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самотійно їх подолати, а також жінкам на сьомому – дев'ятому місяцях вагітності та матерям із дітьми віком від народження до 18 місяців, які перебувають у складних життєвих обставинах, що перешкоджають виконанню материнського обов'язку, попередження соціального сиріцтва;

виконання на регіональному рівні державної політики забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, попередження домашнього насильства та насильства за ознакою статі;

реформування системи інституційного догляду та виховання дітей, створення умов для повноцінного виховання та розвитку дитини в сім'ї;

забезпечення реалізації державних гарантій і конституційних прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа.

Основні завдання:

відновлення роботи Луганського обласного центру соціально-психологічної допомоги у повному обсязі;

відновлення роботи обласного соціального центру матері та дитини;

відновлення роботи Луганського обласного центру роботи з жінками;

забезпечення соціально-правового захисту прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

створення ефективної системи раннього виявлення та підтримки сімей з дітьми, які перебувають в складних життєвих обставинах, з метою попередження розлучення дитини з сім'єю і потрапляння в заклад інституційного догляду та виховання дітей;

розвиток сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Очікуванні результати:

наявність послуги тимчасового перебування в умовах цілодобового стаціонару для осіб, які опинилися у складних життєвих обставинах, забезпечення їх соціальної адаптації шляхом відновлення повноцінної роботи Луганського обласного центру соціально-психологічної допомоги;

наявність соціальних послуг для вагітних жінок, які перебувають на останніх місяцях вагітності та опинилися у складних життєвих обставинах, які перешкоджають виконанню материнських обов'язків, попередження та запобігання соціальному сиріцтву шляхом відновлення роботи обласного соціального центру матері та дитини;

забезпечення консолідації жіночого руху та жіночих громадських організацій Луганської області;

зменшення кількості дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

збільшення кількості дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, влаштованих в сім'ї усиновлювачів, опікунів, піклувальників, прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу;

забезпечення реалізації прав та законних інтересів дітей;

забезпечення належних умов для виховання, навчання, повноцінного розвитку дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

3.1.7. Функціонування архівної системи

Основні пріоритети:

оцифрування документів Національного архівного фонду – історичної та культурної спадщини Луганщини, які зберігаються в Держархіві, архівних установах області, архівних підрозділах підприємств, установ, організаціях;

обладнання архівних установ області сучасною копіювальною та комп'ютерною технікою;

впровадження електронного документообігу в Держархіві та архівних установах області;

створення інформаційно-комунікаційної системи (електронний архів документів);

впровадження архівних електронних послуг за принципом єдиного вікна «one-stop-shop»;

покращення якості обслуговування юридичних та фізичних осіб.

Основні завдання:

придбання обладнання та програмного забезпечення для оцифровки документів НАФ;

впровадження електронного документообігу, автоматизації обліково-довідкового апарату архівної установи на базі інформаційної системи FOLIUM;

створення електронного архіву документів на базі Державного архіву Луганської області;

запровадження електронного документообігу в архівних установах райдержадміністрацій.

Очікувані результати:

оцифрування документів НАФ;

створення інформаційно-комунікаційної системи (електронний архів документів),

впровадження архівних електронних послуг за принципом єдиного вікна «one-stop-shop».

3.1.8. Розвиток гуманітарної сфери (медичні, освітні, соціальні послуги)

Медична сфера. Стратегічною ціллю розвитку медицини є відновлення та розбудова систем з надання якісних і доступних державних та муніципальних послуг. У 2019 році триватиме впровадження медичної реформи в закладах первинної ланки, буде приділятися увага покращенню матеріально-технічного становища закладів та забезпеченню їх кадрового потенціалу.

Основні пріоритети:

розвиток всіх рівнів медичної допомоги відповідно до вимог норм чинного законодавства;

забезпечення лікувально-профілактичних закладів області медичними кадрами та сучасним медичним обладнанням,

надання медичної допомоги внутрішньопереміщеним особам та учасникам бойових дій.

Основні завдання:

підвищення доступності та ефективності медичного обслуговування населення на усіх рівнях надання медичної допомоги;

зниження захворюваності на туберкульоз та ВІЛ-інфекцію/СНІД;

зниження онкозахворюваності в області;
покращання кадрового забезпечення закладів охорони здоров'я.

Очікувані результати:

покращання якості та доступності надання всіх рівнів медичної допомоги населенню;

охоплення медичним обслуговуванням центрами первинної медико-санітарної допомоги 100 % населення області;

забезпечення 10-ти хвилинного прибуття на виклик бригади швидкої медичної допомоги в містах та 20-ти хвилинного – в сільській місцевості.

формування у громадян пріоритету здорового способу життя;

стабілізація та зниження рівня захворюваності населення:

на всі захворювання – до 45878,0 випадків на 100 тис. населення;

на хвороби системи кровообігу – до 3030,0 на 100 тис. населення;

злоякісні новоутворення – до 314,9 на 100 тис. населення;

на активний туберкульоз – до 55,0 на 100 тис. населення;

на хвороби органів дихання – до 21735,0 на 100 тис. населення;

на хвороби органів травлення – до 1218,0 на 100 тис. населення.

Реалізація заходів здійснюватиметься в межах фінансування з державного, місцевих бюджетів та інших джерел фінансування не заборонених чинним законодавством. Всього на заходи з охорони здоров'я передбачається спрямувати 1871,2 млн грн.

Освіта. У 2019 році розвиток системи освіти планується забезпечити за рахунок реалізації Регіональної цільової соціальної програми «Освіта Луганщини» та 2017-2020 роки, затвердженої розпорядженням голови обласної державної адміністрації – керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 04.04.2017 № 213.

Основні пріоритети:

забезпечення підвищення якості освітніх послуг в регіоні.

Основні завдання:

покращання доступу до усіх форм і типів якісних освітніх послуг.

Очікувані результати:

створення 200 додаткових місць у дошкільних навчальних закладах.

створення 2 опорних загальноосвітніх навчальних закладів.

оснащення 1-х класів загальноосвітніх навчальних закладів області комп'ютерною технікою у розрахунку 1 комп'ютер (ноутбук) та 1 мультимедійний проектор на кожний клас;

відкриття інклюзивних груп у дошкільних навчальних закладах, інклюзивних класів у загальноосвітніх навчальних закладах відповідно до потреб дітей з особливими освітніми потребами.

Соціальні послуги. Одним із найбільш важливих аспектів соціального захисту населення є організація надання соціальних послуг.

Для забезпечення якісної роботи із надання соціальних послуг в області діє Регіональна цільова програма вдосконалення та розвитку системи надання соціальних послуг в Луганській області на 2016-2019 роки «Турбота». Метою програми є забезпечення населення області якісними та доступними соціальними послугами через відновлення інфраструктури, удосконалення діючої системи надання соціальних послуг. Завдяки реалізації її заходів у 2019 році планується збільшити рівень охоплення соціальними послугами, які надають територіальні центри та Центри надання соціальних послуг в ОТГ, до 95 % від загальної потреби. Покращання доступу до якісних соціальних послуг та посилення спроможності громад у сфері надання якісних соціальних послуг надасть змогу охопити соціальними послугами більше населення, яке потребує такої допомоги.

Департаментом соціального захисту населення облдержадміністрації ведеться робота щодо пошуку приміщення для відновлення повноцінної діяльності КУ «Луганський обласний Центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів «Відродження». Розглядаються варіанти приміщень для відновлення роботи центру в повному обсязі із забезпеченням надання одночасно з реабілітаційними послугами для дітей з інвалідністю Луганської області умов проживання для батьків дітей, прибулих з віддалених населених пунктів, на період курсу реабілітації. Також, ведеться робота із міжнародними партнерськими організаціями щодо подальшої підтримки у проведенні ремонтних робіт та устаткування обраного приміщення.

Покращання доступу до якісних соціальних послуг планується провести шляхом створення при всіх установах, які надають соціальні послуги, мультидисциплінарних команд по обслуговуванню населення, запровадження транспортних послуг для маломобільних груп населення.

В умовах децентралізації вкрай необхідним є посилення спроможності громад у сфері надання якісних соціальних послуг, яке можливо реалізувати за рахунок проведення інформаційно-роз'яснювальної та методологічної роботи з питань створення в громадах структурних підрозділів з організації соціального захисту населення громади та власних установ з надання соціальних послуг.

Основні пріоритети:

організація повноцінної діяльності КУ «Луганський обласний Центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів «Відродження», функціонування якого обмежено в зв'язку з відсутністю власної будівлі;

створення та розширення функцій існуючих мультидисциплінарних команд на базах та за рахунок наявних трудових ресурсів територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг) шляхом перепрофілювання існуючих посад за потреби та включення вже працюючих осіб, надання спектру послуг виїзною МДК населенню за місцем проживання, а не тільки в населеному пункті, де розташована соціальна установа;

проведення інформаційно-роз'яснювальної та методологічної роботи з питань створення в громадах структурних підрозділів з організації соціального захисту населення громади та власних установ з надання соціальних послуг.

Основні завдання:

відновлення повноцінної роботи КУ «Луганський обласний Центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів «Відродження»;

покращання доступу до якісних соціальних послуг;

посилення спроможності громад у сфері надання якісних соціальних послуг.

Очікуванні результати:

розширення категорій отримувачів соціальних послуг;

кількість створених мультидисциплінарних бригад відповідно до кількості установ, створення не менше 5 служб перевезень, збільшення рівня охоплення населення соціальними послугами до 95%;

надання соціальних послуг населенню громад власними установами та фахівцями громад з соціальної роботи, кількість створених установ.

3.1.9. Фізична культура і спорт**Таблиця 3.1.9.1****Наявність спортивної інфраструктури**

Найменування спортивного об'єкта	2018 рік	2019 рік	Темп росту, %
стадіон	23	23	100,0
спортивна зала	363	363	100,0
спортивний майданчик	1123	1134	101,0

Щорічного відновлення потребує один стадіон та два зали ДЮСШ; облаштування п'яти спортивних майданчиків зі штучним покриттям розміром 42*22 м у районах та містах обласного значення області.

З метою поліпшення спортивної інфраструктури на базі КУ ЛОФЦ «Олімп» планується реконструкція спорткомплексу.

Основні пріоритети:

популяризація ведення здорового способу життя;

розвиток олімпійських та неолімпійських видів спорту;

створення нових та відновлення діючих спортивних споруд;

розвиток дитячо-юнацького та резервного спорту;

залучення широких верств населення, в тому числі людей з особливими потребами, до занять фізичною культурою та спортом;

поліпшення матеріально-технічного стану закладів фізичної культури.

Основні завдання:

поліпшення матеріально-технічного стану закладів сфери фізичної культури і спорту;

стимулювання праці спортсменів і тренерів для розвитку спорту вищих досягнень;

збільшення кількості громадян, які залучені до фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи.

Очікувані результати:

розвиток спорту вищих досягнень;
 створення на базі КУ ЛОФЦ «Олімп» конкурентоспроможного центру підготовки спортсменів Луганської області та збірних команд країни з різних видів спорту;
 покращення матеріально-технічного стану об'єктів спортивної інфраструктури;
 додаткове залучення в галузь фахівців фізичної культури і спорту;
 збільшення кількості громадян, які залучені до фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи.

3.2. ПІДВИЩЕННЯ СПРОМОЖНОСТІ МІСЦЕВОЇ ВЛАДИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ТА ІНФОРМАТИЗАЦІЇ**3.2.1. Реформування відносин власності**

Протягом 2018 року Фонд державного майна України по Луганській області забезпечив формування переліків об'єктів приватизації. Переліки об'єктів малої приватизації затверджено наказом Фонду від 27.03.2018 № 447, який постійно оновлюється. Головною проблемою залишається низький попит на об'єкти, які включені до переліку таких, що підлягають приватизації в зоні проведення операції Об'єднаних сил.

Основні пріоритети:

забезпечення ефективного використання, збереження державного майна та створення ефективної системи управління ним;
 зменшення корупційних ризиків.

Основні завдання:

забезпечення виконання завдання з надходження до Державного бюджету України коштів від приватизації та оренди державного майна;
 забезпечення функцій з управління державним майном, яке не увійшло до статутних фондів господарських товариств, але знаходиться на їх балансі за територіальною ознакою.

Очікуваний результат:

забезпечення надходження коштів до Державного бюджету від приватизації та оренди державного майна;
 реалізація управлінських рішень щодо об'єктів державної власності, які не увійшли до статутних капіталів господарських товариств, подальше перебування яких у державній власності є економічно недоцільним.

3.2.2. Створення та сприяння посиленню спроможності об'єднаних громад.

Основним завданням на 2019 рік є реалізація заходів спрямованих на утворення в Луганській області спроможних об'єднаних територіальних

громад, супроводу процесу приєднання до вже утворених об'єднаних територіальних громад.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.11.2018 № 845-р «Про внесення змін до перспективного плану формування територій громад Луганської області» внесені зміни до перспективного плану формування територій громад Луганської області, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 05.08.2015 № 833. Розпорядженням голови від 02.10.2018 № 723 схвалені зміни до перспективного плану формування територій громад Луганської області, якими передбачено утворення на території області 39 ОТГ (з урахуванням тимчасово окупованої території).

Існуюча динаміка створення об'єднаних територіальних громад свідчить про те, що протягом 2019 року (до 01.01.2020) процес утворення об'єднаних територіальних громад може бути завершений.

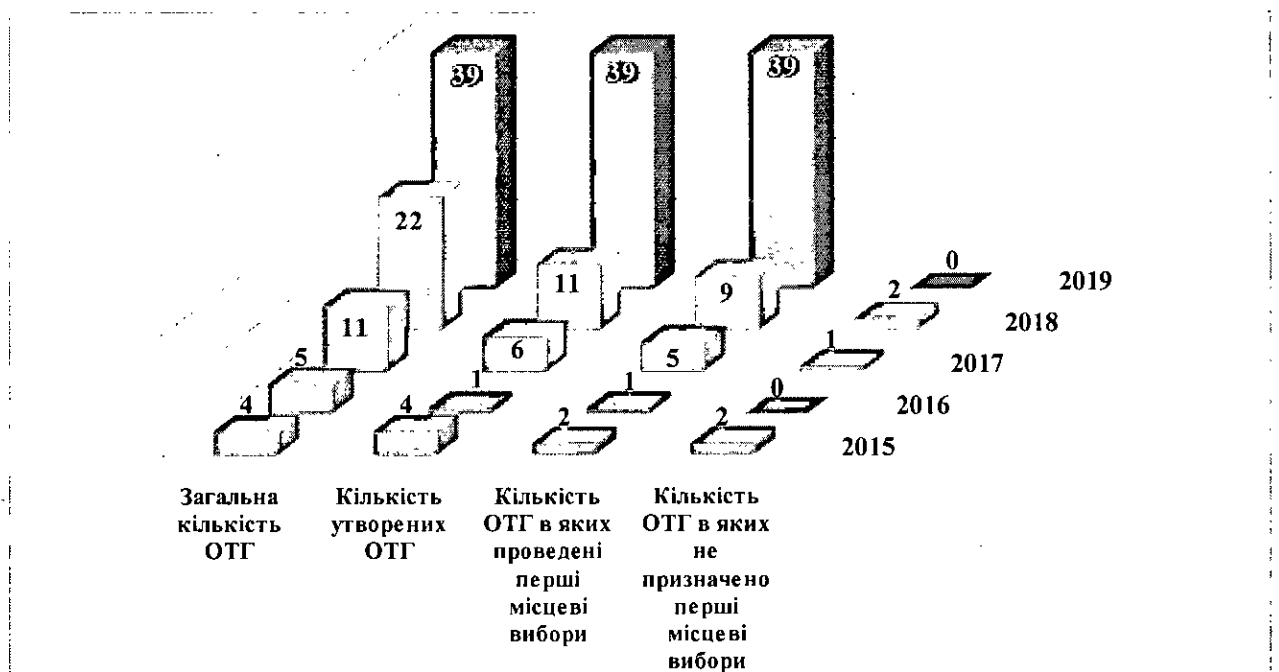

Рис. 3.2.2.1. Динаміка створення об'єднаних територіальних громад

В рамках Регіональної цільової програми з підтримки місцевого самоврядування та створення спроможних об'єднаних територіальних громад у Луганській області на 2017-2019 роки у 2019 році планується профінансувати 80 проектів на загальну суму близько 10 млн грн.

Основні пріоритети:

здійснення заходів щодо призначення перших виборів у громадах, у яких не були призначені перші місцеві вибори у 2017-2018 роках;

надання методичної допомоги органам місцевого самоврядування ОТГ щодо оптимізації структури апарату рад ОТГ, виконавчих органів рад ОТГ;

залучення всеукраїнських та міжнародних організацій, громадських інституцій до проведення конференцій, семінарів з метою надання методичної допомоги щодо діяльності посадових осіб місцевого самоврядування в умовах реформи децентралізації та місцевого самоврядування.

Основні завдання:

участь у створенні законодавчої основи для реалізації права територіальних громад на добровільне об'єднання, поліпшення інфраструктури, якості надання послуг та транспортної доступності;

проведення повної інвентаризації комунального майна, мінерально-сировинної бази, земельних, водних та інших природних ресурсів з метою встановлення резервів для сталого розвитку та спроможності територіальних громад;

розробка містобудівної документації (генеральних планів населених пунктів тощо);

проведення обласних конкурсів проектів місцевого розвитку з метою подальшого впровадження механізму залучення коштів громад та населення у поліпшення об'єктів інфраструктури територій.

Очікувані результати:

реалізація 80 проектів місцевого розвитку на загальну суму 30 млн грн, у тому числі: за рахунок обласного бюджету – 10 млн грн, місцевих бюджетів – 16 млн грн, коштів громадян та громадських інституцій – 4 млн грн;

утворення в межах Луганської області близько 40 об'єднаних територіальних громад з населенням близько 600 тис. осіб, та площею близько 18480 кв. км.

3.2.3. Управління об'єктами комунальної власності

У 2019 році заплановано збільшити надходження від передачі індивідуально визначеного нерухомого майна в оренду до 371,445 тис. грн. Планується придбання об'єктів права різних форм власності у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст Луганської області, здійснення заходів щодо надання згоди на списання основних засобів, згоди на передачу майна з балансу на баланс суб'єктам спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Луганської області.

Основні пріоритети:

забезпечення рентабельної діяльності підприємств спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Луганської області;

оптимізація кількості підприємств;

сприяння залученню ресурсів різного рівня, в тому числі бюджетних коштів, на реалізацію проектів і програм інвестиційного спрямування.

Основні завдання:

сприяння ефективному плануванню діяльності підприємств, спрямованому на забезпечення їх рентабельної роботи;

сприяння ліквідації підприємств спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Луганської області, які припинили свою діяльність або не здійснюють діяльність, передбачену статутом;

передача об'єктів нерухомого майна, які перебувають у спільній власності територіальних громад сіл, селищ, міст Луганської області та не використовуються балансоутримувачами для власних потреб в оренду.

Очікувані результати:

виконання комунальними підприємствами показників фінансово-господарської діяльності, які затверджені фінансовими планами, збільшення доходу від реалізації продукції (робіт, послуг) до 395,6 млн грн (на 6,9 %), скорочення збитків, фінансового результату від звичайної діяльності – до 3,5 млн грн, чистого прибутку – до 2,8 млн грн, витрат на оплату праці – до 49,8 млн грн.

ліквідація юридичних осіб, які припинили свою діяльність, або не здійснюють свою діяльність, передбачену статутом;

збільшення надходження від орендної плати за користування нерухомим майном, яке перебуває у спільній власності територіальних громад сіл, селищ, міст Луганської області на 7,4 %;

збереження об'єктів нерухомого майна, які перебувають у спільній власності територіальних громад сіл, селищ, міст Луганської області, що не використовуються балансоутримувачами для власних потреб у належному стані, сприяння розвитку підприємницької діяльності.

3.3. ЕКОНОМІЧНЕ ВІДНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕХІД ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ

3.3.1. Промисловий комплекс

У 2019 році індекс промислової продукції прогнозується на рівні 100 %. Обсяги реалізації – 22,9 млрд грн.

Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції

Галузь є одною з пріоритетних у господарському комплексі Луганської області та має достатній рівень виробничих потужностей для забезпечення потреб України у профільній продукції та експорту її до інших країн світу.

Потужним резервом розвитку хімічної галузі є виведення на сталу роботу ПрАТ «Сєверодонецьке об'єднання «АЗОТ» з відновленням виробництва аміаку. При сталій роботі підприємства середньомісячні обсяги виробництва дорівнюватимуть 550-620 млн грн, річні обсяги бюджетних відрахувань – 350-400 млн грн.

Враховуючи перспективи запуску зазначеного виробництва, зокрема, за рахунок забезпечення сталого енергопостачання, прогнозний показник індексу промислової продукції по галузі у 2019 році складе 95 % до 2018 року та планується реалізувати товарної продукції на суму 3,0 млрд грн.

Таблиця 3.3.1.1

Показники	2017 рік факт	2018 рік очікуване	2019 рік прогноз
Індекс промислової продукції у % до попереднього року	50,0	80,0	95,0
Обсяг реалізованої промислової продукції, млн грн	3373,9	2800,0	3000,0

Машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування

У 2018 році, за рахунок сталого розвитку підприємств галузі, очікується збільшення індексу машинобудівного виробництва, прогнозний показник у 2019 році складе 102,0 %. Обсяг реалізованої промислової продукції прогнозується на рівні 4,2 млрд грн, що на 200 млн грн більше очікуваного у 2018 році.

Прогноз базується на прогнозних показниках основних підприємств галузі: ПрАТ «СНВО «Імпульс», ТДВ «Попаснянський вагоноремонтний завод» та інших виробників якісної та конкурентоспроможної продукції.

Таблиця 3.3.1.2

Показники	2017 рік факт	2018 рік очікуване	2019 рік прогноз
Індекс промислової продукції у % до попереднього року	120,0	135,0	102,0
Обсяг реалізованої промислової продукції, млн грн	2354,9	4000,0	4200,0

Текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів

Індекс промислової продукції у галузі у 2019 році прогнозується на рівні 102 %. Планується реалізувати продукції на суму 102 млн грн, що на 2 млн грн більше, ніж очікується у 2018 році.

На покращення ситуації у галузі сприяє розширення виробництва та збільшення обсягів ТОВ «Рубіжанська панчішна мануфактура», ТОВ «Старобільська швейна фабрика», ТОВ ВТФ «Шарм», ПП Бур'ян, а саме:

- розширення виробничих потужностей та опанування нових ринків збуту продукції ТОВ «Рубіжанська панчішна мануфактура»;
- збільшення обсягів виробництва;
- розширення номенклатури продукції;
- збільшення середньооблікової кількості працюючих на підприємствах.

Таблиця 3.3.1.3

Показники	2017 факт	2018 очікуване	2019 прогноз	Темп 2019 до 2018, %
Індекс промислової продукції, %	120,0	101,0	102,0	X
Виробництво важливих видів продукції:				
- швейні вироби, тис. одиниць	17,4	19,0	19,5	102,6
- панчішно-шкарпеткові вироби, тис. пар	778	800,0	850,0	106,3

Виготовлення виробів з деревини, паперу та поліграфічна діяльність

У 2019 році індекс промислової продукції целюлозно-паперової промисловості прогнозується на рівні 103 %, обсяг реалізації продукції становитиме 4,0 млрд грн (3,9 млрд грн – очікуваний показник 2018 року).

Збільшення обсягів виробництва відбудеться за рахунок сталої роботи ПрАТ «Рубіжанський картонно-тарний комбінат». На підприємстві триває модернізація існуючого виробничого обладнання та розвиток енергозбереження, що дозволяє освоювати нові види продукції та розширювати асортимент продукції, що виробляється.

Таблиця 3.3.1.4

Показники	2017 р. факт	2018 р. очікуване	2019 р. прогноз	Темп 2019 до 2018, %
Індекс промислової продукції, %	108,0	105,0	103,0	X
Виробництво важливих видів продукції:				
- картон та папір, тис. тонн	278,2	290,7	293,3	100,9
- гофротара, млн м ²	139,3	148,8	150,4	101,1

За підсумками роботи підприємств з виробництва харчових продуктів прогноз темпу росту обсягів на 2019 рік становитиме 103,7 %.

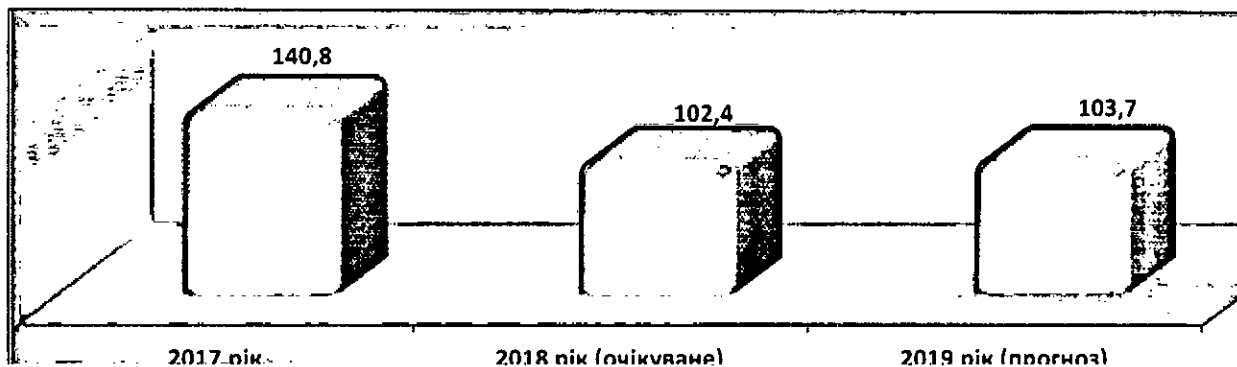

Рис. 3.3.1.1. Темпи росту обсягів виробництва харчових продуктів, %

Обсяг реалізованої продукції у 2019 році прогнозується на рівні 597,1 млн грн.

Збільшення виробництва основних видів виробництва харчових продуктів складе: молока та молочних продуктів – на 1,6 %, олії соняшникової – на 7,3 %, хліба і хлібобулочних виробів – на 0,9 %, борошна – на 1,2 %.

Обсяг експорту харчової та переробної галузі прогнозується на рівні 45,3 млн доларів США.

Промисловий потенціал галузі характеризується низькою технологічною гнучкістю та невисоким рівнем впровадження інновацій у виробництві.

Інвестиції в основний капітал галузі прогножуються на рівні 50,0 млн грн.

Основні пріоритети:

- стабільне енергопостачання регіону;
- сприяння у відновленні роботи провідних підприємств Луганської області;
- створення умов для покращання фінансово-економічного стану промислового комплексу;
- збільшення надходжень до бюджетів усіх рівнів.

Основні завдання:

- сприяння забезпеченню сталого енергопостачання регіону;
- сталий розвиток вугледобувних підприємств області;
- модернізація виробництв всіх галузей промисловості;
- сприяння впровадженню новітніх розробок у сферах енергозбереження та енергоефективності;
- збільшення обсягів промислового виробництва;
- опанування нових ринків збуту продукції.

Очікувані результати:

відновлення роботи енергоємних підприємств регіону;
 налагодження стабільної роботи підприємств промислового комплексу;
 отримання прибуткового фінансового результату;
 випуск нової продукції та опанування нових ринків збуту;
 збільшення обсягу промислового виробництва та реалізованої продукції.

3.3.2. Науково-технічна сфера**Основні пріоритети:**

підвищення рівня науково-інноваційного співробітництва з реальним сектором регіональної економіки;
 підвищення рівня захисту інтелектуальної власності та авторського права;
 зростання інноваційного потенціалу економіки регіону;
 досягнення високих стандартів якості, безпеки, екологічності продукції;
 впровадження науково-технічних розробок в виробничо-промисловому та сільськогосподарському секторі економіки.

Основні завдання:

розвиток науково-інноваційного співробітництва державного та недержавного сектору науки, закладів вищої освіти та наукових установ з реальним сектором регіональної економіки;
 сприяння випуску конкурентоспроможної промислової продукції;
 створення умов для розбудови інноваційної інфраструктури області;
 створення кластеру освіти, науки та бізнесу в аграрній сфері;
 проведення роботи щодо визначення переліку секторальних напрямів розумної спеціалізації, які матимуть перспективи при впровадженні інновацій.

Очікувані результати:

збільшення кількості інноваційно-активних підприємств;
 зростання частки інноваційної продукції;
 впровадження нових технологічних процесів;
 впровадження створеної інноваційної продукції у різні сфери життя регіону.

3.3.3. Агропромисловий комплекс

Прогнозується збільшення обсягів продукції сільського господарства у 2019 році до 100,2 %, у порівнянні з 2018 роком. В галузі рослинництва – 102,0 %, в галузі тваринництва – 101,0 %.

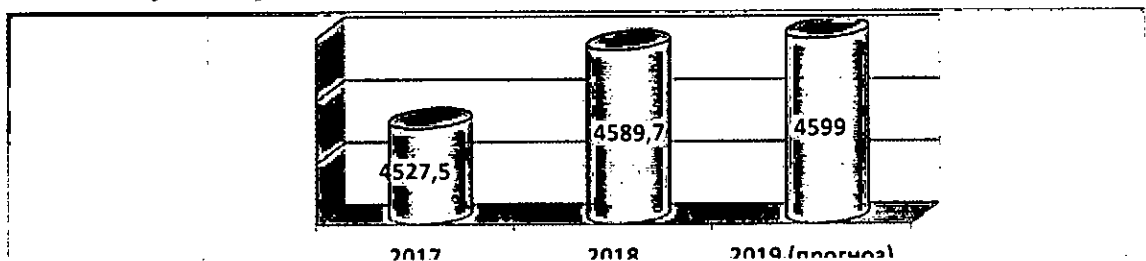

Рис. 3.3.3.1 Виробництво продукції сільського господарства, млн грн

Особливості природно-кліматичної зони та агрохімічної характеристики земель вимагають науково-обґрунтованого підходу із супроводом сільськогосподарської діяльності в регіоні, в т.ч. використання насіннєвого матеріалу, засобів захисту рослин та мінеральних добрив.

Під урожай наступного року усіма категоріями господарств планується посіяти 253,2 тис. га озимих культур на зерно, в тому числі: озимої пшениці та тритикале – 248,2 тис. га, озимого ячменю – 3,3 тис. га, жита – 1,7 тис. га.

Прогнозується отримати 1180,8 тис. тонн зернових та зернобобових культур, що на 10,1 тис. тонн більше, ніж очікується у 2018 році, соняшника – 679,0 тис. тонн (на 1,6 тис. тонн більше), картоплі – 236,0 тис. тонн (на 4,0 тис. тонн більше), овочів – 140,0 тис. тонн (на 2,9 тис. тонн більше).

Рис. 3.3.3.2. Виробництво основних видів сільськогосподарських культур, тис. тонн

На 2019 рік прогнозується збільшення поголів'я худоби до 54,2 тис. голів, що на 5,2 % більше, ніж очікується у 2018 році, у тому числі корів – до 26,3 тис. голів (зростання на 1,9 %); до 44,2 тис. голів свиней (зростання на 0,5 %), до 27,0 тис. голів овець та кіз (зростання на 2,3 %), до 950,0 тис. голів птиці (зростання на 5,6 %).

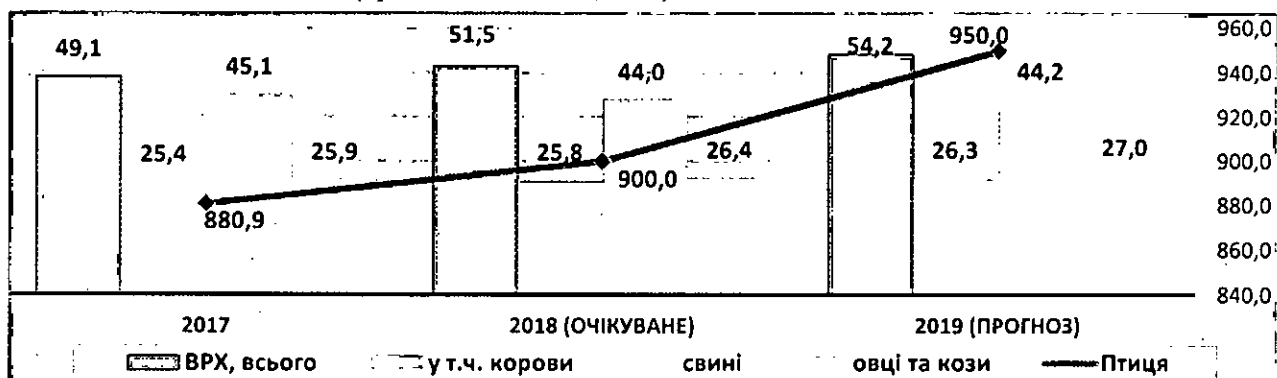

Рис. 3.3.3.3. Поголів'я худоби та птиці, тис. голів

За рахунок поліпшення племінних та продуктивних якостей тварин, нарощування чисельності поголів'я, у 2019 році прогнозується виробництво м'яса в живій вазі до 12,2 тис. тонн (зростання на 1,7 % від очікуваного показника 2018 року), молока – до 125 тис. тонн (зростання на 0,2 %), яєць – до 72,0 млн штук (зростання на 1,4 %).

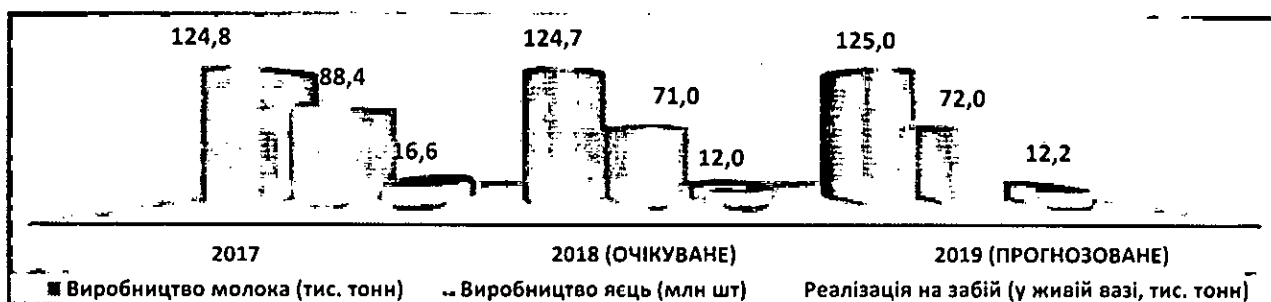

Рис. 3.3.3.4. Виробництво основних видів продукції галузі тваринництва

Основні пріоритети:

забезпечення розвитку рослинницької галузі, зокрема шляхом покращення селекції та насінництва;

формування та розвиток інфраструктури дорадництва на обласному та районному рівнях з представництвами у сільських (селищних) радах;

забезпечення реалізації сучасних технологій у галузі тваринництва шляхом будівництва нових та реконструкції існуючих тваринницьких комплексів.

Основні завдання:

координація діяльності місцевих органів земельних ресурсів, вирішення інших питань у галузі земельних відносин шляхом виготовлення картографічної документації фактичних посівних площ сільськогосподарських культур та здійснення аналізу отриманих даних;

підвищення продуктивності та ефективності галузі тваринництва шляхом впровадження державних та обласної програм підтримки;

надання допомоги у створенні та функціонуванні сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів та інших об'єднань, (особливо в екологічно чистих районах області) шляхом проведення тренінгів, семінарів, нарад тощо.

Очікуванні результати:

збільшення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції всіма категоріями господарства до 4599,0 млн грн;

стабілізація поголів'я корів та його подальше збільшення до 26,3 тис. (зростання на 1,9 %);

збільшення виробництва молока на 0,2 %;

створення 3 сільськогосподарських кооперативів.

3.3.4. Розвиток переробної галузі в сільському господарстві

За підсумками роботи підприємств переробної промисловості в сільському господарстві прогнозований темп росту обсягів виробництва у 2019 році складе 103,7 %.

Обсяг реалізованої продукції прогнозується на рівні 597,1 млн грн.

Збільшення виробництва основних видів продукції у порівнянні з 2018 роком відбудеться за рахунок виготовлення: молока та молочних

продуктів – на 1,6 %, олії соняшникової – на 7,3 %, хліба і хлібобулочних виробів – на 0,9 %, борошна – на 1,2 %.

Обсяг експорту харчових продуктів в 2019 році прогнозується на рівні 45,3 млн доларів США, що до очікуваного показника 2018 року складе 109,2 %.

Промисловий потенціал галузі характеризується низькою технологічною гнучкістю та невисоким рівнем впровадження інновацій у виробництві.

Основні пріоритети:

забезпечення продовольчої безпеки області шляхом створення умов для якісного тривалого зберігання, глибокої переробки сільськогосподарської продукції на території області та розширення ринків її збуту, в тому числі зовнішніх;

будівництво логістичного центру – оптового ринку збуту сільськогосподарської продукції;

сприяння створенню нових та розвитку існуючих підприємств харчової та переробної промисловості, які реалізують інвестиційні проекти на території області.

Основні завдання:

надання всебічної допомоги у створенні та розвитку середніх і малих переробних підприємств, зокрема на основі фермерських господарств та їх об'єднань, а також допомоги таким підприємствам у підвищенні конкурентоздатності та налагодженні каналів збуту власної продукції;

будівництво сучасних овоче- та фруктосховищ, до яких малі й середні підприємства матимуть доступ;

сприяння та підтримка вітчизняним та іноземним інвесторам, що реалізують власні інвестиційні проекти у сфері переробки сільгосппродукції на території області, зокрема з розвитку виробництва харчових продуктів.

Очікуванні результати:

збільшення обсягу виробництва продукції харчової та переробної галузі до 597,1 млн грн.

3.3.5. Розвиток підприємництва

Основні пріоритети:

створення сприятливих умов для розвитку і підвищення конкурентоспроможності суб'єктів малого та середнього підприємництва та використання їх потенціалу.

Основні завдання:

фінансова підтримка суб'єктів малого та середнього підприємництва;
розширення мережі та сприяння діяльності існуючої інфраструктури підтримки підприємництва;

стимулювання суб'єктів підприємництва до залучення інвестиційних

ресурсів та міжнародної технічної допомоги;

впровадження різних форм і підходів надання консультаційної підтримки суб'єктам підприємництва;

сприяння забезпеченню підготовки і перепідготовки кадрів для сфери підприємництва та підтримка підприємців-початківців;

розширення мережі та підтримка діяльності створених центрів надання адміністративних послуг;

проведення виставок, ярмарок для встановлення нових ділових та комерційних відносин.

Очікувані результати:

збільшення кількості діючих суб'єктів малого та середнього підприємництва на 235 одиниць або на 1,1 %, із них:

малих підприємств – на 35 одиниць (1,1 %);

фізичних осіб – підприємців – на 200 одиниць (1,1 %);

збільшення кількості зайнятих у МСП на 2,05 тис. осіб, або 1,9 %, із них:

– на малих підприємствах – на 600 осіб (3,4 %);

– на середніх підприємствах – на 1,1 тис. осіб (1,7 %);

– фізичних осіб – підприємців разом з найманими працівниками – на 350 осіб (1,2 %).

3.3.6. Розвиток внутрішньої торгівлі та сфери послуг. Захист прав споживачів

Розвиток внутрішньої торгівлі тісно пов'язаний з розвитком промислового та сільськогосподарського виробництва.

За рахунок продовження позитивних тенденцій в економіці та ознак макроекономічної стабілізації у 2018 році (зростання промислового та сільськогосподарського виробництва, приватних грошових переказів, збільшення реальної середньомісячної заробітної плати, розширення мережі об'єктів торгівлі, стабілізації цінової ситуації та відповідно збільшення споживчого попиту населення) прогнозується у 2019 році отримати позитивні результати у сфері внутрішньої торгівлі та послуг.

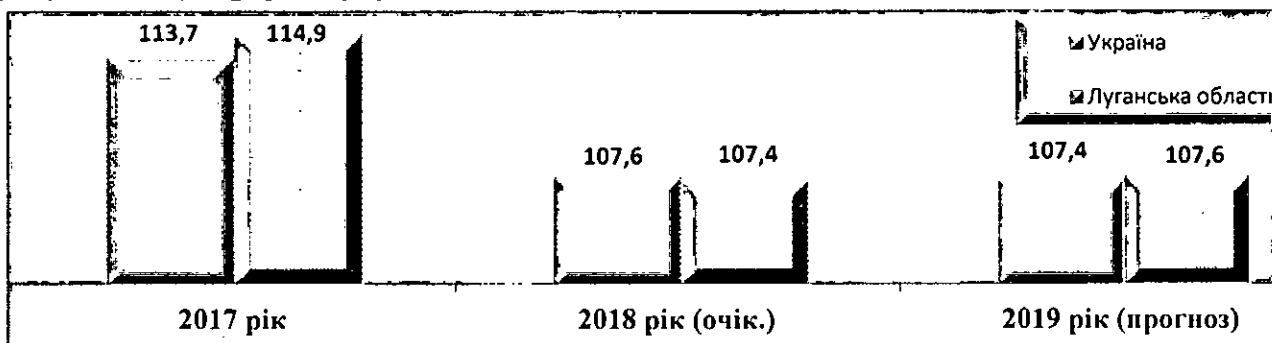

Рис. 3.3.6.1. Індекс споживчих цін за 2017-2019 роки, % до грудня попереднього року

Рис. 3.3.6.2. Динаміка показників обсягу обороту роздрібної торгівлі

Рис. 3.3.6.3. Динаміка обсягу реалізованих послуг, млрд грн

Основні пріоритети:

стабільність цінової ситуації на споживчому ринку області; забезпечення населення продуктами харчування першої необхідності, у тому числі, вироблених місцевими товаровиробниками;

ліквідація несанкціонованої торгівлі;

створення сприятливих умов для продажу продукції виробниками безпосередньо споживачам, у тому числі сільськогосподарської, шляхом проведення ярмаркових заходів;

підтримка місцевих товаровиробників у розвитку та насиченню споживчого ринку області товарами власного виробництва, розширення їх фірмової торговельної мережі;

підвищення юридичної обізнаності споживачів у сфері захисту прав споживачів;

співпраця державних органів, громадських організацій та споживачів.

Основні завдання:

недопущення безпідставного підвищення цін на споживчому ринку області, створення економічної конкуренції;

сприяння забезпеченню насичення торговельної мережі області якісними товарами місцевого виробництва за доступними цінами, розширення асортименту товарів;

сприяння товарному насиченню споживчого ринку в сільській місцевості;

забезпечення прозорості роботи облдержадміністрації, органів місцевого самоврядування у сфері ціноутворення та тарифної політики шляхом широкого висвітлення цінової ситуації у регіоні через засоби масової інформації;

сприяння активізації роботи щодо недопущення надходження на споживчий ринок області незаконно ввезених, недоброякісних продуктів харчування та алкогольних напоїв, дотриманню законодавства щодо захисту прав споживачів та правил торгівлі;

надання підтримки суб'єктам малого підприємництва шляхом проведення семінарів, нарад, «круглих столів» по вивченню діючого законодавства з питань захисту економічної конкуренції, торговельного обслуговування та захисту прав споживачів;

здійснення заходів з інформування населення з питань захисту прав споживачів;

забезпечення захисту інтересів і прав громадян як споживачів.

Очікувані результати:

стабілізація цінової ситуації на споживчому ринку області;

рівня індексу споживчих цін не вище 107,6 %;

збільшення обсягу обороту роздрібної торгівлі на 7,6 %;

надходження на споживчий ринок якісної та безпечної продукції для життя і здоров'я людей, ліквідація несанкціонованої (стихійної) торгівлі;

розширення мережи сучасних об'єктів торгівлі та ресторанного господарства;

насичення торговельної мережі області товарами місцевих виробників, можливість придбавати товари безпосередньо у товаровиробників, зниження роздрібних цін на продукцію місцевого виробництва;

дотримання суб'єктами господарювання у сферах торгівлі, ресторанного господарства, побутового обслуговування вимог чинного законодавства з питань захисту прав споживачів;

обсяг послуг, реалізованих споживачам підприємствами сфери послуг – майже 4,4 млрд грн, що у ринкових цінах на 9,4 % більше, ніж у 2018 році.

підвищення правової обізнаності та інформованості населення щодо їх захисту як споживачів.

3.3.7. Природокористування та безпека життєдіяльності людини

В області спостерігається скорочення викидів у повітряний басейн регіону, що обумовлено зменшенням обсягів промислового виробництва.

Найбільші обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря мають підприємства енергетичної галузі та вугільної промисловості. У містах та районах, де розташовані підприємства основних галузей промисловості, спостерігаються найвищі обсяги викидів в атмосферне повітря.

Вагомий вплив на стан атмосферного повітря має виконання природоохоронних заходів, оновлення зношеного устаткування, заміна застарілих технологій більш сучасними.

Для збереження лісових земель терміново необхідно завершити роботи з оформлення актів на право постійного користування землями лісового фонду та розроблення проектів базового лісовпорядкування державних лісів.

Основні пріоритети:

сприяння поліпшенню та стабілізації стану повітряного басейну міст та промислових вузлів області шляхом впровадження технічних заходів, передбачених екологічними програмами або планами робіт підприємств з питань охорони навколишнього природного середовища з ефектом зменшення кількості та потужності викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря;

сприяння збереженню та покращанню екологічного стану водних ресурсів;

сприяння вирішенню питання демінералізації шахтних вод;

розробка Регіонального плану управління відходами в Луганській області до 2030 року у відповідності до Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року;

вжиття заходів з рекультивації місць видалення відходів, що вичерпали свої потужності;

стимулювання розвитку сміттєпереробної галузі та утилізації небезпечних відходів;

запровадження автоматизованої системи моніторингу за станом атмосферного повітря та поверхневих водних об'єктів;

сприяння створенню більш високого рівня збільшення площі заповідних територій області з природними ландшафтами до рівня, достатнього для збереження їх різноманіття;

невиснажливе та раціональне використання лісових ресурсів.

Основні завдання:

розроблення та впровадження ефективної системи поводження з побутовими і промисловими відходами;

забезпечення охорони річок та зменшення рівня забруднення поверхневих джерел води;

забезпечення протиерозійного захисту ґрунтів та сприяння відновленню деградованих земель;

забезпечення захисту природо-заповідного фонду та лісового господарства;

відновлення системи екологічного моніторингу;

створення нових та відновлення лісів на площі 800 га;

охорона лісів від пожеж, ліквідація їх наслідків;

захист лісів від шкідників лісу на площі 1,3 тис. га.

Очікувані результати:

створення та забезпечення належного функціонування системи запобігання

утворенню відходів, їхнього збирання, перероблення та утилізації, знешкодження і екологічно безпечного видалення; забезпечення безпечного поводження з відходами; зменшення використання природних ресурсів за рахунок використання відходів у якості вторинної сировини; зменшення територій, зайнятих полігонами та сміттєзвалищами;

підвищення рівня ефективності використання водних ресурсів шляхом реалізації інвестиційних проектів очисних споруд; підвищення рівня забезпеченості водою населених пунктів області; зниження рівня забруднення водних об'єктів; покращення гідрологічного та санітарного стану річок області;

збільшення територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення, підвищення відсотку заповідності території області сприяння формуванню та розвитку національної екологічної мережі; винесення меж територій та об'єктів ПЗФ в натуру (на місцевості), виготовлення охоронних знаків та аншлагів;

збільшення площі земель області з природними ландшафтами до рівня, достатнього для збереження їх різноманіття, близького до притаманного їм природного стану, та формування їх територіально єдиної системи для забезпечення можливості природних шляхів міграції та поширення видів рослин і тварин, яка б забезпечувала збереження природних екосистем, видів рослинного і тваринного світу та їх популяцій;

створення єдиного інформаційного простору моніторингу довкілля шляхом розробки та впровадження розподіленої інформаційної системи регіонального екологічного моніторингу, складання та ведення єдиних баз екологічних даних; забезпечення населення своєчасною інформацією щодо стану навколишнього природного середовища шляхом впровадження системи наочного інформування; можливість своєчасного реагування та попередження виникнення екологічних загроз в області;

підвищення лісистості області;

збереження насаджень від негативного антропогенного впливу, загальне покращення екологічної обстановки в області;

покращання санітарного стану лісів, зменшення площ осередків основних шкідників лісу.

Таблиця 3.3.7.1

**Кількісні критерії, що будуть свідчити про реалізацію цілей у сфері
охорони навколишнього природного середовища**

Показники	2017 рік (факт)	2018 рік (очікуваний)	2019 рік (прогноз)	Темп зниження 2019 рік до 2018 року, %
Викиди в атмосферне повітря, тис. тонн	75,1	74,8 ¹	74,6	99,7 ¹
Обсяги забору води, млн м ³	79,11	76,74	74,44	97,0
Загальні обсяги скидання зворотних вод у водні об'єкти, млн м ³	41,5	40,3	39,1	97,0
Відведення недостатньо очищених зворотних вод або без очистки, млн м ³	33,15	32,16	31,19	97,0

Регіональна політика у **сфері цивільного захисту** у 2019 році буде здійснюватися відповідно до Положення про територіальну підсистему єдиної державної системи цивільного захисту Луганської області, затвердженого розпорядженням голови від 03.12.2015 № 593, Плану основних заходів цивільного захисту Луганської області на 2019 рік.

Оповіщення та інформування населення області про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру в області забезпечує територіальна автоматизована система централізованого оповіщення (далі – АСЦО).

Для цілодобового моніторингу надзвичайних подій і ситуацій техногенного та природного характеру на території Луганської області в управлінні з питань цивільного захисту Луганської облдержадміністрації функціонує оперативно-чергова служба.

Для запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, які виникають на водних об'єктах області, а також проведення пошукових, аварійно-рятувальних та інших невідкладних водозахисних робіт в області функціонує Луганська комунальна установа «Обласна рятувально-водозахисна служба» (далі – рятувально-водозахисна служба). Для ефективного забезпечення її роботи та оперативного реагування на надзвичайні ситуації на водних об'єктах області вкрай необхідне придбання автомобіля спеціального призначення та причепа, які забезпечать швидке прибуття на місце надзвичайної ситуації пошуково-маневреної групи, а також перевезення водозахисного обладнання та рятувального спорядження.

Основні пріоритети:

забезпечення належного рівня готовності територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту щодо захисту населення, території, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій техногенного, природного, соціального, воєнного характеру;

запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, мінімізація їх наслідків.

Основні завдання:

забезпечення постійної готовності територіальної АСЦО;

забезпечення працівників спеціалізованих служб цивільного захисту та органів виконавчої влади промисловими засобами захисту органів дихання від небезпечних хімічних речовин;

утворення та поповнення регіонального матеріального резерву для запобігання виникненню і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

забезпечення рятувально-водозахисної служби матеріально-технічними засобами та автомобілем спеціального призначення з причепом;

створення умов для функціонування Луганської комунальної установи «Обласна рятувально-водозахисна служба».

Очікуванні результати:

забезпечення захисту населення і території від надзвичайних ситуацій,

оповіщення та інформування суб'єктів цивільного захисту;

постійна готовність територіальної АСЦО, стала робота апаратури оповіщення територіальної АСЦО;

забезпечення працівників спеціалізованих служб цивільного захисту та органів виконавчої влади промисловими засобами захисту органів дихання від дії небезпечних хімічних речовин у разі виникнення надзвичайної ситуації на хімічно-небезпечних об'єктах;

накопичення регіонального матеріального резерву для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

придбання автомобіля спеціального призначення та причепа для рятувально-водолазної служби;

забезпечення організації рятування на водах.

Сучасні реалії життя вимагають від **правоохоронних органів** наукового підходу до організації служби, профілактики правопорушень, впровадження новітніх технологій для вжиття заходів, спрямованих на покращання стану криміногенної ситуації в області, забезпечення громадського порядку на вулицях і місцях масового скупчення людей, оперативного реагування на звернення щодо протиправних вчинків.

Основні пріоритети:

створення належних умов та системи матеріально-технічного забезпечення підрозділам правоохоронних органів, Збройних Сил України, цивільного захисту та центральних органів виконавчої влади за призначенням.

Основні завдання:

налагодження взаємодії між правоохоронними органами, силами цивільного захисту та органами виконавчої влади;

створення соціально-побутових умов несення служби та належне матеріально-технічне забезпечення підрозділів ЗСУ, правоохоронних органів та цивільного захисту для здійснення ними повноважень;

створення та впровадження системи «Безпечне місто» для посилення безпеки населення, захисту стратегічних об'єктів та об'єктів забезпечення життєдіяльності міста, безпеки дорожнього руху.

Очікуванні результати:

підвищення протидії злочинності та забезпечення публічної безпеки і порядку, запобігання терористичній діяльності;

покращення надання адміністративних послуг населенню;

створення належних умов для несення служби.

3.3.8. Зовнішньоекономічна діяльність

У 2019 році прогнозується підвищення вартісних показників зовнішньоторговельного балансу області: зовнішньоторговельний оборот товарів прогнозується на рівні 493,2 млн дол. США, що на 6,7 % більше, ніж у 2018 році. При цьому експорт становитиме 202,8 млн дол. США, імпорт –

290,4 млн дол. США, що більше показників 2018 року на 5,6 % та 7,4 % відповідно.

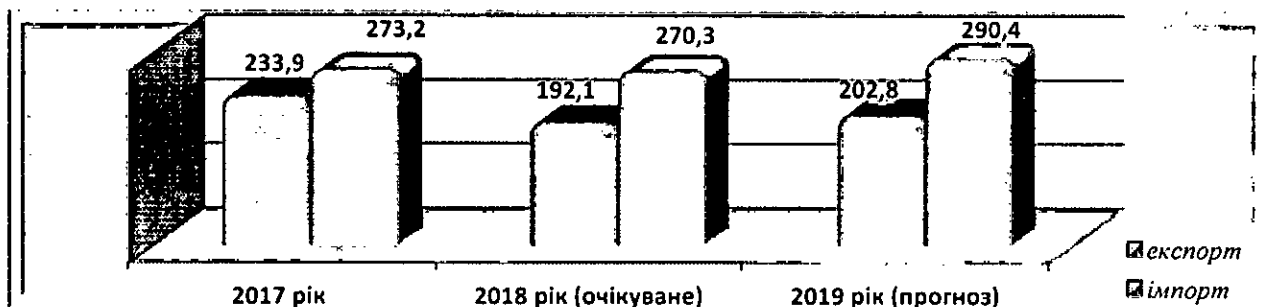

Рис. 3.3.8.1. Обсяги зовнішньої торгівлі товарів, млн дол. США

Зменшення негативного сальдо зовнішньої торгівлі товарами у 2019 році прогнозується до 87,6 млн дол. США (з 78,2 млн дол. США у 2018 році).

Зовнішньоторговельний оборот послуг прогнозується на рівні 47,9 млн дол. США, що на 16,0 % більше, ніж у 2018 році. При цьому експорт становитиме 29,3 млн дол. США, імпорт – 18,6 млн дол. США, що більше показників 2018 року на 23,1 % та 6,3 % відповідно.

У 2019 році не прогнозується значних змін в перерозподілі між товарними групами в зовнішній торгівлі відносно 2018 року, що пов'язано зі структурою тієї частини промислового комплексу, яка залишилася на контрольованій українською владою території області, її експортною спрямованістю, а також запровадженням блокади переміщення вантажів підприємств, які фактично знаходяться на тимчасово окупованій території області.

Основними суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності області на цей час залишається низка підприємств області. Серед цих підприємств провідними експортерами є: ПрАТ «Рубіжанський картонно-тарний комбінат», ПАТ «Рідкісні гази», ТОВ НВФ «Мікрохім», ТОВ «Сватівська олія», ТОВ «Новоферт», ТОВ «НВО «Северодонецький Склопластик», ТДВ «Лисичанський желатиновий завод». При такій динаміці промислового виробництва зазначеними підприємствами (насамперед, підприємства хімічної промисловості, машинобудування, виробництва паперу), розвитку діяльності підприємств агропромислового комплексу (частка експорту яких разом з підприємствами харчової промисловості становить близько 21,5 %), а також залучення малих та середніх підприємств до зовнішньоекономічної діяльності прогнозується зростання експорту товарів у 2019 році на 5,6 %. При цьому, обсяги імпорту області в 2019 році зростуть на 7,4 % внаслідок збільшення обсягів сировинного імпорту з боку товаровиробників, попиту на проміжні товари для виробництва кінцевої продукції та потреб споживчого попиту в імпортних výroбах.

Основними товарними групами експорту стануть: папір та картон, продукція хімічної промисловості, жири та олії тваринного або рослинного походження, текстильні матеріали та текстильні вироби, готові харчові продукти, продукти рослинного походження, будівельні та полімерні матеріали. У той же час основними товарними групами імпорту стануть переважно енергетичні та сировинні матеріали, продукція хімічної

промисловості, маса з деревини, полімерні матеріали, пластмаси, текстильні матеріали, машини та обладнання, будівельні матеріали.

Розвиток торгово-економічних відносин з країнами ЄС в рамках Угоди про Асоціацію України з ЄС, 16 діючих угод про зону вільної торгівлі з різними країнами, відповідні угоди з Ізраїлем та Туреччиною, які знаходяться на стадії підписання, а також співпраця з міжнародними європейськими інституціями сприятиме активізації зовнішніх зв'язків та зовнішньоторговельної діяльності підприємств області. Вихід на нові зовнішні ринки, зокрема Азії, Близького Сходу, Північної Африки, а також використання можливостей угод про вільну торгівлю України, які охоплюють 46 іноземних держав сприятиме розвитку експортної діяльності регіону.

Дія автономних торговельних преференцій для виробників області при постачанні продукції до країн – членів Європейського Союзу певним чином позначиться на переорієнтації ринків збуту продукції на користь європейського ринку та частково сприятиме відновленню інвестиційної діяльності з боку іноземних інвесторів. На цей час відбувається освоєння ринків таких країн Азії та Північної Америки як Китай, Саудівська Аравія, Індія, Туреччина, Індонезія та США.

Одними з основних чинників розвитку експортного та інвестиційного потенціалу регіону в 2019 році залишається ефективна реалізація економічних реформ у державі, спрямованих на забезпечення макроекономічної стабільності, налагодження зовнішніх зв'язків, стабілізація валютно-кредитної політики Уряду та Національного банку України, розширення можливості залучення додаткових фінансових ресурсів від міжнародних фінансових організацій, спрощення митного регулювання, а також завершення активної фази військового конфлікту в регіоні.

Основні пріоритети:

налагодження та поглиблення багатостороннього ефективного торгово-економічного міжнародного співробітництва;

сприяння розширенню ринків збуту для суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності області;

залучення суб'єктів малого та середнього бізнесу до розвитку експортного потенціалу області, виробництва нових видів експортної продукції.

Основні завдання:

налагодження та активізація співпраці з країнами ЄС та іншими іноземними партнерами з питань торгово-економічного співробітництва, у тому числі міжнародними донорськими та фінансовими організаціями;

активізація співпраці з дипломатичними установами, торговельно-економічними місіями України за кордоном, іноземними торговими та дипломатичними представництвами акредитованими в Україні, міжурядовими комісіями з торговельно-економічного співробітництва;

активізація співпраці суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності з закордонними партнерами, бізнес-асоціаціями, міжнародними програмами тощо для пошуку нових зовнішніх ринків збуту;
залучення суб'єктів господарювання до експортної діяльності.

Очікувані результати:

збільшення зовнішньоторговельного обороту на 6,7 %;
збільшення обсягу експорту товарів на 5,6 %.

3.3.9. Інвестиційна діяльність

У 2019 році прогнозний показник освоєння **капітальних інвестицій** складе 3159,2 млн грн, що становитиме 101,8 % до очікуваного показника 2018 року.

Збільшення обсягів інвестицій відбуватиметься за рахунок власних коштів підприємств та організацій, які залишаються головним джерелом фінансування капітальних інвестицій та спрямовуються на оновлення виробничих фондів, модернізацію, технічне переозброєння та реконструкцію.

Прогноз обсягів капітальних інвестицій в промисловості складає 536,9 млн грн, що становитиме 110,4 % до очікуваного показника 2018 року.

Інвестиційна діяльність добувної промисловості направлена на внесок коштів на розробку вугільних лав для збільшення обсягу видобутку вугілля. У 2019 році прогнозується незначне збільшення показника до 30 млн грн (109,9 % до 2018 року).

У розвиток енергетичної галузі у 2019 році прогноз інвестування складе 35,0 млн грн. Стратегічним планом розвитку ВП «Луганська ТЕС» ТОВ ДТЕК «Східенерго», питома вага якого в загальних обсягах виробництва електроенергії сягає понад 90 %, на період до 2020 року передбачена модернізація енергоблоків, що надасть можливість продовжити термін їх служби на 14-16 років, підвищить маневрені характеристики, знизить витрати на споживання енергоресурсів й скоротити викиди шкідливих речовин в атмосферне повітря.

Зусилля енергопостачальних підприємств ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» та Луганська філія ДП «Регіональні електричні мережі» будуть спрямовані на виконання в повному обсязі заходів інвестиційних програм, які затверджені НКРЕКП, а саме будівництво нових повітряних ліній та модернізацію розподільчих мереж та обладнання.

У галузі «Виготовлення виробів з деревини, паперу та поліграфічна діяльність» інвестиції у 2019 році прогноуються на рівні 53,5 млн грн (103,3 % до 2018 року). Планом розвитку ПрАТ «Рубіжанський картонно-тарний комбінат», як єдиного підприємства галузі, є подальша модернізація виробництва на оновлення виробничих фондів та виконання заходів з екологічної безпеки.

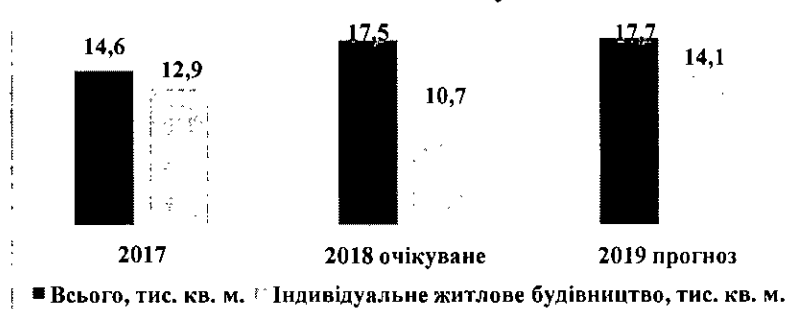
В галузі «Виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення» інвестиції направляюся. У 2019 році прогноуються витратити на підтримку основних

фондів у робочому стані та незначний ремонт обладнання ПрАТ «ЛИНІК» майже 30 млн грн.

Підприємствами машинобудівної галузі у 2019 році власні кошти спрямовуватимуться на оновлення виробничих фондів, модернізацію, технічне переозброєння та реконструкцію виробництв, прогнозується витратити 40 млн грн (114,3 % до очікуваного 2018 року).

Інвестиції в основний капітал підприємств, що виробляють продукти харчування прогнозуються на рівні 50,0 млн грн. Пріоритетними напрямками подальшого розвитку підприємств є: завантаження існуючих потужностей виробництва, впровадження новітніх технологій, технічне переоснащення підприємств, поліпшення якості та розширення асортименту продукції.

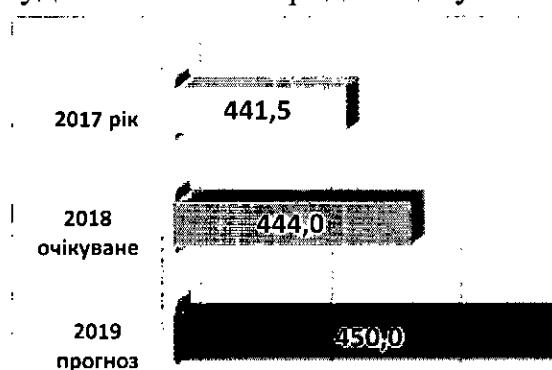
В житлове будівництво прогноз залучених інвестиційних ресурсів, з урахуванням бюджетних коштів на кредитування населення в межах регіональних програм житлового будівництва, очікується на рівні 90,0 млн грн, що складатиме 105,9 % до очікуваного показника 2018 року.

Заплановано ввести в експлуатацію 17,7 тис. кв. м загальної площі житла (2018 рік – 17,5 тис. кв. м), у тому числі 10,7 тис. кв. м за діючими програмами житлового будівництва.

Рис. 3.3.9.1. Динаміка введення в експлуатацію загальної площі житла, тис. кв. м

Передбачається ввести в експлуатацію 2 багатоповерхових житлових будинки в м. Сєверодонецьку загальною площею 3596,1 кв. м.

За умови збереження позитивної динаміки збільшення обсягів зростання прямих іноземних інвестицій та скорочення рівня їх зменшення за окремими видами економічної діяльності, що спостерігається у 2018 році, на кінець 2019 року прогнозується приріст обсягу іноземних інвестицій на 1,4 %, тобто до 450,0 млн дол. США.

Рис. 3.3.9.2. Обсяги прямих іноземних інвестицій млн дол. США

У 2019 році у рамках Надзвичайної кредитної програми для відновлення України планується подальша реалізація проектів першого та другого пулу на загальну суму не менш, як 252,0 млн грн.

У рамках фінансування Програми підтримки секторальної політики – Підтримка регіональної політики України за рахунок коштів державного бюджету, отриманих від Європейського Союзу продовжиться реалізація проекту регіонального розвитку «Будівництво радіотелевізійної передаючої станції в Попаснянському районі Луганської області», загальний бюджет якого

складає 23,7 млн грн.

З метою стимулювання покращання соціально-економічного стану регіону, його інвестиційної привабливості продимиться робота з підтримки та актуалізації розробленої бази даних інвестиційних ресурсів Луганської області – Зручно. INVESTBASE, яка розміщена на головній сторінці офіційного веб-сайту облдержадміністрації та містить інформацію щодо вільних земельних ділянок, об'єктів нерухомості, фонду державного майна, водних ресурсів, наявних корисних копалин, сировини для переробки, трудового потенціалу та комерційних пропозицій тощо.

Бюджетні інвестиції

Основною метою бюджетних інвестицій є інвестиційне забезпечення розвитку реального сектору економіки та соціальної сфери. Передбачається інвестування коштів в формування такої системи надання суспільних послуг, яка б забезпечувала високий рівень соціально-економічного розвитку, підвищувала б матеріальний добробут населення, забезпечувала б розвиток матеріально-технічної бази соціальної сфери, а також активізувала б інвестиційні процеси та сприяла б економічному зростанню.

У 2019 році істотний ресурс регіон розраховує отримати з Державного бюджету, за передбаченими в ньому бюджетними програмами:

- державний фонд регіонального розвитку – 7670,0 млн грн;
- субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад – 2100,0 млн грн;
- субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» – 1215,0 млн грн;
- субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію заходів, спрямованих на розвиток системи охорони здоров'я у сільській місцевості – 1000,0 млн грн;
- субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію проектів в рамках Надзвичайної кредитної програми для відновлення України – 1550,0 млн грн;
- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо підтримки територій, що зазнали негативного впливу внаслідок збройного конфлікту на сході України – 34,0 млн грн.

Пошкодженими та зруйнованими в результаті збройного конфлікту залишаються 7890 об'єктів, сума збитків яких складає 7,5 млрд грн, які увійшли до Генерального плану відбудови інфраструктури населених пунктів.

Таблиця 3.3.9.1

**Генеральний план відбудови інфраструктури населених пунктів
Луганської області**

	млн грн
ВСЬОГО (7860 об'єктів)	7480,610
Об'єкти житлового фонду (7368, з них 463 – зруйновані, 6905 – пошкоджені)	933,693
Інженерні мережі (водовідведення, водопостачання, газопостачання, електропостачання, тепlopостачання (74)	348,543
Заклади охорони здоров'я (12)	73,042
Навчальні заклади (вищі, середні, дошкільні навчальні заклади) (24)	197,881
Заклади культури та спорту (18)	66,745
Заклади соціального захисту (1)	5,0
Об'єкти промисловості (7)	8,827
Дороги та мостові споруди (338)	5757,585
Адміністративні будівлі (18)	89,294

При наявності достатнього обсягу фінансування заплановано проведення капітальних ремонтів, реконструкцій, будівництва навчальних закладів, лікарень, поліклінік, заходів по покращанню стану житлово-комунального господарства тощо.

У 2019 році продовжиться **співпраця з міжнародними організаціями** на основі системного підходу відповідно до плану гуманітарного реагування з метою вирішення найбільш актуальних проблем області.

Продовжиться реалізація Програми ПРООН з відновлення та розбудови миру, проектів міжнародної технічної допомоги та інші проекти, які на цей час проходять процедуру державної реєстрації.

Робота Агенції регіонального розвитку Луганської області буде направлена на інформаційну підтримку інвесторів, підготовку інвестиційних пропозицій та проектів, допомогу в розробці проектів розвитку об'єднаних територіальних громад, супроводження проектів на всіх стадіях.

Основні пріоритети:

створення умов для залучення іноземних інвестицій та допомоги, в тому числі маркетингове-інформаційна підтримка, та їх ефективного використання для розвитку регіону;

формування сприятливого інвестиційного середовища у регіоні та розвиток інвестиційного ринку;

розвиток індустріальних парків регіону, сприяння створенню кластерів у різних сферах економіки регіону.

створення позитивного інвестиційного іміджу області;

зміцнення міжнародних економічних зв'язків, розвиток внутрішньої та зовнішньої торгівлі;

сприяння залученню фінансових ресурсів різного рівня, у т.ч. коштів міжнародних організацій на реалізацію проектів в області;

реалізація наявних житлових програм з метою забезпечення житлом громадян, які потребують поліпшення житлових умов;

забезпечення доступним за вартістю житлом громадян, які потребують поліпшення житлових умов, в першу чергу учасників антитерористичної операції та членів їх сімей, внутрішньо переміщених осіб.

Основні завдання:

підвищення інвестиційної привабливості області, активізація процесів залучення інвестиційних ресурсів на розвиток регіону;

продовження та розширення співпраці з міжнародними фінансовими установами та донорськими організаціями, що матиме позитивний вплив на покращення інвестиційної привабливості територій;

оновлення бази інвестиційних паспортів, бази даних об'єктів типу «Greenfield» та «Brownfield»;

підтримка установчої діяльності Агенції регіонального розвитку Луганської області;

ефективне використання веб-ресурсів, засобів масової інформації, Агенції регіонального розвитку Луганської області для просування конкурентних переваг регіону, пріоритетів інвестування тощо;

сприяння збільшенню обсягів будівництва житла з метою покращання житлових умов мешканців області, у тому числі учасників антитерористичної операції та членів їх сімей, внутрішньо переміщених осіб.

Очікувані результати:

поінформованість суб'єктів господарювання та інших зацікавлених сторін про інвестиційний потенціал області;

залучення інвестиційних коштів у розвиток регіону та покращення стану його інфраструктури;

підтримка установчої діяльності Агенції регіонального розвитку Луганської області;

збільшення обсягу прямих іноземних інвестицій до 450,0 млн дол. США;

залучення інвестицій в обсязі 90,0 млн грн;

введення в експлуатацію 17,7 тис. кв. м загальної площі житла.

3.3.10 Туристично-рекреаційна галузь

Туризм становиться все більш актуальним соціально-економічним явищем, стан та розвиток якого впливає на якісні зміни життєдіяльності мешканців відповідних територій. Діяльність у туристичній сфері регіону націлюється на формування та розвиток ринку туристичних послуг, просування внутрішнього потенціалу регіону, як важливого сегменту забезпечення зайнятості, розвитку сфери торгівлі, джерела залучення інвестиційних ресурсів тощо.

У 2019 році основні зусилля у сфері туризму спрямовуватимуться на подальшу активізацію внутрішнього туризму шляхом створення передумов для формування конкурентоспроможного регіонального туристичного продукту та його популяризацію, враховуючи особливості та існуючі тимчасові обмеження щодо проведення туристичних подорожей, екскурсій і походів вздовж лінії зіткнення сторін між блокпостами першого та другого рубежів на території

Станично-Луганського, Новоайдарського і Попаснянського районів Луганської області.

Особлива увага приділятиметься залученню міжнародної технічної допомоги, бюджетних коштів у розвиток туристичної сфери. З метою підвищення ефективності та забезпечення координації дій з комплексного підходу до формування регіональної політики у туристичній сфері необхідним є розробка локального документу з розвитку галузі, який визначить підходи, нові ідеї до формування стратегічних цілей розвитку туристичної сфери регіону.

Основні пріоритети:

- формування позитивного туристичного іміджу регіону;
- створення умов для розвитку внутрішнього та сприяння розвитку в'їзного туризму;
- впровадження нових підходів до конкурентоспроможності регіонального туристичного продукту;
- науково-методичне забезпечення і вдосконалення якості та фахового рівня працівників галузі.

Основні завдання:

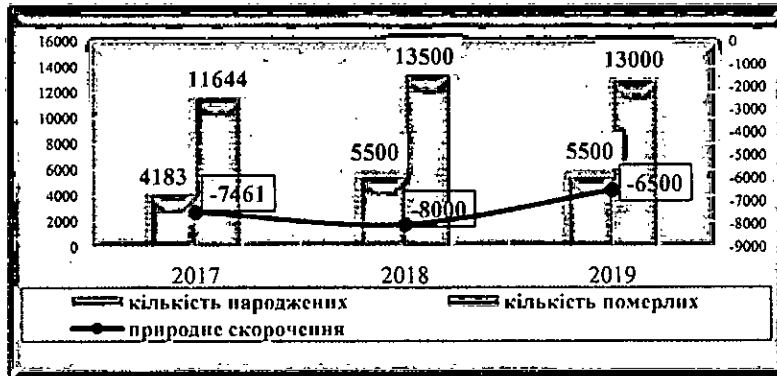
- визначення підходів, нових ідей з розвитку туристичної сфери області, забезпечення наукового супроводження з розвитку галузі;
- формування та реалізація нових туристичних продуктів;
- забезпечення ефективного просування туристичних продуктів на внутрішньому ринку;
- залучення інвестиційних ресурсів у розвиток туристичної сфери.

Очікувані результати:

- забезпечення комплексного наукового підходу до розвитку туристичної галузі, обґрунтування стратегічного планування розвитку туризму;
- підвищення туристичного іміджу, розвиток в області різних видів туризму;
- створення нових туристичних продуктів, задоволення потреб мешканців в якісному та активному дозвіллі, популяризація зеленого та екотуризму, сприяння економічному і соціальному розвитку області, виховання шанобливого ставлення до історико-культурної спадщини, навколишнього середовища та традиціям;
- відкриття туристичної Луганщини для мешканців та гостей області, формування та закріплення її позитивного іміджу;
- активізація ділової активності у туристичній сфері, створення сприятливих умов для розвитку різновидів туризму та забезпечення умов щодо створення якісного та конкурентоспроможного туристичного продукту.

3.4. СТВОРЕННЯ СПРИЯТЛИВИХ УМОВ ДЛЯ ЖИТТЯ ТА ПОБУДОВА МИРУ

3.4.1. Зайнятість населення та ринок праці

Зменшення чисельності населення відбувається за рахунок різниці майже в 3 рази між кількістю народжуваних та кількістю померлих. З урахуванням тенденцій, у 2019 році прогнозується природне скорочення населення на 6,5 тис. осіб

Рис. 3.4.1.1. Природний баланс населення

Зберігається негативна тенденція в міграції населення: кількість вибулих вдвічі більше кількості прибулих, а міграційне скорочення складе 3,9 тис. осіб.

Незважаючи на всі складнощі ситуації на ринку праці, головна мета служби зайнятості Луганської області – бути сучасною та ефективною установою, важливим питанням якої є модернізація та впровадження різноманітних інноваційних проектів.

Таблиця 3.4.1.1

Окремі показники діяльності Луганської обласної служби зайнятості

№ з/п	Показники	2017 рік, (факт)	2018 рік, (очікуване)	2019 рік, (прогноз)
1	2	3	4	5
1.	Чисельність осіб, що перебувають на обліку та отримують послуги протягом періоду, тис. осіб	32,7	31,7	32,5
1.1.	Чисельність осіб, які мають статус безробітного, тис. осіб	25,1	25,0	24,9
2.	Чисельність працевлаштованих службою зайнятості (у т. ч. за договорами цивільно-правового характеру та самостійно), тис. осіб	15,8	16,2	16,3
2.1.	з них працевлаштовано безробітних, тис. осіб	9,4	9,4	9,5
2.1.1.	працевлаштованих з компенсацією роботодавцям ЄСВ, осіб	376	400	400
2.1.2.	працевлаштованих шляхом надання одноразової виплати допомоги по безробіттю для започаткування власної справи, осіб	32	45	45
3.	Чисельність громадян, залучених до громадських та інших робіт тимчасового характеру, тис. осіб	5,9	6,2	6,3
4.	Чисельність безробітних громадян, які проходять професійне навчання за направленням служби зайнятості, тис. осіб	3,6	3,8	3,9

Основні пріоритети:

створення умов для поліпшення демографічної ситуації, в тому числі зниження смертності та збільшення народжуваності;
 соціальний захист осіб, у разі настання безробіття;
 підвищення конкурентоспроможності економічно активного населення;
 використання нових підходів в роботі служби зайнятості, підвищення доступності та якості послуг на ринку праці.

Основні завдання:

стимуляція населення щодо працевлаштування в регіоні;
 збереження трудового потенціалу області, підвищення якості та конкурентоспроможності робочої сили;
 сприяння підвищенню професійного рівня працездатного населення з урахуванням потреб економіки та ринку праці;
 попередження безробіття у молодіжному середовищі шляхом комплексної профорієнтаційної роботи для підвищення обізнаності з питань стану ринку праці, формування свідомого підходу до вибору професії та побудові власної кар'єри;
 проведення інформаційно-роз'яснювальних заходів для населення, роботодавців та соціальних партнерів щодо законодавства з питань зайнятості, послуги СЗ, переваги легальної зайнятості та оплати труда.

Очікувані результати:

формування ставлення здорового способу життя як найвищої моральної цінності людини;
 збільшення чисельності народжених на 2 %;
 забезпечення спільної координації дій органів державної влади та місцевого самоврядування з питань сприяння зайнятості населення.
 зменшення рівня безробіття та підвищення рівня зайнятості населення;
 забезпечення працевлаштування 16,3 тис. осіб за сприяння служби зайнятості;
 підвищення професійного рівня та конкурентоспроможності безробітних громадян шляхом здійснення професійного навчання 3,9 тис. осіб для задоволення потреб роботодавців у працівниках, що сприятиме зменшенню дисбалансу між попитом та пропозицією робочої сили;
 забезпечення матеріальної підтримки та тимчасової зайнятості 6,3 тис. осіб шляхом організації оплачуваних громадських та інших робіт тимчасового характеру;
 підвищення рівня обізнаності населення про реальний попит та умови праці сучасного ринку праці.

3.4.2. Грошові доходи населення та заробітна плата

Діяльність обласних органів державної влади у наступному році буде спрямована на здійснення контролю за дотриманням мінімальних гарантій в сфері оплати праці. Закон України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» передбачає підвищення розміру мінімальної заробітної плати з 3723 грн до 4173 грн. За підсумками 2019 року по області очікується зріст середньомісячної заробітної плати на 10,3 %, до 8000 грн.

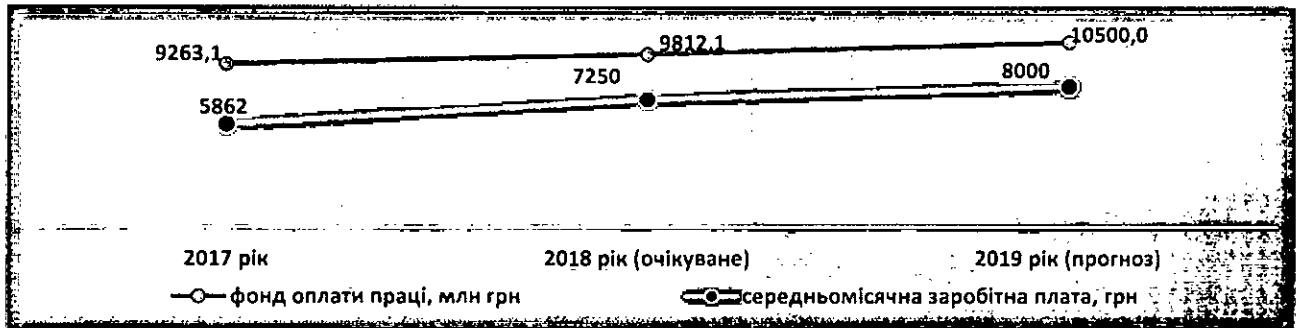

Рис. 3.4.2.1. Динаміка фонду оплати праці та середньомісячної заробітної плати

Основні пріоритети:

погашення заборгованості із заробітної плати, легалізація зайнятості та заробітної плати.

Основні завдання:

створення сприятливих умов для розвитку малого бізнесу та підприємництва області;

відновлення заходів державного контролю щодо легалізації зайнятості та заробітної плати.

Очікувані результати:

забезпечення спільної координації дій органів державної влади та місцевого самоврядування з питань погашення заборгованості із заробітної плати;

збільшення доходів громадян на 5 %.

3.4.3. Соціальне забезпечення

Надання державної соціальної допомоги

Таблиця 3.4.3.1

№ з/п	Закон України	2017		2018 (очікуване)		2019 (прогноз)	
		кількість отримувачів тис. осіб	сума, млн грн	кількість отримувачів тис. осіб	сума, млн грн	кількість отримувачів тис. осіб	сума, млн грн
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	«Про державну допомогу сім'ям з дітьми»	27	508,1	28	458,3	31	492,2
2.	«Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям»	3,7	123,8	3,7	116,4	3,8	125,0

Продовження таблиці 3.4.3.1

1	2	3	4	5	6	7	8
3.	«Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю»	6,6	150,8	6,7	167,2	6,7	179,5
4.	«Про надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг»	59	207,1	64,1	347,5	69	373,2

Надання населенню пільг, субсидій та соціальної допомоги

Таблиця 3.4.3.2

Показник	2017 рік	2018 рік очікуване	2019 рік прогноз
Кількість сімей, які користуються субсидіями на житлово-комунальні послуги, тис. од. млн грн	149,8 1437,5	148,6 982,5	93 1055,2
% від загальної кількості сімей області	53,9	53	33,5
Надання соціальної допомоги, тис. осіб млн грн	96,3 989,8	102,5 1089,4	110,5 1169,9
Надання грошової допомоги ВПО, тис. сімей млн грн	59 207,1	64,1 347,5	69 373,2
Стан забезпечення пільгових категорій населення твердим паливом, %	91	100	100
Надані пільги по різних видах послуг, усього, млн грн	106,1	116,6	125,3
у тому числі:			
- на житлово-комунальні послуги, млн грн	104,2	114,4	122,9
- на тверде паливо та скраплений газ, млн грн	1,9	2,2	2,4

Оздоровлення та відпочинок дітей

Таблиця 3.4.3.3

Найменування показника	Одиниці виміру	Значення показників, у тому числі за роками		
		2017	2018 (станом на 01.10.2018)	2019 (прогноз)
Кількість дітей, охоплених оздоровленням та відпочинком	осіб	28456	26474	28900
Кількість дітей, охоплених оздоровленням та відпочинком за бюджетні кошти	осіб	11261	11275	12100
Охоплення оздоровленням та відпочинком дітей, які потребують особливої уваги та підтримки	%	67,6	62,0	55,0
Обсяг фінансування заходів з оздоровлення та відпочинку дітей за рахунок коштів обласного бюджету (тис. грн)	тис. грн	4848,5	3499,9	5695,4
Обсяг фінансування заходів з оздоровлення та відпочинку дітей за рахунок коштів міських та районних бюджетів (тис. грн)	тис. грн	7727,8	10551,2	9624,0

Основні пріоритети:

посилення цільової спрямованості соціальних програм;
запровадження прогресивної технології обслуговування малозабезпечених громадян;

забезпечення своєчасного фінансування всіх видів соціальної допомоги, субсидій та пільг громадянам, які мають на це право згідно з чинним законодавством;

збереження і розвиток мережі дитячих закладів оздоровлення та відпочинку шляхом створення профільних, тематичних наметових, спортивних таборів відпочинку;

першочергове забезпечення оздоровленням дітей, які потребують особливої уваги та підтримки, зокрема дітей – сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також дітей з населених пунктів області, які розташовані на лінії зіткнення;

забезпечення безпечного перебування дітей в оздоровчих закладах області.

Основні завдання:

забезпечення соціального захисту окремих категорій населення в частині надання пільг, субсидій та інших соціальних виплат;

удосконалення системи оздоровлення та відпочинку дітей, створення належних умов для зміцнення фізичного та психічного здоров'я дітей шляхом належної організації оздоровлення та відпочинку, збільшення кількості дітей, охоплених послугами оздоровлення (у першу чергу таких, які потребують особливої уваги та підтримки), створення умов для збереження діючих та відновлення роботи непрацюючих дитячих оздоровчих закладів.

Очікувані результати:

забезпечення своєчасності виплати отримувачам соціальної допомоги, поліпшення якості їх життя;

створення умов для професійного навчання внутрішньо переміщених осіб та подальшого їх працевлаштування;

забезпечення внутрішньо переміщених осіб гідними умовами проживання; збереження та розвиток мережі існуючих дитячих оздоровчих закладів;

підвищення рівня охоплення оздоровчими послугами дітей, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки, в першу чергу дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей з інвалідністю, дітей з багатодітних та малозабезпечених сімей, дітей осіб, визнаних учасниками бойових дій, дітей, зареєстрованих як внутрішньо переміщені особи, дітей, які проживають в населених пунктах Луганської області, що розташовані на лінії розмежування;

створення умов для якісного відпочинку дітей шкільного віку в пришкільних таборах, профілактика бездоглядності дітей і підлітків під час літніх канікул шляхом організації профільних, спортивних, наметових таборів, а також таборів праці та відпочинку.

3.4.4. Пенсійне забезпечення

Пенсійний фонд України та територіальні управління Фонду продовжують роботу, яка спрямована на розвиток інформаційних технологій і підвищення рівня автоматизації основних функціональних процесів в Пенсійному фонді України, головною метою якої є:

- впровадження безпаперових (електронних) технологій обробки інформації, включаючи електронну пенсійну справу і електронну облікову картку застрахованої особи;
- реалізація можливостей дистанційного доступу громадян до даних, які акумулюються в різних системах Пенсійного фонду;
- створення єдиного інформаційного простору;
- мінімізація людського фактору при прийнятті управлінських рішень.

Це дозволило розширити функціональність віддаленого доступу громадян до послуг, що надаються Фондом. Перш за все – це впровадження веб-ресурсу. Веб-ресурс – це веб-портал Пенсійного фонду України.

Оновлений портал дає можливість самостійно зареєструватися на веб-ресурсі за допомогою електронного цифрового підпису, без звернення до органів Фонду. За допомогою веб-порталу можливо:

- пройти ідентифікацію та перевірити персональні дані, які є в реєстрі застрахованих осіб;
- отримати можливість перегляду своїх звернень до органів Фонду, проконтролювати стан їх обробки;
- подати заяву на призначення чи перерахунок пенсії;
- переглянути свою електронну пенсійну справу, в тому числі протоколи розрахунку пенсійної виплати та її складові;
- ще до звернення до органів Пенсійного фонду, можливо побачити дані про стаж та заробітну плату, які в подальшому будуть використані для призначення пенсії;
- переглянути дані про страховий стаж, які представлені помісячно в розрізі кожного року, із зазначенням загального страхового стажу, що дає можливість заздалегідь подбати про свої соціальні гарантії;
- отримати за допомогою веб-порталу електронні документи з QR-кодом: довідки про доходи пенсіонера для отримання субсидій, індивідуальні відомості по ф.ОК-5, виписку з реєстру застрахованих осіб.

За допомогою веб-порталу орган, куди надаються електронні документи, може перевірити їх достовірність, провівши верифікацію цих документів.

Основні пріоритети:

- реформування пенсійної системи;
- робота над покращанням якості обслуговування громадян, вдосконаленням системи пенсійного забезпечення;
- впровадження ефективних технологій адміністрування пенсійної системи, зменшення адміністративних видатків;
- підвищення прозорості пенсійної системи.

Основні завдання:

реалізація пенсійної реформи;
 легалізація зайнятості населення, заробітної плати та забезпечення підвищення розміру мінімальної заробітної плати, проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи щодо детінізації доходів та легалізації найманої праці.

Очікувані результати:

забезпечення єдиного принципу обчислення пенсій та усунення різниці в розмірах пенсій, призначених у різні роки і відповідно збільшення доходів громадян;
 збільшення мінімальних розмірів пенсій;
 поліпшення платіжної дисципліни роботодавців;
 своєчасна та в повному обсязі виплата заробітної плати;
 легалізація робочих міст;
 додаткові надходження коштів від сплати ЄСВ.

3.4.5. Культура**Основні пріоритети:**

залучення прогресивного кадрового потенціалу в сфері культури області;
 поліпшення матеріально-технічного стану закладів культури;
 підвищення ефективності діяльності закладів культури і мистецтва області.

Основні завдання:

збереження мережі закладів культури області;
 сприяння сталому функціонуванню закладів культури області;
 створення належних умов для забезпечення доступу до кращих надбань вітчизняної та світової культури та обслуговування споживачів національного культурного продукту;
 створення належних умов праці для митців області у сфері культури і мистецтв та підвищення їхнього професійного рівня.

Очікувані результати:

збереження національної культурної спадщини, забезпечення культурного розвитку та виховання населення області;
 підтримка гастрольної діяльності театральних та концертних колективів області;
 підтримка аматорського та професійного мистецтва, розвиток духовності як фактору формування світогляду населення;
 задоволення культурних потреб і розкриття творчого потенціалу мешканців регіону;
 збереження кадрового потенціалу в сфері культури області.

Директор департаменту економічного
 розвитку, торгівлі та туризму

 С. МЕДВЕДЧУК